

België - Belgique
P.B.-P.P.
2000 Antwerpen 1
BC 9497

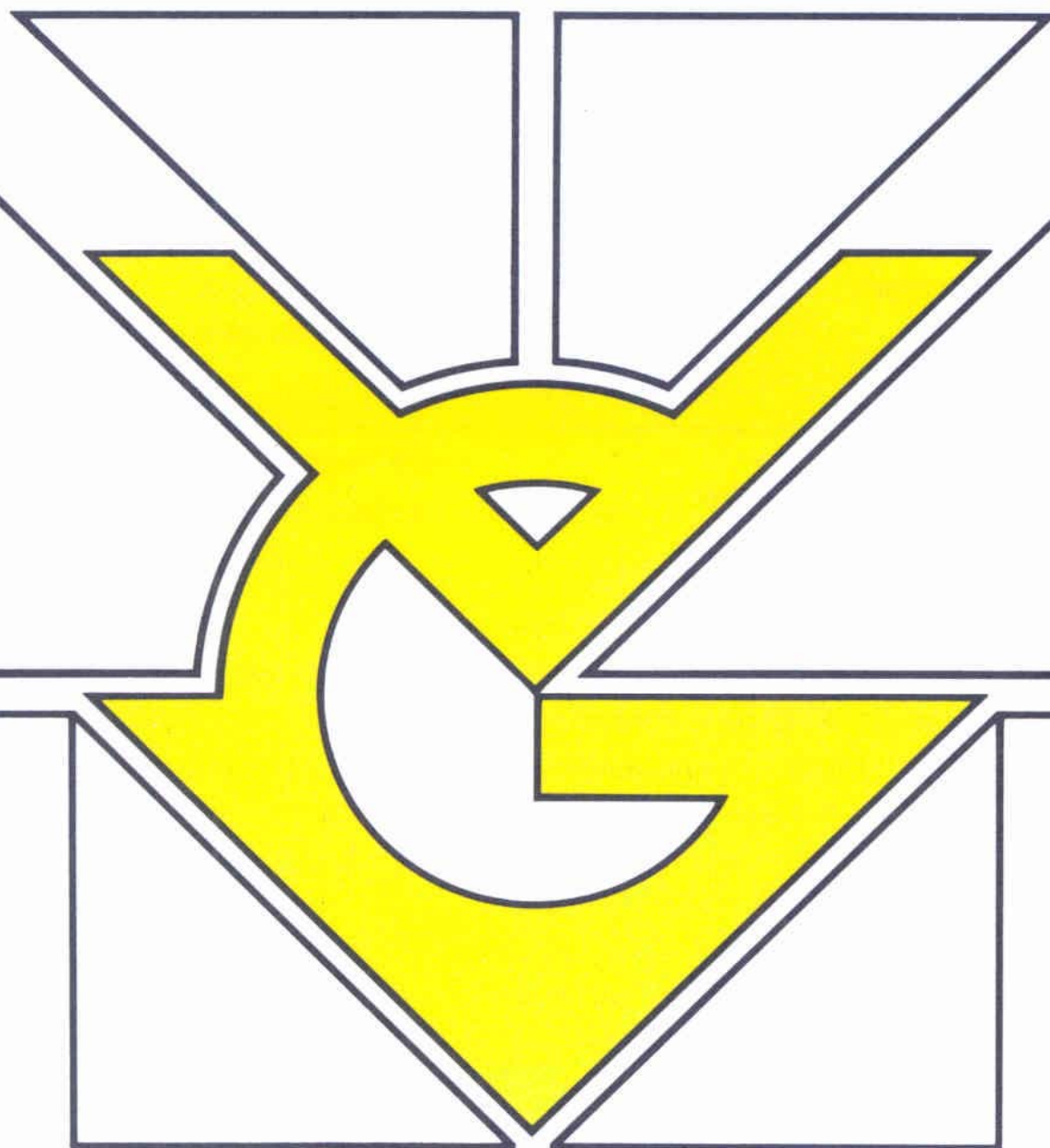
PERIODIEK

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
VAN HET VLAAMS GENEESKUNDIGENVERBOND

63ste jaargang

Jul – Aug – Sep 2008

Nr. 3

Inhoud

VOORWOORD	3
GESCHIEDENIS VAN DE GENEESKUNDE	4
EEN HALVE EEUW ABDOMINALE HEELKUNDIGE ERVARING (Deel I).....	4
GESCHIEDENIS VAN DE HANDHYGIËNE.....	6
BALANS	8
FORUM	11
HET TOENEMEND BELANG VAN GEZONDHEIDSECONOMISCHE EVALUATIES IN DE MEDISCHE PRAKTIJKVOERING.....	11
BRUSSEL-HALLE-VILVOORDE BARSTEN OF BUIGEN.....	12
SOLIDAIRE GEZONDHEIDSZORG – Een nieuw concept voor bevoegdheidsverdeling.....	14
WIL “BXL” NOG “CAPITALE” ZIJN ?.....	15
HET BOTTE PARKEERMEISJE VAN GAPA.....	17
REACTIES OP MINISERIE OORLOGSORDE IN ARTSENKRANT: VERVOLG.....	19
VIJF VRAGEN EN ANTWOORDEN OVER EEN VLAAMSE DOMEINNAAMEXTENSIE.....	20
KORTE BERICHTEN	21
VGX-MEDEDELINGEN	26
RED DE SOLIDARITEIT DOOR RESPONSABILISERING.....	26
Symposium VGV: “NAAR EEN BLAUWDRIJK VOOR EEN VLAAMSE GEZONDHEIDSZORG” (18/10/2008).....	27
ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN HET VLAAMS GENEESKUNDIGENVERBOND (22/11/2008).....	28
OVV-MEDEDELINGEN	29
Persbericht: Over BHV is genoeg onderhandeld. De parlementaire behandeling mag niet stoppen.....	29
Persbericht: AK-VSZ (03.2008) Willen de Vlamingen een gratis hospitalisatieverzekering en nog veel meer?.....	30
Persbericht AK-VSZ (05. 2008) De voordelen van de transfers in Wallonië en Brussel.....	30
Antwoord van minister S. Vanackere op brief AK-VSZ van 16.03.08.....	31
VGX-CULTUUR	32
VGX BEZOEKT.....	32
TENTOONSTELLINGEN.....	33
FESTIVAL DES CATHEDRALES DE PICARDIE.....	34
VGX BEZOCHT.....	35
BOEKBESPREKINGEN.....	37
IN MEMORIAM	42
IN MEMORIAM DR. JOZEF HUYGHE.....	42
BRIEFWISSELING	43
VVMV-Berichten: KATERN ingevoegd.	

Noteer in uw agenda:

① Symposium VGV op zaterdag **18 oktober 2008**:

“Naar een blauwdruk voor een Vlaamse gezondheidszorg.”

Leren uit buitenlandse ervaringen.

Zie pagina 27

② **Algemene Ledenvergadering van het Vlaams Geneeskundigenverbond**

Op zaterdag 22 november 2008

Zie pagina 28

“Over drie schuintamboers en rosinenbombers”

Drie schuintamboers die kwamen uit het Oosten, van rombom, wat maal ik erom, die kwamen uit het Oosten, rombom. Zo klinkt het liedje, en dit tafereel kregen we deze zomer ook te zien in ons apenland.

De komkommertijd is toch altijd goed voor een paar leuke momenten, en daarbij hoort onder andere het initiatief van Albert II om drie “koninklijke bemidde-

laars” op pad te sturen. In de pers werd zijn beslissing en de keuze van drie politieke tweederangsfiguren naar waarde geschat. Koninklijke poppenkast, de mop van de eeuw, de kolderbrigade, de Marx Brothers, de drie musketiers, ...zijn enkele van de vergelijkingen die ik terugvond om het koninklijke paniekvoetbal te beschrijven. Met dit wit konijn werd niet alleen zijn 21 juli-toespraak gered, ook de politici konden ongestoord op vakantie vertrekken. De extra-extra-extra-time tot september werd zonder moeite gehaald.

Net als de schuintamboers hadden de bemiddelaars blijkbaar als enige rijkdom een trommel met twee stokken. Maar er kwam geen tromgeroffel om de ultieme oplossing aan te kondigen. Want er is maar één oplossing, en “Bye bye Belgium” past niet in het koninklijk scenario. Maar daar maalt de vakantie zoekende politicus niet om.

Men kan er eens om lachen, maar deze gang van zaken illustreert nogmaals de pijnlijke realiteit dat België geen democratisch land is en dat de Vlaamse meerderheid machteloos en genuïlkorf is.

Zolang één enkel individu, dat - naar de woorden van een gekend parlamentslid - zijn functie enkel dankt aan een spermatozoïde mag beslissen over de politieke toekomst van de burgers van dit land, leven we inderdaad niet in een democratie. Monarchie staat haaks op democratie.

En de Vlaamse meerderheid heeft zich in deze vaudeville nogmaals laten uittellen. Zijn wij vergeten dat de Franstaligen, zolang zij demografisch of in het parlement numeriek de meerdere waren, steeds de wet dicteerden? En ons susten met het vooruitzicht dat wij halfweg vorige eeuw de meerderheid zouden verwerven, waarna we onze Vlaamse verzuchtingen zouden kunnen realiseren? Ik moet dat alles in de voorwaardelijke wijs zetten natuurlijk, want toen we demografisch de meerderheid werden kwam meteen de grendelgrondwet. Om de redenen hierboven aangehaald leven we niet in een democratie en kom ik samen met Bart De

Wever tot de “vreemde Belgische conclusie waarbij de minderheid gelijk staat aan de meerderheid”.

Is het iedereen soms ontgaan dat Letermé eigenlijk zijn ontslag moest indienen omdat de Franstaligen halsstarrig weigerden het regeerakkoord na te leven dat vermeldde dat er voor 15 juli 2008 een akkoord moest zijn over de staats hervorming? Over de ware reden van zijn ontslag bleef het oorverdovend stil in de regimepers.

Leterme probeert het nu al een jaar, en in de aanloop van de regeringsvorming kwamen ook al “ervaren gidsen” als Dehaene en Herman Van Rompuy tot de conclusie dat een staats hervorming niet meer lukt omwille van de Franstalige wereldvreemdheid. “De grenzen van het federale overlegmodel zijn bereikt”, noemt Leterme dat nu. De dialoog van gemeenschap tot gemeenschap - weet je nog wel: de “Costa”, het “Forum”, ... - is ineens weer de toverformule. Maar of men nu een regionaal of een federaal petje opzet, men dialoogt al meer dan een jaar van gemeenschap tot gemeenschap, wat zeg ik, al meer dan vijftig jaar praat men ... naast de kwestie. En in september zou het nu opeens lukken? Dat maak je zelfs de goedgelovige Vlaming niet meer wijs.

Na een jaar ter plaatse trappelen zegt Leterme in een zomerinterview dat hij zich niet meer laat vastpinnen op deadlines. Vertaal: de Vlaming Leterme laat zich toch maar netjes wel vastpinnen op de deadline die de Franstaligen hadden vooropgesteld. Reynders heeft immers altijd gezegd dat de staats hervorming er niet komt voor de verkiezingen van 2009! Waarmee nogmaals bewezen is dat we niet in een democratie leven en dat de meerderheid onmachtig is.

Uit alsmaar meer peilingen blijkt dat de Vlaamse mens steeds minder denkt in termen van België. Die fase is blijkbaar definitief voorbij. De Franstaligen beseffen dat nu ook, en bereiden zich intussen voor. Nu nog de laatste der Belgische Mohikanen - want zo kunnen we de “Vlaamse” politici stilaan noemen- overtuigen dat ze na hun welverdiende (?) vakantie in september niet meer moeten praten over een Belgisch compromis, maar resoluut over de boedelscheiding.

En dan komt misschien weer die onzalige corridor ten berde. Ik zag onlangs bij een bezoek aan Berlijn op de luchthaven Tempelhof nog een “Rosinenbomber” staan. De Amerikanen noemden die DC-3's “candy bombers”. Ideaal dus om borrelnootjes, lepels suiker of vette vissen te droppen. Of om een luchtbrug te organiseren tussen het vrije, onafhankelijke Wallonië en het belegerde Brussel. Met één jaar transfergeld van Vlaanderen naar Wallonië kunnen ze gedurende nog minstens een eeuw die luchtbrug naar de enclave Brussel financieren.

Jan Van Meirhaeghe
10 augustus 2008

GESCHIEDENIS VAN DE GENEESKUNDE

EEN HALVE EEUW ABDOMINALE HEELKUNDIGE ERVARING (Deel I)

Opleiding in de algemene chirurgie en het ontstaan van subspecialiteiten

Dokter Jozef Huyghe

* Geboren te Antwerpen, 15 maart 1922

Doctor in genees- heel- en vroedkunde aan de KUL 1945; chirurgische opleiding KUL 1944-1949
1976: Titulair lid van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België
1995: Voorzitter en sinds 2005 Erelid van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België
Na op ruststelling, vrijwilligerswerk in verschillende regio's van Afrika in dienst van Artsen zonder Vakantie.

*overleden te Antwerpen, 26 maart 2008

La seule source de connaissance, c'est l'expérience. (Henri Bergson)

Het woord chirurgie is afgeleid van het Griekse 'cheir-ergon' en was oorspronkelijk, en dat is niets nieuws: een kunst van snit en naad; uiterst nauwkeurige handarbeid die moest aangeleerd worden. In de XXe eeuw, en vooral in de tweede helft, verkreeg de heelkunde, tot dan toe een ambachtelijk beroep, een wetenschappelijke basis. Onze aandacht gaat naar de periode 1944-1994. Verwacht van mij geen figuren, referenties noch statistieken, waarvan Marcel Achard zei: "les statistiques, c'est comme le bikini; ça montre beaucoup et cache l'essentiel."

In de 'spiegelhistoriael' van mijn vijftig jaar **persoonlijke** heelkundige ervaring wil ik terugblikken op de opleiding tot geneesheer-specialist op het einde van de tweede wereldoorlog. Op universitair niveau startte mijn opleiding aan de KUL in de St.-Rafaëlskliniek met het internaat-heelkunde onder de hoede van Prof. dr. René Appelmans (1896-1953)

(Afb. 1). Het internaat was van Franse origine en stond open voor vier geselecteerde stagiairs uit het toenmalige vierde doctoraat, die een gans jaar stage liepen in dezelfde discipline. Van de vier kandidaten, die ondertussen het diploma van doctor in de genees- heel - en vroedkunde behaald hadden, werden er, althans aan de KUL, twee uitverkoren om een universitaire opleiding aan te vatten met een minimum duur van vier jaar. Een numerus clausus avant la lettre! Om van het voorrecht van een opleiding in een universitair milieu te kunnen genieten diende aan verscheidene voorwaarden te worden voldaan: men moest de ganse duur inwonen in de kliniek; de wacht moest continu worden verzekerd, inclusief twee op drie week-ends; en bovendien was de opleiding onbezoldigd. Dit laatste duurde tot 1948, toen het RIZIV voorzag in terugbetaling voor de meest courante ingrepen, dankzij een wetsbesluit in 1945 van de Eerste Minister A. Van Acker. De strenge eisen, met name drie of vier jaar loonderving, schrikten vele collega's af, maar stonden anderzijds garant voor de kwaliteit, die de sleutel was van de uitbouw van een chirurgische carrière. Een veel eenvoudiger weg was de selfmade opleiding in lokale ziekenhuizen, eventueel

gecombineerd met bv., een algemene praktijk; het doktersdiploma liet immers alle therapeutische en dus ook heelkundige interventies toe.

Erkenning van het specialistendiploma kwam er eerst in de jaren '60 onder druk van de beroepsverenigingen en verzekeringsmaatschappijen. Deze erkenning diende ter goedkeuring voorgelegd te worden aan de controle van de Orde van Geneesheren, die tevens toezag op correcte naleving van het engagement.

Mijn Alma Mater was toen nog niet gesplitst, er waren geen communautaire spanningen en Vlamingen en Walen (voor zover ik mij herinner, waren er geen Brusselaars) leefden vreedzaam onder hetzelfde dak. Dit leidde tot wederzijdse bevruchting, en dit valt niet letterlijk te nemen, want het assistentschap was een mannenmaatschappij, met nieuwe ideeën en technieken. Eén uitzondering: een zuster van de missie-communauté 'De Jacht' te Heverlee. Zij heeft in Madras (Indië) gans haar leven de armsten onder de armen geopereerd. De overheid van de Universiteit en kliniekdirectie stelden zonder verpinken de celibaatsplicht tot voorwaarde (voor de clerus daterend uit de XIe eeuw). Nu zou men spreken van 'ophokplicht', alsof gendercommunicatie besmettelijk was!

In die periode van 4 jaar werd stapsgewijs de kennis van pathologie en praktijk van de algemene heelkunde aangeleerd, onder de supervisie van een oudere assistent of uitzonderlijk van de professor zelf. Dit resulteerde naar het einde toe in het zelfstandig uitvoeren onder weliswaar beperkte verantwoordelijkheid van alle of bijna alle operaties die toen in de praktijk courant voorkwamen. In het pakket ontbraken de neurochirurgische ingrepen (die enkel in de Franstalige dienst uitgevoerd werden), en de gynaecologische, waarbij de beide titularissen, Professoren Rufin en J.-A. Schockaert geen chirurgen-assistenten toelieten, zelfs niet op afstand, het waren immers maar pottenkijkers en later gevreesde concurrenten. Gynaecologische diensten bestonden toen praktisch alleen aan de universiteiten.

De grootste verandering in de eerste na-oorlogse jaren kwam door de komst van de anesthesie wat de tijdslimiet voor een ingreep onbeperkt leek te verleggen. Dit bood de chirurgie onbegrensde mogelijkheden. De explosie was fenomenaal! De tijdsgebonden functionele procedures werden vervangen en het aanleren van de anatomische

chirurgie en verfijnde technieken drong de mortaliteit en morbiditeit terug. Tot dan beschikten we in Leuven over rachianesthesie voor subdiafragmatische, vooral intra-abdominale, ingrepen en hielden we ons aan de gefractioneerde toediening van het hypobare anestheticum, op punt gesteld door Prof. J. Sebrechts te Brugge. Deze methode was zeer werkzaam en bood comfort aan de chirurg en veiligheid aan de zieke. Indien enigszins mogelijk gebeurden ingrepen, zoals hernia's en thyreoïdectomies, toen veel frequenter dan nu, onder lokale verdoving. Borstoperaties en de zeldzame thoracale ingrepen gebeurden onder algemene anesthesie met ether en het niet ongevaarlijke chloroform (ook complete ribsecties om de long te collaberen wegens refractaire TBC-letsels – de mutilierende Scheede-Estlander-operatie). Beide manieren van narcose, en inzonderheid de ruggenmergverdoving hadden het nadeel van een beperkte tijdsduur. Zware en langdurige operaties waren zometwants uitgesloten dan toch gereduceerd tot de graad van hoogdringendheid.

Pas midden '48 kandideerde de eerste anesthesist in de dienst van Prof. R. Appelmans: Jan Vandewalle, na zijn legerdienst en een studieverblijf in Ierland. Spoedig werd een leerstoel anesthesie geopend. Begin van de vijftiger jaren boden de eerste universitair opgeleide anesthesisten (na twee supplementaire jaren) hun diensten aan in de meeste klinieken van het land. De eerste contacten met de chirurgen, die in de operatiezaal hun meesterschap claimden, verliepen niet altijd even vlot. Alhoewel er initieel voor de narcose geen tussenkomst van het Riziv voorzien was, eisten de meeste patiënten een algemene narcose, was het niet met de 'gaz', dan toch met de 'pentotal-spuut van 1000 fr'. Eens de tussenkomst door de overheden een feit was, gingen zij hun eigen weg, maar dat is hun verhaal.

Met hun draagbare toestellen en de nodige gasflessen, soms gevuld met het ontplofbare cyclopropan (nu door DOVO zeker niet meer gedoogd) volgden de anesthesisten de chirurgen die in hun eerste praktijkjaren rondtrokken als 'barber surgeons'. De chirurgen waren immers verplicht in meerdere klinieken te opereren, ook al omdat de huisarts de regie van het heelkundig schouwspel waarnam. Deze assisteerde zelf bij elke operatie, nam zelf de verantwoordelijkheid voor de nazorg op zich, wat hem toeliet de genezing van 'zijn' patiënt van nabij te kunnen volgen. Maar deze regisseur bepaalde ook zelf het bedrag van het ereloon, wat op zich al frustrerend was, maar bovendien nam hij er heimelijk en vooraf nog een substantieel gedeelte van. Het was een niet te rechtvaardigen misbruik dat overal ter wereld ingeburgerd leek. Het vond zijn oorsprong in de V.S., wellicht omdat de chirurgen, ondermeer de gebroeders Mayo, die hun praktijk verhuisden van Chicago naar Rochester (Minnesota), in verafgelegen rurale streken terecht kwamen. Hun verdoken financiële geschenken aan hun 'fournisseurs' uit de stad, de dichotomie (de clandestiene verdeling van erelonen zonder enig medeweten van de patiënt), zou hen geen windeieren leggen. Mede dankzij hun noeste arbeid lagen deze broers aan de oorsprong van de Mayo Foundation en de bouw van twee wereldberoemde klinieken. Voor hun verdiensten kregen zij elk een bronzen standbeeld in het Mayo Memorial Park (Afb. 2). Halfweg de jaren '60 werden de inspanningen van de chirurgen voor een 'zuiver

ereloon' en de afschaffing van de dichotomie, door de omnipractici verre van enthousiast onthaald. Dit bracht op vele plaatsen naijver en gekunstelde vriendelijkheid met zich, zelfs soms open vijandigheid tussen beide beroepsgroepen, die pas verdween toen de Orde van Geneesheren deze "malpractice" expliciet verbood.

Door het herstel, na de oorlog, van de communicatie en de reisfaciliteiten konden de specialisten zich verder bekwaamen in buitenlandse centra. Vooral de Angelsaksische landen waren erg in trek in verband met de gedurende de oorlog verkregen expertise.

Gewapend met deze bagage en na zorgvuldig overleg over de geografische vestigingsmogelijkheden, startte ik eind '49 een praktijk als zelfstandig chirurg te Antwerpen. Zoals ik was opgeleid, bedreef ik er de algemene chirurgie, door de Amerikaanse collega Howard Patterson begin '50 gedefinieerd als 'surgery of the skin and its contents'. Vrij vlug kregen we als Leuvense alumni de medewerking van de universiteit en werden stagiairs en assistenten voor een gedeeltelijke opleiding gestuurd naar uitgelezen centra buiten Leuven. Zo bleef de band met de universitaire dienst bestaan, waaruit later de permanente vorming is ontstaan. Gans het medisch corps was immers gedwongen tot een continu leerproces, dat de snelle vergrijzing van kunde en kennis moest voorkomen.

Het heelkundig landschap veranderde snel. In enkele jaren tijd werd Vlaanderen overspoeld door chirurgen die hier de boot hadden gemist en in het gastvrije Nederland een excellente opleiding hadden genoten. De reden van deze migratie was dat bij onze Noorderburen de pas gepromoveerde collega's naar hun vroegere kolonie Indonesië werden gestuurd voor de heropbouw van de gezondheidsvoorzieningen, die door de Japanners volledig waren vernield. Gelukkig maar was de chirurgische expansie zo groot dat ook die 'halve Hollanders' in hun heimat aan hun trekken kwamen.

Na deze wat lang uitgesponnen voorbeschouwingen, past het te getuigen over mijn persoonlijke ervaring in deze fascinerende halve eeuw. De afsplitsing van de algemene heelkunde in subspecialiteiten begon met het als maar stijgende en meer gevarieerde aanbod van heelkundige ingrepen rond de jaren 1950-60. Deze nieuwe oriëntatie groeide uit tot een heikele kwestie. De gezaghebbende vader van de algemene heelkunde voelde het einde van zijn éénmansvennootschap naderen. Zijn kinderen riepen de oude Hippocrates ter hulp om de eenheid van doel en middelen na te streven. Ook in de beroepsverenigingen bleven de chirurgen lange tijd terughoudend omtrent de voordelen van de versnippering van hun discipline en de gevolgen voor het curriculum in de opleiding. Vanuit de ziekenhuizen kwamen daarbij ook ernstige twijfels over de betaalbaarheid van de zware investeringen, die door het RIZIV niet voorzien waren in de prijs van de ligdag. Uit al die moeilijkheden ontstond uiteindelijk een team-spirit onder de artsen, die de klinieken een uitgebreide expertise konden aanbieden. Maar in de VS komt de discussie nog jaarlijks terug: "Bestaat de algemene heelkunde nog?" Een raad van wijzen van het American College of Surgeons besloot in een recente studie over 'Redefining Surgery' (juli 2007) met de definitie: "it goes

beyond performance of a particular operation on a patient. Instead, it implies the delivery of integral care to a patient with the use of the most appropriate methods.” Men had eindelijk een advocaat gevonden om de heelkunde op te delen. Voor de erkenning en de oprichting van eigen diensten eist de hyperspecialisatie nu minstens twee supplementaire jaren na de basisopleiding chirurgie. Ook mijn praktijk evolueerde stapsgewijs naar de gastro-enterologische pathologie. Dit kan op verraad lijken na een algemene opleiding, maar het eindigde, niet altijd zonder hindernissen, uiteindelijk met een ‘gentle and nice partnership’, geheel conform de nieuwe structuren in het ziekenhuis.

Ik heb naar het einde van mijn professionele loopbaan, maar ook daarna, wel de voordelen van de opleiding algemene heelkunde mogen ervaren. Bij mijn herhaalde missies naar de brousse van Centraal-Afrika voor ‘Artsen zonder vakantie’

(zie Afb.3) kon de chirurg niet alleen zijn eigen discipline valoriseren met malaria-aandoeningen en enorme goiters met dreigende verstikking, maar even zo goed met pediatriche heelkunde bij de sequellen van poliomyelitis, als met gynaecologische heelkunde bij de vesico-vaginale fistels. Deze ingrepen gebeurden met naald en draad en zonder gesofisticeerde apparaten, die bij het uitvallen van de elektriciteit er toch regelmatig de brui aan gaven. Van mijn werk onder het Zuiderkruis koester ik de mooiste ervaring uit mijn praktijk, en nu de pensioenregeling ook voor geneesheren verlaagd is, kan ik deze dienstverlening sterk aanbevelen.

In een tweede deel zal ik het hebben over mijn ervaringen in de abdominale chirurgie als subspecialiteit.

Dokter Jozef Huyghe
Antwerpen, augustus 2007.

Nota van de redactie: de auteur heeft deze tekst nog aangevuld tot op de laatste weken voor zijn dood op 26 maart 2008.

GESCHIEDENIS VAN DE HANDHYGIËNE

Lisa R. Delane; Richard B. Gunderman
Vertaald uit “Hand Hygiene” (Radiology 2008;246:15-16)

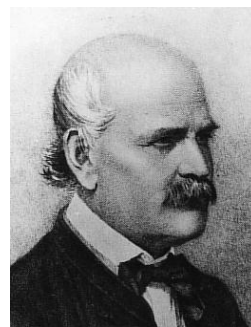
De idee dat artsen en verplegenden hun handen dienen te wassen, is niet nieuw. In de originele versie van de Eed van Hippocrates, waarschijnlijk geschreven in de 4^e eeuw vóór Christus, zweren de geneesheren de principes van deze eed in ere te houden bij Apollo, de geneesheer Aesclepius, Hygieia en Panacea. Hygieia, dochter van Aesclepius, was de godheid die het meest met genezing in verband werd gebracht. In de Griekse mythologie was zij de godin die meest met reinheid en zuivering werd geassocieerd. Aesclepius was verantwoordelijk voor genezing, maar Hygieia verleende primaire hulp om ziekte te voorkomen en om gezondheid te stimuleren. Door de Romeinen werd zij geadopteerd als Salus en uitgebreid vereerd. Onze termen ‘hygiëne’ en ‘hygiënisch’ stammen af van de naam Hygieia, terwijl ‘salutaire’ van Salus. Wij mogen dus aannemen dat het verband tussen netheid en gezondheid naar oude tijden verwijst.

De Spaanse geneesheer en Joodse geleerde Rabbi Moses Maimonides, ook gekend als Rambam, leefde van 1135 tot 1204. Hij was bekend als groot voorstander van netheid. In het eerste van zijn 14 volumes tellende werk ‘Mishnah Torah’, in feite een codificatie van de Bijbelse en Talmud wetgeving, besteedt hij een volledig hoofdstuk aan de beginselen van hygiëne. In 1199 publiceerde Maimonides ook zijn ‘Handboek over Hygiëne’. Hij leerde dat “geneesheren nooit mogen vergeten hun handen te wassen nadat ze een zieke persoon hebben aangeraakt”. Hij beschrijft zijn gewoonte om bij huisbezoeken, nadat hij van zijn paard was afgestegen, steeds zijn handen te wassen vooraleer het huis van de patiënt te betreden. Hoewel wij mogen aannemen dat heel wat artsen dit advies van Maimonides opvolgden, blijkt dat die praktijk in de loop der jaren in onbruik raakte, waarschijnlijk door

If dirt was trumps, what hands you would hold!
Charles Lamb

het ontbreken van microbiologische en epidemiologische bewijzen.

In de 40’er jaren van de 19^e eeuw onderzocht Oliver Wendell Holmes, een geneesheer uit Boston en vader van de beroemde rechter aan het Opperste Gerechtshof in de USA, de oorzaken van de kraamkoorts. Wij weten nu dat dit tijdens de 19^e eeuw een belangrijke oorzaak was van sterfte bij moeder en kind en werd veroorzaakt door besmetting met streptococcus pyogenes. Holmes had niet de minste notie van microben, maar hij stelde “een atmosfeer van besmetting” verantwoordelijk voor de ziekte. Hij meende ten stelligste dat kraamkoorts een besmettelijke ziekte was die van patiënt tot patiënt werd overgebracht door verplegenden en dokters. Hij was niet in staat het mechanisme van overbrenging te verklaren, maar adviseerde dat geneesheren, die een autopsie hadden uitgevoerd bij patiënten gestorven aan kraamkoorts, vooraleer opnieuw de verloskunde uit te oefenen, zich grondig zouden wassen, volledig van kleding wisselen en minstens 24 uur zouden wachten.

Ignaz Semmelweis (zie afb.) was verloskundige in Wenen. Ongeveer in dezelfde periode als Holmes was hij de eerste om te bewijzen dat handen wassen verspreiding van de gevreesde kraambekkoorts kon doen afnemen. Hij merkte op dat het sterftecijfer driemaal hoger was in de verloskamers bediend door studenten in de geneeskunde, vergeleken met door vroedvrouwen. Hij veronderstelde dat die hogere incidentie kon worden verklaard doordat

studenten rechtstreeks van de autopsiezaal naar de verloskamer kwamen. Hij eiste daarom dat alle medische studenten zowel als de begeleidende artsen hun handen zouden wassen in chloorwater. Hierdoor verminderden de infecties bij de studenten sterker dan bij vroedvrouwen. Spijtig genoeg was Semmelweis geen efficiënte verdediger van zijn eigen bevindingen, want hijzelf stierf aan een bacteriële sepsis opgelopen tijdens een autopsie. In 1870 waren de bevindingen van Semmelweis nog grotendeels onbekend in Frankrijk, waar de artsen nog steeds de idee als belachelijk ervaarden, dat zijzelf de oorzaak van de kraambedkoorts zouden zijn. Tenslotte was het nog steeds moeilijk om zuiver water te bekomen zolang er geen waterleiding in de huizen was aangelegd. Bovendien dacht men op dat ogenblik ook dat contact met water oorzaak was van andere ziekten, zoals malaria en tyfus.

In 1879 nog ontkende een lesgever in de 'Académie de Médecine' in Parijs de stelling dat ziekten via de handen konden worden verspreid. Een beledigde toehoorder sprong recht en schreeuwde naar de spreker: "Het zijn jullie, artsen, die de dood van vrouwen met kraambedkoorts veroorzaken, omdat jullie de dodelijke microben overbrengen van zieke naar gezonde vrouwen". Deze toehoorder was niemand minder dan Louis Pasteur. Hij speelde een essentiële rol in de ontwikkeling van de theorie over ziektekiemen en identificeerde de microbe, die verantwoordelijk is voor kraambedkoorts. Desondanks gebeurde het nog in 1910 dat een groep artsen in de USA

protesteerde tegen een programma om bij medici en verplegenden, die betrokken waren bij de zorg voor kinderen in New York, hygiëne aan te leren. Zij lieten een petitie circuleren waarin gesteld werd dat "de medische praktijk geruïneerd werd door baby's gezond te houden".

William Halsted wordt sinds 1890 vrij algemeen erkend als de belangrijke protagonist van handhygiëne in de heelkundige wereld. Hij was samen met anderen een vooraanstaand lid van de John Hopkins School of Medicine en het eerste diensthoofd voor chirurgie. Toch hadden Duitse artsen al een eeuw vroeger het gebruik van handschoenen beschreven en was reeds in 1878 een patent voor heelkundige handschoenen toegekend. Het is al bij al wel interessant te weten dat preventie van infectie niet Halsted's primaire doel was, maar het voorkómen van een ernstige contactdermatitis in verband met antiseptica bij Caroline Hampton, zijn verpleegster in de operatiezaal. Antiseptica werden gebruikt om zowel heelkundige instrumenten als handen te reinigen. Halsted vroeg daarom de "Goodyear Tire and Rubber Company" om dunne rubberen handschoenen voor de operatiezaal te fabriceren. Deze handschoenen hebben niet alleen de handen van de latere mevrouw Halsted beschermd, maar zij waren zo efficiënt dat na korte tijd iedereen ze ging dragen in de operatiezaal.

Vertaling door A.L. Baert

Eigenlijk is het signaal dat de Vlamingen woensdag hebben gegeven een vraag naar een ander gebaar, namelijk een van de Franstaligen in dit land om een fundamenteel gesprek over een staats hervorming. Het is ook een vraag naar waarborgen dat die staats hervorming er kan en zal komen. Ik ga het nog duidelijker zeggen: die waarborgen moeten er zijn vooraleer de regeringsonderhandelingen heropstarten. Ik denk dat het voor iedereen duidelijk is dat zonder deze garanties er geen regeringsdeelname van CD&V/N-VA mogelijk is.

Jo VANDEURZEN - DE TIJD -10/11/2007

Wij willen bevoegdheden overgedragen zien op het vlak van arbeid en tewerkstelling, kinderbijslag, gezondheidszorg en fiscaliteit. Als daarvan niets in het regeerakkoord staat, keurt N-VA het niet goed.

Jan JAMBON - DE STANDAARD - 23/11/2007

Het heeft geen zin experts over te vliegen voor een vaccinatie, je moet het de mensen zelf leren. Tijdens trainingen leidden we in de brousse niet alleen districtartsen op maar ook dorpsbewoners en lokale tovenaars. Zo creëer je een kritische massa.

Yvo NUYENS, Em. Prof. Sociologie KU Leuven, -
CAMPUSKRANT LEUVEN - 16/01/2008

De lat voor het tweede pakket ligt hoog voor heel onze fractie. Als er midden juli een akkoord komt met meer bevoegdheidsoverhevelingen, pas dan kunnen wij het vertrouwen behouden.

Servais VERHERSTRAETEN, fractieleider CD&V, - DE
STANDAARD 25/03/2008

De Franstalige politici orakelen over democratie en de rechten van de kiezer. Zij zouden beter zwijgen en zich deemoedig op de borst kloppen als schuldigen van de jarenlange wetsovertredingen in Brussel die zeer vele eenvoudige Vlaamse mensen treffen en tot in hun ziel vernederen.

Vic ANCIAUX -DE STANDAARD - 16/04/2008

We zitten vandaag in een regimecrisis die haar naam niet durft te noemen.

Eric VAN ROMPUY - DE STANDAARD - 30/04/2008

SVH ... hoopt dat binnen enkele maanden onze eigen regio hefbomen zal kunnen hanteren naar een sterker Vlaams gezondheidsbeleid toe.

Herman MOEREMANS, voorzitter Syndicaat van Vlaamse
Huisartsen, -ARTSENKRANT 20/05/2008

Enige Franstalige leden van een of ander comité van de overigens weinig ter zake doende Raad van Europa hebben zich bij deze instelling over Keulen beklagd, zodat twee dorpsnotabelen uit Frankrijk en Servië, beide burgemeester van gemeenten met rond de duizend inwoners, naar Vlaanderen werden gestuurd ter "inspektie"....Waarom in antwoord op de Fransman geen onderzoek eisen - eventueel zelfs verrichten - naar het lot van het Duits in de Elzas, waar sinds 1918 gemeenteraden worden geschorst zodra er iemand het woord durft te voeren in het Duits?

Mark GRAMMENS - JOURNAAL - 22/05/2008

Het voor mij liggend pak knipsels uit kranten, tijdschriften en internetmededelingen over problemen die het VGV aanbelangen was nooit zo dik als nu, en toch waren de resultaten van de gemelde besprekingen zelden zo mager.

Opvolging van drie dossiers

In het april-nummer van *Periodiek* werd, in verband met de **contingentering**, de regularisatie van overtallige artsen op vraag van minister Onkelinx in het regeerakkoord aangekondigd. Zij motiveert die door “een risico op een artsentekort” in ons land (Artsenkrant 06.05.08).

Intussen blijkt dat er naast het overtal Franstalige kandidaat-artsen ook een overtal Nederlandstaligen bestaat: volgens Onkelinx in een eerste mededeling respectievelijk 700 F en 500 N (DS en DT 29.04.08) of een F-overtal van 175 per 1 miljoen inwoners en een N-overtal van 83 per 1 miljoen. Twee weken later legde zij andere cijfers voor: 600 F en 400 N (Artsenkrant 13.05.08): een F-overtal dus van 150 en een N-overtal van 67 per 1 miljoen. In beide hypothesen is het F-overtal meer dan tweemaal zo groot als het N-overtal. De regularisatie werd in het kernkabinet in mei II. goedgekeurd via een ontwerp van KB (De Huisarts 15.05.08).

Dit verschil is nog minder te rechtvaardigen in het licht van het reeds bestaande relatief overtal F-talige (+14 % in Wallonië: Artsenkrant 01.02.05) tegenover N-talige artsen in België, dat dus door de regularisatie nog verder zal toenemen.

En daar bovenop komen nog de 3 à 4000 Vlaamse jongeren aan wie tussen 1998 en 2006 de toegang tot de studies door het ingangsexamen werd ontzegd (*Periodiek* april 2008).

Niettemin heeft Vlaanderen hier ook boter op het hoofd: in 2003 werden onder politieke druk de slaagvoorwaarden voor het ingangsexamen versoepeld (De Huisarts 10.04.08). Collega Marc Moens verwijst hiervoor naar Marleen Vanderpoorten, ex-minister van Onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap (De Huisarts 15.05.08 en Artsenkrant 16.05.08). Was dit het gevolg van een stilzwijgende overeenkomst tussen de Vlaamse universiteiten, o.a. in het licht van de laksheid aan Franstalige kant?

Een tweede element in dit dossier is de beslissing van de federale regering, op voorstel van minister Onkelinx, om het contingent op te trekken van de oorspronkelijke 700 per jaar (DS en DT 19.01.08) tot 1230 vanaf 2015 (DS 07.06.08). De Belgische tweede plaats in de EU inzake het aantal artsen per duizend inwoners (De Huisarts 24.04.08) is dus waarschijnlijk niet onmiddellijk bedreigd.

We verloren dus een gevecht tegen geldverspilling in de gezondheidszorg door Waalse sluwheid en Vlaamse kortzichtigheid.

Laten we daaruit lessen trekken en communautair elk onze weg gaan in de gezondheidszorg, met inbegrip van de contingentering. Zowel de Franse als de Vlaamse Gemeenschap zullen dan door responsabilisering voor hun eigen gezondheidsbudget automatisch kiezen voor een spaarzaam beleid. Zij zullen dan bovendien vrij kunnen bepalen wat het aandeel zal zijn van de eerste lijn en van de specialistische geneeskunde in hun gezondheidsbeleid en daarvoor aangepaste maatregelen kunnen treffen.

In vorig nummer meldden we dat het Comité tegen Rasdiscriminatie van de Verenigde Naties, op aanstoken van de Franstalige Liga voor de rechten van de mens, naar aanleiding van de **Vlaamse wooncode** een rapport opstelde dat waarschuwde voor discriminatie van Nederlandsonkundigen.

Vlaanderen krijgt steun uit “onverdachte” hoek: Marie-Claire Van Immelen, PS-raadslid in Vilvoorde, argumenteert “Hoe kan iemand die de taal niet begrijpt hier dan blijven wonen?” (DS 09.07.08).

En het Grondwettelijk Hof (vroeger: Arbitragehof) verwierp op 10 juli II. de vraag van de Franse Gemeenschapsregering om de wooncode te vernietigen. “Globaal genomen zegt het Hof dat de wooncode niet discrimineert en niet in overtreding is met internationale of Europese regels” stelt minister Marino Keulen (DT 11.07.08).

Dat is dus een stapje voorwaarts.

Op 14 mei II. verklaarden de Bretoen Michel Guegan, burgemeester van een Bretoens dorp, en de Serviër Dobrica Milovanovic, voorzitter van de gemeenteraad van een Servische stad, beiden waarnemers in de Raad van Europa namens het “Congres van de Lokale Besturen”, dat de niet-benoeming van de **drie Franstalige burgemeesters in de Rand** onaanvaardbaar is (DS 15.05.08).

Guy Tegenbos reageerde “... de Raad van Europa maakt zich belachelijk als hij rapporteurs, die niet eens de basisregels van dit land willen bekijken, in zijn naam laat optreden ... Er kan geen sprake van zijn de drie tot burgemeester te benoemen zolang ze niet verklaren dat ze voortaan de wetten zullen respecteren en dat ook bewijzen” (DS 15.05.08).

Later kreeg de Vlaamse regering in deze zaak ferme ruggensteun door een arrest van de Raad van State: “De rondzendbrief Peeters is de enige juiste interpretatie van de taalwet voor de faciliteitengemeenten” (DS 12.07.08). Ter herinnering: de Vlaamse regering weigerde de vermelde drie burgemeesters te benoemen, juist omdat zij Franstalige oproepingsbrieven verstuurd voor de verkiezingen van 2003 aan inwoners van wie ze aannamen dat die Franstalig waren, dit in strijd met de rondzendbrief Peeters. Een Vlaamse gemeente moet volgens die rondzendbrief namelijk Nederlandstalige brieven versturen; een Vlaamse gemeente met faciliteiten mag daarvan alleen afwijken als een inwoner, nadat hij een Nederlandstalige brief heeft ontvangen, uitdrukkelijk om een Franse vertaling vraagt (G. Tegenbos, DS 12.07.08).

Gezondheidszorg en staats hervorming

Op 17 juni II. berichtte Wim Winkelmann dat het kabinet Peeters werkt aan een CD&V-voorstel over de defederalisering van de gezondheidszorg. De financiering en de tarieven voor de patiënten zouden daarin federale bevoegdheid blijven, terwijl de organisatie en de interne budgetverdeling, met inbegrip van het eventueel toevoegen van geld, naar de deelstaten zou gaan (DS 17.06.08).

Dezelfde dag maakte het Verbond van Verzorgingsinstellingen (VVI), de koepel van de christelijke zieken- en rusthuizen, zijn plan voor hervorming van de gezondheidszorg op basis van drie principes bekend: het gezondheidsbeleid in grote mate overhevelen naar de deelstaten,

de financiering federaal houden en zorgen dat de patiënt over heel het land evenveel betaalt voor behandeling en geneesmiddelen. Het budget wordt federaal bepaald maar meteen verdeeld over de gemeenschappen, die hun beleidskeuzen kunnen maken door sommige uitgaven te stimuleren en andere af te remmen; als ze meer uitgeven dan het voorziene budget, moeten ze dat geld zelf genereren (DS 18.06.08). Meer details kan U lezen in het Forum-artikel van Peter Degadt, gedelegeerd bestuurder van VVI, in dit nummer.

Op 20 juni II. heeft premier Letermé een persoonlijke sneuvelnota aan de Heptapus-groep voorgelegd: daarin komen, in het kader van homogenisering van bevoegdheidspakketten, delen van het gezondheidsbeleid voor doch details worden niet vermeld (DS 23.06.08).

Tijdens zijn guldenporentoespraak te Kortrijk op 10 juli II. pleitte minister-president Kris Peeters voor overheveling van bevoegdheden in het gezondheidsbeleid naar de deelstaten met responsabilisering voor de budgetten (DT 11.07.08); de dag daarop stelde Vlaams Parlementsvoorzitter Marleen Vanderpoorten in het Brussels stadhuis dat Vlaanderen over zijn gezondheidszorg moet kunnen beslissen (Kanaal Z 11.07.08).

BHV, Wallobrux en corridor

Deze drie begrippen hebben een zaak gemeen: de strijd om grondgebied.

Over het algemeen hebben Vlamingen de neiging om weliswaar hun grondgebied te verdedigen, doch niet om het uit te breiden; Franstaligen in België daarentegen zien er meestal geen graten in om hun grondgebied uit te breiden.

De Vlamingen baseren zich op het territorialiteitsbeginsel (“*ius soli*”) en gaan er van uit dat wie migreert naar een ander gebied, zich moet aanpassen aan de taal van dat gebied; dit is een wereldwijd aanvaard pacificatiebeginsel. De Franstaligen in België trachten hun grondgebied uit te breiden in twee fasen: in een eerste fase huldigen zij het personaliteitsbeginsel (“*ius personae*”), waarbij zij er van uitgaan dat wie migreert naar een ander gebied het recht moet behouden om, ook door officiële instanties, bediend te worden in de eigen taal. In een tweede fase trachten zij, wanneer zij een meerderheid hebben bereikt in het nieuwe gebied, dat gebied in te palmen. Zo is in de loop van de jaren de taalgrens, vooral rond Brussel, langzaam opgeschoven naar het noorden.

Dat verschil in mentaliteit verklaart de bovenvermelde conflicten rond de wooncode en de drie burgemeesters in de Vlaamse Rand rond Brussel, doch ook rond “BHV”, “Wallobrux” en de “corridor”.

Het Vlaams discriminatieconflict rond de niet gesplitste kieskring (en gerechtelijk arrondissement) Brussel-Halle-Vilvoorde wordt in een Forum-artikel in dit nummer deskundig uiteengezet door de Lennikse burgemeester Willy De Waele.

Als reactie op de Vlaamse vraag naar meer bevoegdheden en splitsing van BHV heeft francofonia een verlatingsangst opgedaan – of gesimuleerd – en willen Waalse en Brusselse politici, met de minister-presidenten Rudy Demotte en Charles Picqué op kop (DS en DT 18.04.08), de as Wallonië – Brussel versterken. Daarbij is de hoofdstedelijke functie van Brussel in België en het lot van de Vlamingen in Brussel blijkbaar hun laatste zorg.

Bovendien willen deze politici, overtuigd dat het post-België tijdperk er zit aan te komen, een geografische verbinding tussen Brussel en Wallonië tot stand brengen. Minstens door de aanhechting van de Vlaamse gemeente Sint-Genesius-Rode en liefst ook, zoals Prof. Jacques Autenne (UCL en Koninklijke Militaire School) voorstelt, door de overdracht van alle spoorwegen, autowegen en kanalen, die over Vlaams grondgebied lopen en Brussel met Wallonië verbinden (DS 31.05.08, Knack 11.06.08, DS 16.06.08 en 22.06.08).

Staatshervorming en financiën

Er bestaan meerdere argumenten om aan de deelstaten meer bevoegdheden te geven inzake arbeidsmarktbeleid, gezondheidszorgen, kinderbijlagen, fiscale autonomie enz...: de deelstaten toelaten hun eigen klemtonen te leggen in die beleidsectoren, het beleid efficiënter maken door het creëren van coherente bevoegdheidspakketten, en de deelstaten responsabiliseren tot een spaarzaam beleid.

Dat derde argument krijgt de laatste maanden in de media meer gehoor op basis van volgende vaststellingen/overwegingen:

- De toestand van de federale financiën is ondanks alle inspanningen van premier Letermé op termijn zorgwekkend, zoals reeds uiteengezet in het Balans-artikel in vorig nummer. Voeg daarbij het feit dat het Planbureau dit jaar een tekort verwacht van 0,3 % voor alle overheden samen, en voor 2009, 2010 en 2011 eveneens een tekort verwacht (DT 21.05.08); het feit dat het evenwicht van de begroting 2008 afhankelijk is van de voorwaardelijke 400 miljoen Euro van de Vlaamse regering (DS 12.07.08); het feit dat de groei van de Belgische economie daalde tot het laagste niveau in drie jaar (DT 31.07.08) en het feit dat de Belgische inflatie in juli II. steeg tot 5,91 %, het hoogste niveau in 24 jaar en een stuk hoger dan de 4,1 % in de Eurozone (Trends 30.07.08 en DS 01.08.08).
- De Vlaamse (en Belgische) concurrentiepositie in het buitenland brokkelt af: zie het Kort Bericht “Vlaamse economie” in dit nummer. Voeg daarbij het feit dat België buitenlandse investeringen aan de buurlanden verliest door de hoge arbeidskosten (DS 22.05.08) en het feit dat de Vlaamse export veel trager stijgt dan in de buurlanden (DT 03.07.08).
- De vergrijzing staat voor de deur en zal heel wat bijkomende uitgaven vergen, en de daarmee gepaard gaande ontgroening zorgt voor minder inkomsten. Volgens het rapport van de Vergrijzingscommissie op 2 juli II. zullen de extra uitgaven in de SZ door de vergrijzing tussen 2007 en 2013 al oplopen tot 1,5 % van het bbp (= een verdubbeling van de voorspelling vorig jaar); tussen 2007 en 2030 wordt een stijging met 4,3 % bbp verwacht en tussen 2007 en 2050 een stijging met 6,3 % bbp (DT en DS 03.07.08). Marc De Vos (docent arbeidsrecht U Gent) is bovendien van mening dat de schattingen van de Vergrijzingscommissie inzake de economische groei te rooskleurig, en inzake de uitgaven voor gezondheidszorg en pensioenen te laag zijn; hij wijst er ook op dat de schuldafbouw in de gouden paarse jaren te traag is gegaan en dat het Zilverfonds stil staat (DT 09.07.08).
- *Het behoud van de koopkracht en de SZ, de problemen “waar de mensen wakker van liggen”, zal dus slechts mogelijk zijn door een staatshervorming met financiële responsabilisering van de deelstaten.*

Die boodschap wordt ons gebracht door de meeste Vlaamse editorialisten: Peter Vandermeersch (DS 08.11.07), Guy Tegenbos (DS 15.04.08), Rik Van Cauwelaert (Knack 11.06.08), Paul Geudens (GVA 22.07.08), Eric Donkier (22.07.08), Bart Sturtewagen (DS 25.07.08), Wim Van de Velden (DT 04.08.08) en wellicht nog anderen.

Ook terzake gezaghebbende politici waarschuwen:

Patrick Dewael: "Er moet iets gebeuren met de manier waarop dit land wordt gefinancierd. Al die Franstaligen die Belgische vlaggen hebben uitgehangen, moeten beseffen dat het federale niveau langzaam financieel doodbloedt" (DS 21.06.08).

Ook de socialist, minister Frank Vandenbroucke, komt tot dat besluit: "Een staats hervorming moet tot doel hebben ons sociale model te redden. Dat kan alleen door elk beleidsniveau te versterken en te responsabiliseren" (DS 19.07.08).

En Yves Leterme: "Als we dit land nu niet diepgaand hervormen, zal mijn generatie politici zich de komende vijftien jaar kapot mogen werken om alleen maar wat te rommelen in de marge ... Maar alleen meer responsabilisering zal de noodzakelijke brandstof leveren voor een opleving van heel Wallonië." (DS 26.04.08).

Staats hervorming en publiek draagvlak

We weten allen dat opiniepeilingen slechts een relatieve waarde hebben, doch meestal wordt aangenomen dat ze een trend aangeven.

Een onderzoek tussen 28.09.07 en 15.01.08, uitgevoerd door het Instituut voor Sociaal en Politiek Opinieonderzoek (ISPO) van de KU Leuven bij 1084 Vlaamse kiezers, die aan huis ondervraagd werden, gaf volgende resultaten: voor het eerst sinds 1991 verkiest de Vlaming Vlaanderen (42,3 %) boven België (40,6 %) als het gewenste beslissingsniveau; 53 % wil het arbeidsbeleid in Vlaamse handen en 9 % wil België splitsen (DS 10.06.08).

Ongeveer in dezelfde periode (10.10.07 tot 15.01.08) werd door onderzoekers van de UCL tijdens uitgebreide interviews bij 717 Waalse kiezers een analoge peiling gedaan. In verband met de vraag welk niveau beslissingen moet nemen was het antwoord: 13,3 % Wallonië en 60,1 % België, het spiegelbeeld dus van het Vlaamse antwoord (DS 21.06.08).

Een telefonische peiling, uitgevoerd tussen 31 mei en 5 juni ll., door het bureau "Field Research" bij 1000 stemgerechtigde Vlamingen van 18 jaar en ouder, representatief naar leeftijd, geslacht en opleiding, gaf als uitslag op de vraag "Wenst U dat België uiteenvalt?": 49,7 % ja en 45,7 % neen (HLN 07.06.08).

Het besluit ligt voor de hand: de autonomiegedachte wint duidelijk veld in Vlaanderen en Wallonië blijft "non" zeggen.

Besprekingen staats hervorming

Het relaas van de besprekingen tussen de verkiezingen van 10 juni 2007 en het ontslag van premier Leterme op 14 juli 2008 zal ik U besparen; het kan samengevat worden in een korte zin: We staan geen stap verder.

De oorzaak van de mislukking van Leterme ligt niet bij hemzelf: geen enkele Vlaamse politicus zou in deze omstandigheden geslaagd zijn, tenzij door toe te geven op Vlaamse eisen. De oorzaak ligt enerzijds in de onwil van de Franstaligen en anderzijds in de blokkeringmechanismen, die zij ter beschikking hebben en ook gebruiken, zoals de pariteit in de ministerraad, de bijzondere meerderheden, de belangenconflicten; de democratische meerderheid speelt dus nooit (G. Tegenbos DS 15.07.08). Er is een (magere) troost: De Vlamingen hebben nog niets toegegeven.

De constructie met de drie wijzen uit het zuiden als koninklijke bemiddelaars (François-Xavier de Donnea, Raymond Langendries en Karl-Heinz Lambertz) heeft toegelaten dat koning en politici op vakantie konden vertrekken, meer niet.

De stelling van sommige waarnemers dat de Franstaligen nu zouden bereid zijn tot een grote staats hervorming wordt tegengesproken door de goedkeuring van een voorstel van resolutie door het Waals Parlement op 16 juli ll., met als krachtlijnen: een federalisme gebaseerd op de drie gewesten en solidariteit tussen Walen en Brusselaars via de Federatie Wallonië-Brussel. Daarin wordt stelling genomen voor het behoud van de interpersoonlijke solidariteit via de SZ, van de interregionale solidariteit via de financieringswet en tegen elke vorm van fiscale concurrentie tussen gewesten, evenals tegen de overdracht van bevoegdheden zonder de daarmee gepaard gaande middelen. Verder moet het Brussels Gewest erkend worden als een volwaardig gewest en moet Brussel uitgebreid worden. Tenslotte moet de kaderconventie over de bescherming van de nationale minderheden zonder reserve en zonder talmen geratificeerd worden. Belangrijk om weten: de tekst kwam tot stand op basis van een consensus tussen de vier grote partijen PS, cdH, MR en Ecolo (DT 17.07.08).

Wat nu?

Men kan Yves Leterme verwijten dat hij zijn belofte, om niet in een regering te stappen zonder akkoord over een staats hervorming en een splitsing van BHV, niet nakwam. Merkwaardig is wel dat hij koppig aan die staats hervorming blijft verder werken en blijft volhouden dat hij die staats hervorming wil en zal uitvoeren (DS 02.08.08).

Het wordt dus, met de gepaste scepsis, terug afwachten. We zullen hem beoordelen op het resultaat of – indien hij definitief mislukt – op het feit of hij dan de eer aan zichzelf zal houden.

Eric Ponette
4 augustus '08

HET TOENEMEND BELANG VAN GEZONDHEIDSECONOMISCHE EVALUATIES IN DE MEDISCHE PRAKTIJKVOERING

Er is een toenemende aandacht voor doelmatigheid in het gezondheidsbeleid. Inderdaad, als we veel gezondheid willen winnen met de beschikbare (beperkte) financiële middelen, moeten we het geld toewijzen aan die geneesmiddelen, of andere behandelingen die het meest gezondheid opleveren per geïnvesteerde Euro, dus aan de meest productieve, de meest doelmatige. Men kan geld immers slechts éénmaal uitgeven, en als we het verkeerd uitgeven missen we de opportuniteit om met dat geld betere dingen te doen.

Ook de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) stelt dat de klassieke beleidsinstrumenten meer plaats moeten maken voor het meten van de kosten en (gezondheids)baten en het toepassen van de juiste stimuli om iedereen ertoe aan te zetten doelmatige zorg of preventie te verstrekken. Maar wat wordt exact bedoeld met doelmatigheid? Doelmatigheid wordt door gezondheidseconomen wel eens beschouwd als de “derde trap van evidentie”.

De eerste trap van evidentie is werkzaamheid: wanneer men in een zogenaamde klinische studie kan aantonen dat een geneesmiddel beter werkt dan een placebo, dan zegt men dat het geneesmiddel werkzaam is. Bv. als een antidepressivum ervoor zorgt dat op een depressie meetschaal de score meer daalt dan met een placebo, dan zegt men dat het werkzaam is. Ook van gezondheidbevorderende programma's zoals rookstopprogramma's kan werkzaamheid aangetoond worden, bv. door studies die aangeven dat zij leiden tot gedragsverandering.

De tweede trap is doeltreffendheid of effectiviteit. Wanneer men in reële omstandigheden (rekening houdend met het gegeven dat personen verschillende ziekten kunnen hebben, niet altijd therapietrouw zijn enz...) kan aantonen dat een product of programma een gezondheidswinst oplevert, dan zeggen we dat het doeltreffend is. Dit betekent dat indien, in het geval van een geneesmiddel, sommige patiënten niet op de juiste manier worden behandeld, of niet zo trouw zijn aan de therapie, neven-effecten en/of interacties vertonen die aanleiding geven tot stopzetting van de behandeling, ... de resultaten nogal eens afwijkend kunnen zijn van de oorspronkelijke klinische studies. Maar het betekent ook dat men naar relevante uitkomsten moet kijken. In het voorbeeld van het antidepressivum moet men ook kunnen aantonen dat met dit product meer mensen van hun depressie verlost zijn. Eén en ander duidt erop dat deze stap tussen werkzaamheid en effectiviteit soms groot is.

Kortom, de brug van werkzaamheid naar effectiviteit heeft betrekking op twee facetten: de omstandigheden waarin gemeten wordt (van een “artificiële” klinische studie-omgeving naar “real life” omstandigheden) en wat er gemeten wordt (van intermediaire variabelen naar klinisch en maatschappelijk relevante eindpunten).

Stel dat er goede aanwijzingen zijn inzake de doeltreffendheid van een behandeling, dan zal men pas spreken van doelmatigheid – de derde trap – wanneer men kan aantonen dat het geld, dat men aan deze behandeling besteedt, goed besteedd is. Of anders gezegd, wanneer men vaststelt dat men met hetzelfde geld méér gezondheidswinst had kunnen realiseren door het aan iets anders te besteden, dan is de onderzochte technologie minder of niet doelmatig. Een vaak gebruikt synoniem voor doelmatigheid is de term “efficiëntie”. Velen maken

de fout een bepaalde behandeling “efficiënt” te noemen, terwijl ze eigenlijk bedoelen dat de behandeling “effectief” is (= doeltreffend). Doeltreffendheid gaat dus over het bereiken van het doel, en doelmatigheid over de manier waarop en de middelen waarmee men dit doel bereikt.

De gezondheidswinst waarvan sprake wordt vaak uitgedrukt in Quality Adjusted Life Years (QALYs), of – vrij vertaald, “naar kwaliteit aangepaste levensjaren”. In eenvoudige termen zou men deze eenheid van gezondheid kunnen beschrijven als kwaliteitsvolle levensjaren. Als men nog 10 jaar te leven heeft, maar slechts aan “halve” kwaliteit, dan heeft men slechts 5 QALYs voor de boeg. Zo een QALY heeft een economische waarde. Inderdaad, het principe van de doelmatigheid stelt dat men bezwaarlijk miljoenen kan uitgeven aan een bepaalde technologie of geneesmiddel om slechts één QALY te winnen, terwijl men, als men die miljoenen anders had besteed, veel meer QALYs had kunnen winnen in de bevolking. Volgens de WHO kan men in een gemiddeld Westers land een investering in gezondheid, die minder dan € 30 000 kost om één QALY te winnen, beschouwen als een kosten-effectieve investering.

Een voorbeeld (naar Haentjens en collega's, Arch Orthop Trauma Surg 2004): preventie van diep veneuse thrombose met heparines bij 1 000 patiënten met een heupprothese, na ontslag uit het ziekenhuis (het getal 1 000 is hier lukraak gekozen). De extra kost om aan die 1 000 mensen nog een 10-tal dagen heparines te geven is € 58 000 (reeds rekening houdend met de besparingen doordat men enkele diepe veneuze trombosen vermijdt), en men wint 8.3 QALYs in deze populatie. De verhouding tussen kosten en effecten is dan: € 58 000/8.3 = ± € 7 000 per QALY. Met wat daarnet verteld werd inzake de waarde van een QALY kan men stellen dat we hier te maken hebben met een goed resultaat.

Maar er is meer dan enkel de doelmatigheid, die een rol speelt in de keuzen die men maakt. Een voorbeeld: Viagra, het bekende middel tegen erectiele dysfunctie, haalt een resultaat van ± € 5 000 per QALY, terwijl een harttransplantatie € 47 000, en een longtransplantatie € 100 000 per QALY kosten, en wél worden terugbetaald. Een verklaring is te vinden in de werken van Eric Nord, een Noorse gezondheidseconoom. Uit zijn studies blijkt dat de maatschappij duidelijk een voorkeur geeft aan het behandelen van meer ernstige toestanden. Dat verklaart wellicht waarom behandelingen bij meer ernstige problemen toch aanvaard worden, ondanks een soms slechte kosten-effectiviteit, terwijl bepaalde kosten-effectieve behandelingen geweigerd worden, omwille van een (althans gepercipieerde) mindere mate van ernst.

Gezondheidseconomische evaluaties (met nadruk op beide dimensies: kost en gezondheid) moeten nog meer worden gehanteerd in het beleid, niet alleen bij de evaluatie van geneesmiddelen en technologieën, maar ook bij de evaluatie en verloning van de praktijkvoering, en zelfs in medische richtlijnen.

Lieven Annemans

Professor in gezondheidseconomie, farmaco-epidemiologie en farmaco-economie/Universiteit Gent en Vrije Universiteit Brussel

Referentie: Gezondheidseconomie voor niet-economen. Een inleiding tot de begrippen, methoden en valkuilen van de gezondheidseconomische evaluatie. ISBN 978-90-382-1160-2. info@academiapress.be; www.academiapress.be

De splitsing van de kieskring B H V is in wezen een zuivere administratieve aangelegenheid: het aanpassen van de kieswetgeving aan de grondwettelijke indeling van de federale staat in gewesten en gemeenschappen die territoriaal afgebakend zijn. Elke gemeente van het Rijk maakt deel uit van één van deze taalgebieden.

De regeling ingevoerd door de wet(ten) van 13 december 2002 tot wijziging van het kieswetboek en bijlagen, waardoor overall in het land provinciale kieskringen zijn ingesteld, met uitzondering van de provincie Vlaams-Brabant, is onmiskenbaar strijdig met de grondwettelijke indeling van het land en houdt een discriminatie in tegenover de kandidaten en kiezers van de provincie Vlaams-Brabant.

Het Grondwettelijk Hof heeft op 26 mei 2003 geoordeeld dat de regeling zoals ingevoerd bij de kieswet van 13 december 2002 strijdig is met het gelijkheidsbeginsel, beschermd door de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Het niet toepassen van het arrest van het Grondwettelijk Hof door de wetgevende en uitvoerende macht is een schaamteloos bedrog en het negeren van de rechtsregels die de overheid zelf opgesteld heeft.

De grondwet vertegenwoordigt het hoogste gezag in een rechtstaat en verleent de sterkste bescherming aan de meest fundamentele rechten.

De aanpassing van het kieswetboek, een zuivere administratieve handeling, botst op de francofonie arrogantie omdat de francofonie niet kan aanvaarden en nooit zal willen aanvaarden dat zij haar taalkundige, culturele en administratieve greep op Vlaanderen verloren heeft.

Waarom is er discriminatie?

Op de kiesbrief van Halle-Vilvoorde staan Franstalige lijsten terwijl H-V ééntalig Nederlands is. Franstaligen uit Brussel, maar ook uit heel Wallonië (bij Europese en senaatsverkiezingen) kunnen dus stemmen ronselen in Nederlandstalig gebied, tot bijna in Mechelen of Geraardsbergen.

Omgekeerd kan het niet!

Vlaamse partijen die opkomen in Brussel-Halle-Vilvoorde kunnen voor hun lijst geen stemmen halen over de taalgrens, bv. in Waals-Brabant.

Er bestaat echter niet de geringste verwachting dat de francofonie zal ophouden alle middelen te gebruiken om haar electorale en administratieve voorrechten in Vlaams Brabant te behouden en zelfs uit te breiden. De Mouvement Réformateur van Didier REYNDERS en het Front des Francophones van Olivier MAINGAIN laten hieromtrent niet de minste twijfel bestaan.

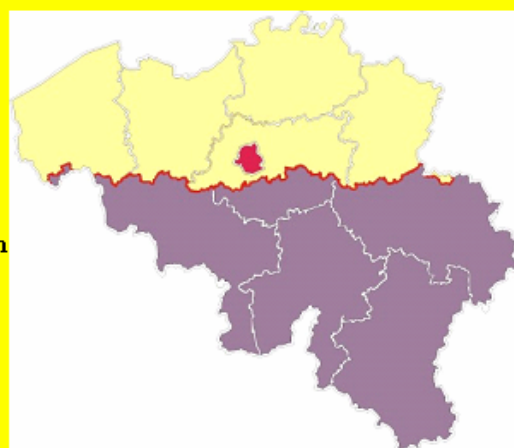
De splitsing van de kieskring B H V doet geen afbreuk aan de rechten van de Franstaligen in Vlaams Brabant. Zij kunnen perfect blijven stemmen voor een Franstalige lijst en Franstalige kandidaten. De Union Francophone heeft in het Vlaams parlement één vertegenwoordiger.

Wat in Vlaams Brabant, en inzonderheid in het arrondissement Halle-Vilvoorde, niet meer zal kunnen na de splitsing van de kieskring is stemmen voor kandidaten uit een ander gewest.

Oplossen? B H V splitsen

B-H-V splitsen betekent

- Nederlandstaligen halen stemmen in Nederlandstalig gebied en Brussel
- Franstaligen halen stemmen in Franstalig gebied en Brussel én niet in Nederlandstalig gebied

Het behouden en uitbreiden van electorale en administratieve voorrechten in Vlaanderen is precies de inzet van de francophonie en de uitdaging van de Vlamingen om er onder geen enkele voorwaarde aan toe te geven.

De splitsing van de kieskring B H V en van het gerechtelijke arrondissement heeft geen communautair aspect zoals te pas en te onpas wordt verkondigd, maar iets dat een rechtstaat fundamenteel en veel dieper raakt: **het respect voor de grondwet.**

Er kan simpelweg niet onderhandeld worden over dit hele dossier; deze ongrondwettelijke situatie moet eenvoudig door al de betrokken partijen zonder enige compensatie worden rechtgezet.

Ik stel echter vast dat het naleven van de grondwet en het afdwingen van deze naleving in het Belgische staatsverband onmogelijk geworden is.

Indien de Franstaligen blijven weigeren de splitsing van de kieskring B H V en van het gerechtelijke arrondissement Brussel, zonder enige compensatie te aanvaarden, moeten zij er zich van bewust worden dat zij het Belgische staatsverband, dat zij zo hoog in hun vaandel voeren, regelrecht op de klippen laten lopen en de fundamenten van het federale België zelf ondergraven.

Bij de vaststelling dat de overheid de eigen rechtsregels niet respecteert hoeven de burgers, noch de ondergeschikte besturen, zich neer te leggen; zij hebben het morele recht en de plicht zich daaraan te onttrekken en daar niet aan mede te werken.

Burgers hebben rechten en plichten, maar dat geldt ook voor de overheid. Als de Belgische regering zelfs de grondwet niet meer wenst na te leven, mag je dan van de burgers eigenlijk nog wel verwachten dat ze braaf zullen helpen die wetsovertreding uit te voeren?

De colleges van burgemeester en schepenen halen hieruit de morele onderbouw om niet mede te werken aan de organisatie van ongrondwettelijke verkiezingen.

Na de verwarring over de niet splitsing van de kieskring B H V en de hallucinante toegevingen waartoe de “Vlaamse Onderhandelaars” in 2005 bereid waren, stellen wij vast dat de Franstaligen nog steeds niet bereid zijn tot een ernstig en redelijk gesprek tenzij Vlaanderen een verregaande politieke en administratieve zelfverminking zou aanvaarden.

In Vlaanderen bestaat een ruime consensus die het huidig federale bestel als contraproductief ervaart; hier en daar aan het systeem schaven is de beste weg naar een verder durend débaucle, waarbij Vlaanderen om de lieve vrede mag blijven betalen, ten laste en ten koste van de eigen welvaart.

De francophonie volgt de eigen logica en duldt geen andere stem, geen ander beleven, geen ander idee. Altijd en overall eisen zij hun taal en hun cultuur te beleven en zijn zij uit op gebiedsuitbreiding ten nadele van Vlaanderen.

Bij het vastleggen van de taalgrens werden aan de Franstaligen in zes gemeenten rond Brussel beperkte administratieve en individuele faciliteiten toegestaan die per definitie uitdovend zijn. Het is niet te verantwoorden dat voor alle nadien bijkomenden dezelfde voorkeuregeling gehandhaafd blijft.

De Franstaligen in de faciliteitengemeenten en in de andere gemeenten rond Brussel kunnen dan ook niet als een minderheid worden beschouwd omdat zij uit vrije wil in Vlaanderen hun woonplaats gekozen hebben en er duidelijk van op de hoogte waren, of hoorden te zijn, dat het Nederlands er de enige bestuurstaal is.

Vlaanderen heeft dan ook geen nood, laat staan enige plicht, om het minderhedenverdrag te ratificeren omdat er in Vlaanderen geen minderheden (in de correcte zin van het woord: van oudsher gevestigde anderstalige bevolkingsgroepen) zijn.

De onderhandelingen die geleid hebben naar de vorming van de federale regering, zoals wij ze nu kennen, duwen ons onafwendbaar naar onwerkbare oplossingen omdat de politieke partijen, ook sommige Vlaamse, nog steeds niet beseffen of niet willen beseffen dat het land, zoals het nu georganiseerd is, onbestuurbaar geworden is. Talrijke beleidsdossiers worden te laat of verkeerd aangepakt en door bevoegdheidsoverlappingsen heeft niemand nog de eindverantwoordelijkheid.

Het is hoog tijd dat de Vlaamse federale parlementsleden het Belgische denkkader verlaten en zich op dezelfde lijn stellen van hun Waalse homoniemen die in de eerste plaats opkomen voor de belangen van hun volk, gewest en gemeenschap en pas het Belgische denkkader hanteren voor zover het in hun financiële kraam past.

Het is en blijft een bittere vaststelling dat voor Vlaamse federale parlementsleden de opportuniteit van een mandaat nog altijd zwaarder weegt dan het opkomen voor de Vlaamse belangen

HOE HET NIEUWE STAATSVERBAND OOK MOGE GENOEMD WORDEN, DOET NIETS TER ZAKE. BELANGRIJK IS DAT DE NIEUWE STRUCTUREN VERHINDEREN DAT VLAAMSE BELEIDSBESLISSINGEN WORDEN TEGENGEHOUDEN DOOR POLITIEKE MANDATARISSEN VAN EEN ANDER GEWEST.

Willy DE WAELE
Burgemeester Lennik

Ik begrijp dat de Vlamingen vinden dat de economische achterstand in Franstalig België te groot is. Ik begrijp dat ze het beu worden dat Franstaligen de nodige hervormingen afremmen. Hervormingen die trouwens nuttiger zijn voor Wallonië en Brussel dan voor Vlaanderen. Ik begrijp dat ze het beu zijn te betalen voor de Franstaligen, zonder dat er iets verandert.

Didier REYNDERS - DE STANDAARD - 23/05/2008

De ruzie tussen Vlamingen en Franstaligen over Congo is zowat het ultieme bewijs dat Vlamingen en Franstaligen op een totaal andere manier naar de wereld kijken. Samenwerken wordt steeds moeilijker. Dit land heeft geen toekomst. Elio Di Rupo beseft dit als geen ander. Daarom dat hij het steeds vaker over de federatie Wallo-Brux heeft, het voorgeborchte van een onafhankelijk Wallonië met Brussel als hoofdstad. De Vlaamse regering zou er goed aan doen om op haar beurt de toekomst voor te bereiden. De toekomst van een onafhankelijk Vlaanderen.

Eric DONCKIER - HET BELANG VAN LIMBURG - 27/05/2008

Onze gezondheidszorg staat voor grote uitdagingen: de vergrijzing en de ontgroening, de groeiende nood aan geestelijke gezondheidszorg, de fragmentering van het medisch aanbod, de toenemende kost van de nieuwste medische toepassingen en technologie versus de betaalbaarheid voor patiënt en bewoner... Het

Verbond van Verzorgingsinstellingen formuleert een nieuw concept voor bevoegdheidsverdeling, waardoor het mogelijk wordt de huidige status quo te doorbreken en deze uitdagingen het hoofd te bieden. Het concept moet de zorg ook in de toekomst betaalbaar houden en de solidariteit tussen alle Belgische burgers vrijwaren.

De Belgische gezondheidszorg kan op vandaag mooie resultaten voorleggen: mensen raken vlot bij een arts, er zijn nauwelijks wachtlijsten voor een opname in een algemeen ziekenhuis, internationale rapporten loven de kwaliteit en toegankelijkheid van ons systeem. België heeft van gezondheidszorg een echte prioriteit gemaakt: de sociale zekerheid en de federale overheid besteden jaarlijks 21,4 miljard euro aan gezondheidszorg. Tel daarbij de bijdragen van patiënten en de investeringen van de gemeenschappen in ouderenzorg, preventie, vaccinatie en infrastructuur, dan komen we volgens de OESO aan 10,3 % van ons BBP.

Ondanks dit prachtige resultaat zijn er naar de toekomst toe een aantal fundamentele uitdagingen:

- De vergrijzing brengt een enorme kost mee voor de sociale zekerheid in het algemeen en voor de gezondheidszorg in het bijzonder. Vijfzestigplussers hebben statistisch 80 % meer kans op een ziekenhuisopname dan een jonge medeburger en vijftigplussers zelf 150 % meer kans. Op vandaag wordt reeds meer dan 13 % van het gezondheidsbudget besteed aan het laatste levensjaar van de patiënt.
- De ongelijkheid in gezondheid tussen verschillende bevolkingsgroepen is een bijzonder aandachtspunt: het verschil in levensverwachting tussen hoog- en laaggeschoolden bedraagt tussen de 3 en 5 jaar; het verschil in gezonde levensjaren tussen de 17 en 25 jaar ...
- Een kenmerk van de medische evolutie is fragmentering: nieuwe mogelijkheden zijn aanzienlijk, maar richten zich tot kleinere doelgroepen. Nieuwe technologie betekent subspecialisatie, multidisciplinaire samenwerking en coördinatie bij de professionals.
- In de geestelijke gezondheidszorg is het absoluut aangewezen vooruitgang te boeken. We moeten af van het trieste record wat betreft suïcide: er zijn gemiddeld zeven zelfdodingen per dag in ons land. Een aantal ziektebeelden is sociaal geïnduceerd en we moeten daarom mogelijkheden tot betere maatschappelijke (re-)integratie creëren.
- De gezondheidszorg is doordrongen van consumptisme. We geven ons geen rekenschap van de enorme druk die op die manier gelegd wordt op de gezondheidswerkers. We moeten oog hebben voor de draagkracht van de professionals. Schaarste aan personeel bedreigt ons in het bijzonder, meer nog dan schaarste aan financiële middelen.

- Gezondheidszorg moet betaalbaar blijven voor de patiënt of cliënt. De bijdrage die de patiënt zelf betaalt, is de afgelopen vijf jaar toegenomen met 41 %. Ondanks lovenswaardige initiatieven – denken we aan de maximumfactuur – om de betaalbaarheid voor sociaal zwakkeren te blijven garanderen zal er in de toekomst onvermijdelijk een probleem ontstaan.
- Naast de vergrijzing van de bevolking is er ook het fenomeen van de ontgroening. De inkrimping van de financiële basis van de sociale zekerheid zal de solidariteit tussen actieven en niet-actieven onder druk zetten en de vraag oproepen om taboes te doorbreken, bv. de inter- en intragenerationele solidariteit.

Het Verbond van Verzorgingsinstellingen groepeerd in Vlaanderen meer dan 500 voorzieningen in de gezondheidszorg: ziekenhuizen, woon- en zorgcentra en instellingen voor geestelijke gezondheidszorg. Samen dragen ze zorg voor meer dan anderhalf miljoen patiënten, bewoners en cliënten. Het VVI kent de sector en heeft zicht op de praktijk. De VVI-voorzieningen willen ook in de toekomst kwaliteitsvolle, toegankelijke en betaalbare zorg blijven aanbieden. Voor de hierboven genoemde uitdagingen bestaan geen toveroplossingen. Nu niets doen, betekent dat het systeem op korte termijn budgettair en beleidsmatig zal vastlopen. Opteren voor het status quo is dus geen optie!

Iedereen is het er over eens dat er nood is aan een fundamentele re-engineering van ons gezondheidssysteem om de toekomst te vrijwaren. Er zal efficiënter moeten omgesprongen worden met de beschikbare middelen, scherper moeten ingespeeld worden op de verschillende noden van de onderscheiden bevolkingsgroepen van dit land en dit alles zal maar vruchten kunnen afwerpen op voorwaarde dat er maximale synergieën gerealiseerd worden met andere beleidsdomeinen die, aan de bron, een zeer grote impact hebben op het welbevinden, welzijn en de gezondheid van mensen. In het bijzonder gaat het hier dan over opleiding, huisvesting, arbeid, milieu, onderwijs, preventie, sport, welzijn, tewerkstelling, ... Met andere woorden: het beter op elkaar afstemmen van de net vermelde domeinen, die bovendien reeds lang gecommunautariseerd zijn, op het gezondheidsbeleid en vice versa is dé sleutel om de toekomstige uitdagingen van een toegankelijke, betaalbare en solidaire gezondheidszorg te blijven waarmaken.

Daarom presenteert het VVI een volledig nieuw concept voor bevoegdheidsverdeling en kiest hierbij resoluut voor een solidaire financiering ten voordele van alle Belgische burgers én reële beleidsruimte voor een aangepast gezondheidsbeleid op niveau van de Gemeenschappen.

Om de interpersoonlijke solidariteit tussen de Belgische burgers te bewaren stelt het VVI voor om het financierings- en verzekeringsbeleid op federaal niveau te behouden en te garanderen dat een zelfde zorgverstrekking overal evenveel kost, met een zelfde terugbetaling voor alle patiënten. Zo zal een consultatie bij een huisarts in Oostende een zelfde terugbetalingstarief hebben als een raadpleging in Brussel of Dinant. Een evolutie naar meer globale financieringstechnieken voor zorgprogramma's is hierbij aangewezen. Die basissolidariteit wordt in het VVI-voorstel gecombineerd met een enveloppe-financiering en homogene bevoegdheden voor de Gemeenschappen. Een geïntegreerde gezondheidszorg wordt hierdoor mogelijk.

Concreet geeft dit de volgende rolverdeling tussen de federale overheid en de gemeenschappen:

- Federaal niveau: financierings- en verzekeringsbeleid.
 - Na een parlementair debat over de te realiseren gezondheidsdoelstellingen spreken de regering en de sociale partners in overleg met de gemeenschappen af welk federaal budget beschikbaar wordt gesteld.
 - De overeenkomstencommissies leggen, zoals vandaag, inhoud, prijs, tarief en terugbetaling van de gezondheidszorgen vast. Hierbij worden de Gemeenschappen betrokken, omdat zij mee financieel verantwoordelijk zijn, en omdat zij ook zelf voorstellen kunnen doen.
 - Na bepaling van de financiering en de grootte van het federale budget worden de beschikbare middelen via een enveloppe verdeeld tussen de gemeenschappen. Een verdeelsleutel op basis van een bedrag per capita sluit perfect aan op de huidige geografische spreiding van de geneeskundige uitgaven binnen het RIZIV. De gemeenschappen worden op die manier geresponsabiliseerd voor het gezondheidszorgbeleid dat ze voeren: gaan ze het hen toegekende federale budget te boven, dan belet niets hen om bijkomend te investeren, maar het zal onmogelijk zijn om de factuur af te wentelen op de federale overheid. Een overschot daarentegen kan worden gebruikt voor bestaande of nieuwe zorgnoden.
- Gemeenschapsniveau: homogeen gezondheidsbeleid.
 - Met de federaal toegewezen enveloppe voert elke gemeenschap een eigen gezondheidszorgbeleid, afgestemd op de reeds bestaande bevoegdheden inzake preventie, welzijn, thuiszorg, ambulante geestelijke gezondheidszorg, wonen, onderwijs en opleiding en werk.
 - De gemeenschappen bepalen het aanbod en het volume van de diensten en producten die de zorgverstrekkers mogen aanrekenen. Daarnaast kunnen de gemeenschappen ook nieuwe gezondheidszorgproducten voor terugbetaling

aanbrengen en laten goedkeuren op federaal niveau, die nadien binnen het eigen budget moeten worden gefinancierd.

Dit concept sluit nauw aan bij het model dat momenteel gebruikt wordt m.b.t. de problematiek van de werkloosheid. Ook hier is de financiering federaal en worden de uitkeringen op federaal niveau vastgelegd. Niettemin hebben de Gemeenschappen reële beleidsruimte doordat ze kunnen sturen, bijv. via de VDAB, en initiatieven kunnen nemen om de werkloosheid binnen de Gemeenschap te doen dalen.

In dit concept moeten zowel de federale overheid als de Gemeenschappen alle stakeholders voldoende ruimte bieden en het middenveld nauw bij hun beleid betrekken. Zorgverleners, voorzieningen en diensten moeten de vrijheid en verantwoordelijkheid krijgen om die zorg te bieden die professioneel verantwoord is en aansluit op de zorgvragen. De zorgverstrekkers zullen op een transparante manier verantwoording afleggen voor de besteding van de middelen. Het is tevens aangewezen ook andere bevoegdheden te hertekenen die verband houden met dit model, bv. de bepaling van de dagprijs in ouderenzorg en de organisatie van de beroepen.

Het VVI is ervan overtuigd dat de uitvoering van dit concept zal leiden tot een meer performante gezondheidszorg en een betere gezondheid van de mensen. Hierdoor zullen de kosten van de vergrijzing, de technologische evoluties en de verwachtingen van de bevolking niet verdampen. Maar het laat wel toe om de zorg betaalbaar te houden en de solidariteit tussen alle Belgische burgers te vrijwaren.

De volledige VVI-brochure kan gedownload worden via www.vvi.be

Peter Degadt
Gedelegeerd Bestuurder Verbond der Verzorgingsinstellingen (VVI)

WIL “BXL” NOG “CAPITALE” ZIJN ? (*) (**)

Volgens de grondwet heeft het Brussels Gewest een driedubbele functie: een “gewestelijke” (art. 3), een “tweetalige” (art. 4) en een “hoofdstedelijke” (art. 136, 138, 151, 163, 166, 178 en titel IX).

VOLWAARDIG GEWEST

Brussel heeft alle wezenskenmerken van een volwaardig gewest. Het beschikt namelijk over (1) een rechtstreeks gekozen parlement, (2) dat zelf zijn regering aanwijst en (3) dat wetgevende bevoegdheid heeft.

Het is anderzijds een *specifiek* gewest zowel qua structuren als qua bevoegdheden.

Het valt daarenboven samen met het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en beschikt over de federale hoofdstedelijke functie.

Het streefdoel van Bxl is derhalve de facto, niet helemaal de iure, integraal gerealiseerd, namelijk une région à part entière.

Voor de twee andere functies, de tweetaligheid en de hoofdstedelijkheid, past Bxl echter.

TWEETALIGHEID

De taalwetgeving wordt op federaal vlak, waar deze de Franstaligen goed uitkomt, grosso modo correct toegepast. In Brussel, waar de taalwet eerder de Nederlandstaligen goed zou moeten uitkomen, wordt deze niet correct toegepast, noch naar de letter, noch naar de geest.

Het zogenaamd gebrek aan voldoende tweetaligen wordt eenzijdig “gecompenseerd” door in overgrote meerderheid eentalige Franstaligen te benoemen.

Nochtans hebben de Brusselse Nederlandstalige belastingbetalers recht op dezelfde behandeling, ook qua taalgebruik, als deze die hun Franstalige medeburgers genieten. Dit is niet het geval en wordt ook nauwelijks nagestreefd.

De must om tweetalig te zijn of te worden, wordt door de publieke en politieke sector, quasi uitsluitend verbaal beleden.

Een groots opgezette campagne terzake blijft uit. De dag dat PS, cdh, Ecolo en MR de tweetaligheid uitdrukkelijk als noodzakelijk en evident promoten, ligt nog ver af.

Sommigen onder hen demoniseren integendeel de tweetaligheidsvereiste omdat deze de tewerkstelling van allochtonen zou verhinderen. De schuld hiervoor wordt dan ook, nog maar eens, bij de Vlamingen gelegd.

En bij de MR blijft het FDF peroreren dat Franstaligen in gans Vlaanderen steeds moeten "s'exprimer en français" en "continuer à s'exprimer en français".

Niettegenstaande de continu betere Vlaamse scores bij de Selor-taalexamen, dient ook langs Vlaamse zijde een merkelijke achteruitgang van de kennis van het Frans vastgesteld te worden.

Een betere kennis van de tweede taal zal men echter niet verwerven door de lat steeds lager te leggen.

HOOFDSTEDELIJKHEID

De hoofdstedelijke functie vereist de concretisering in Brussel van het zogenaamd "grote Belgische vergelijk", te weten de gelijkheid van de twee grootste gemeenschappen zowel op federaal als op Brussels niveau.

Van een "hoofdstedelijk" geheel wordt verwacht dat het zich neutraal en communautair asexueel opstelt, zodat het kan fungeren als bindmiddel en niet als dissolvant van het land.

Voor de realisering van de hoofdstedelijke functie ontvangt het Brussels Gewest trouwens federale middelen.

Die federale hoofdstedelijke functie ("morele" voorwaarde om als hoofdstad van Europa erkend te blijven) creëert trouwens de enige wezenlijke meerwaarde voor Brussel. Laat de hoofdstedelijke functie vallen en Brussel verkwijnt.

En toch wordt binnen Bxl een verregaande vijandigheid vastgesteld t.o.v. die hoofdstedelijke rol.

° Zo is in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement het bij wet vastgelegde predicaat "hoofdstedelijk" geschrapt, tenzij daar waar het dwingend noodzakelijk is;

° Bij de gemeenteraadsverkiezingen werd de electorale guerrilla in Vlaams-Brabant van op het kabinet van Picqué georganiseerd;

° De demonisering van Vlaanderen in Straatsburg gebeurde op de eerste plaats vanuit Bxl via de drie M's: Milquet, Moureaux en Maingain;

° Het Brussels luik van het Belgisch vergelijk wordt niet gehonoreerd: Nederlandstaligen en Franstaligen beschikken niet over identieke tegemoetkomingen, zoals dit federaal wél het geval is. Zeven gemeenten, w.o. die van Picqué, organiseren bv. wel Franstalig maar geen Nederlandstalig onderwijs (2005: 10.342.489,37 euro tegen 0 euro). Dit "deficit" is algemeen, met name inzake kinderopvang, cultuur, gezondheidszorg enz.

° Bxl stuurt nog steeds eentalige mug's naar Vlaams-Brabant;

° Wat van federale premiers *in potentie*, Leterme en Van Rompuy, geëist werd, namelijk een communautair asexuele rol, wordt door heren *in functie*, minister-president Picqué en senaatsvoorzitter De Decker, zonder enige schroom genegeerd. Zoals de federale staat moet ook het Brussels Gewest zich communautair neutraal opstellen.

° Vanuit de hoofdstedelijke entiteit wordt territorium gevorderd van de grootste deelstaat: waarschijnlijk een mondiaal unicum;

° Voor de Franstaligen in de Rand ijvert Bxl voor een taalstatuut dat afwijkt van dit dat toegepast wordt op de Vlamingen in Waals-Brabant;

° Bxl engageert zich complexloos aan de zijde van een partij die algemeen als racistoïde aanzien wordt;

° Bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen konden Vlaamse partijen en/of kandidaten meestal slechts op tweetalige lijsten kandideren mits ze zich denatureerden (lees "Bloedraad" in Brussel Deze Week van 02.03.06);

° Vanuit Bxl wordt geijverd voor de afbouw van de tweetaligheid van Brusselse rechtbanken en overheden;

° Bxl wendt federale middelen voor de hoofdstedelijke functie af om gemeenschaps-, gewestelijke en gemeentelijke projecten te financieren;

° Bxl schurkt eenzijdig aan bij Wallonië. Zijn minister-president vindt het abject dat zijn gewest ingebed ligt in het territorium van de meerderheid der Belgen. De MR-fractievoorzitster, Françoise Schepmans, schrijft in Le Soir van 25/09/07 dat de toekomst van het Brussels Gewest 'doit donc nécessairement passer par un ancrage francophone fort: un rapprochement et des synergies avec la Wallonie semblent à cet égard indispensables ... et ... par une valorisation de son rôle européen et international'. Geen woord over de Belgisch-federale hoofdstedelijke functie;

° Bxl eist nieuwe federale middelen (70 % Vlaams) zonder kosten-batenanalyse noch resultaatsverbintenis; financieel gaat het Brussel anderzijds wél voor de wind (Standard&Poors) en heeft het een immens onroerend patrimonium (www.irisvastgoed.be);

° De Brusselse Ring wordt vermoedelijk mede om communautaire redenen (de lus via Waals-Brabant !) niet gesloten;

° De redactie van de gewestelijke zender télé-bxl beschikt niet over Nederlandstalige kranten;

° De 19 Brusselse burgemeesters vormen, samen met de zes uit de faciliteitengemeenten, een anti-Vlaams front (07.11.2007);

- Charles Picqué in Le Soir van 19.11.07: "J'ai trois exigences: le financement, l'élargissement et une gestion concertée de l'hinterland";

° enz.

BXL ZEGT "NON"

Kortom, Bxl weigert het Brusselse luik van het Belgische compromis correct uit te voeren. Tegenover bepaalde *verbale* Vlaamse uitschieters, plaatst Bxl de *concrete en gestage* afbouw van zijn grondwettelijke opdrachten.

Bxl stelt zich, al dan niet omfloerst, vijandig op tegen de Belgische meerderheid: 60 % van de inwoners met Belgische nationaliteit woont in het Vlaamse Gewest en 7,8 % in het Brussels Gewest (2006).

Bxl miskent de pacificatiewetgeving van 1963, schoffeert het eentalig karakter van het Nederlandse taalgebied en het tweetalige karakter van het Brussels taalgebied.

Bxl weigert daarenboven nog maar te praten over een zinvolle herordering van zijn structuren en mandaten.

Brussel was de sluitsteen van België. Die sluitsteen wordt niet losgewrikt door Vlaanderen, maar door blinde Franstalige politieke en media-middens uit Brussel. Zij voeren een anti-Vlaamse en derhalve belgicide strategie.

Wie kiest tegen de grootste component van België, kiest tegen België.

Dat België blijft trouwens (mag het nog eens gezegd) tot nader order HET LAND VAN ONS, de Vlaamse meerderheid: een strategische positionering die velen in Vlaanderen nog steeds ontgaat.

De politieke meerderheid in Vlaanderen kan ontegensprekelijk leven met een Brussels Gewest dat zich effectief gedraagt als een loyaal centraal gewest. Maar als Bxl deze

optie in zijn politieke praktijk *zélf* resoluut afwijst, moet het de gevolgen van die keuze aanvaarden.

Wie afstand neemt van de hoofdstedelijke functie, doet afstand van de hoofdstedelijke prerogatieven, federale middelen inclusief.

Moet Vlaanderen trouwens niet ophouden met het financieren van het hangtouw waarmee Bxl de Vlaamse gemeenschap wil neutraliseren, in Brussel, in Vlaams-Brabant... tot in Straatsburg?

Guido Ghekiere
Gewezen directeur-generaal van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement

(*) Met "**Bxl**" worden de Franstalige politieke, publieke en mediatieke middelen bedoeld. Bij de modale Brusselaars, met name binnen de sociaal-culturele wereld, stelt men trouwens een groeiende "communautaire" tolerantie vast. De door de eerste middelen geschapen anti-Vlaamse aversie ebt er weg; enkele trieste uitzonderingen bevestigen wel de regel.

"**Capitale**" staat voor "federale hoofdstad".

(**) Dit artikel werd in licht gewijzigde vorm gepubliceerd in *De Tijd* op 09/01/08 en medeondertekend door Rudy Aernoudt, Walter Baeten, Gui Celen, Wim De Wit, Chris Geens, Frank Flerackers, Eric Ponette, Wim Schamp, Matthias Storme en Robrecht Vermeulen.

HET BOTTE PARKEERMEISJE VAN GAPA

De parkeerproblemen voor huisartsen zijn bijzonder actueel en er bestaat hierover een diepgeworteld ongenoegen. Een greep uit de recente literatuur: huisartsen uit Halle op straat voor parkeerbeleid, Brusselse artsen zoeken toevlucht tot taxi, eerste lijn Beveren parkeert gratis vanaf deze zomer, Orde hamert op parkeerfaciliteiten voor artsen, parkeezondaars aller gemeenten, verenigt U, parkerende huisarts gepest bij vaststellen overlijden, huisbezoek duur voor de huisarts maar goedkoop voor de maatschappij enz.

Op een mooie prille lentedag heb ik in een vooraanstaande straat te Berchem, gelegen in een blauwe zone, kennis gemaakt met GAPA. Het ging om een zeer dringende oproep waarbij ik aanvankelijk dubbel parkeerde met het toelatingsbewijs "Geneesheer – spoedgeval" als plots 10 meter verder een meer reglementaire plaats vrijkwam waar ik vliegsvlug invoegde. Over de reeds verbruikte adrenaline hoef ik U geen beeld te schetsen. Na geleverde arbeid bereikte ik mijn wagen simultaan met een jonge juffrouw (tiener of adolescente?) die mij onverstoord opschreef voor het niet plaatsen van een parkeerschijf, goed wetende dat het hier ging over dringende geneeskundige hulp waarvan zij schriftelijk reeds akte had genomen. Haar antwoord was nietszeggend, bot en met een totaal gebrek aan inlevingsvermogen waarna zij gezellig keuvelend verder slenterde in het gezelschap van een soortgenote.

Diezelfde dag maakte ik mijn beklag bij GAPA waar ik eerst terechtkwam in de carrousel van het callcenter waar botheid, onbegrip en verholen genoegen dé toonaard was. Na intern overleg en nogmaals aandringen komt er een schriftelijk antwoord van de bestuurder-directeur dat inhoudelijk getuigt van dezelfde botheid en het totaal gebrek aan empathie waarbij gemakshalve de gerechtsdeurwaarder in de voorlaatste alinea als een waardig alternatief wordt vooropgesteld. Het is meteen duidelijk dat de houding van de directrice afstraalt op haar ondergeschikten. Op vraag naar een telefonisch onderhoud met haar zegt het callcenter dat dit voor een dergelijk onderwerp onmogelijk is omdat zij nu eenmaal niet iedereen te woord kan staan. Bovendien wordt betaling geëist binnen de vijf dagen wat enig verder verweer onmogelijk maakt. Meteen is het duidelijk dat de politie en haar gerechtelijke diensten veel toegankelijker en voor rede vatbaar zijn dan het GAPA.

Het Gemeentelijk Autonoom Parkeerbedrijf Antwerpen werd in juni 2002 opgericht voor het uitvoeren van een coherent parkeerbeleid. Officieel is het een stedelijke

dienst, maar te velde gedraagt het zich zonder twijfel als een veredeld politieorgaan waarbij de "P" anders kan ingevuld worden. Het klinkt burgerlijk en dus vriendelijk. Maar schijn bedriegt! GAPA is een wolf in schapenvacht die niet moet onderdoen voor de politie inzake repressie waarbij de dreiging met een deurwaarder nooit veraf is. Verder zal ik U aantonen dat de etymologische betekenis, volgens het woordenboek van J. de Vries, komt van het woord gappen.

Ik laat achtereenvolgens de vier betrokken partijen aan het woord: de Nationale Raad van de Orde, de website van GAPA, het kabinet van Ludo Van Campenhout, schepen bevoegd voor mobiliteit en voorzitter van GAPA en tenslotte de huisarts.

De Orde spreekt (Tijdschrift Nationale Raad Orde van Geneesheren Nr. 119 en 120)

De Orde sluit zich aan bij het wetsvoorstel ingediend door de heren Bacquellaine, Jeholet en Chastel van 30.11.2007 in de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Dit voorstel pleit voor het toekennen van parkeerfaciliteiten aan de beoefenaars van een gezondheidsberoep die op huisbezoek zijn. Verder argumenteert de N.R. dat hulpverleningsplicht een contractuele overeenkomst is tussen de zorgvragende patiënt en de gevraagde huisarts.

Dit argument staat duidelijk in de wet op de patiëntenrechten waarbij de patiënt het recht heeft op een kwaliteitsvolle dienstverstrekking door een vrij gekozen beroepsbeoefenaar.

Verder verplicht de Code van Geneeskundige Plichtenleer om onverwijld gevolg te geven aan de vraag om dringende hulpverlening, waarbij de huisarts een centrale rol speelt in de ambulante eerstelijnszorg zowel bij de toediening van de normale zorg als bij hoogdringendheid. Om aan deze wettelijke en deontologische plicht te voldoen moeten parkeerfaciliteiten uitgewerkt worden, waarbij vlotter kan geparkeerd worden om tijdsverlies te beperken waardoor de kwaliteit van de zorg zal toenemen.

Een advies van de N.R. is gericht aan de Provinciale Raden en is bindend.

De website van GAPA spreekt.

Opvallend is dat zijn grootste zorg ongetwijfeld de inkomsten zijn: van de 26 vragen met antwoorden gaan er 16 over betalen en slechts 10 over parkeerproblemen.

In vraag 15 wordt het probleemgeval "dokter" kortdaat opgelost. Waar de Orde subtiel spreekt van een hulpverleningsplicht aan de zorgvragende patiënt, beschouwt GAPA

de huisarts als een doelgroep gelijkgesteld met gerechtsdeurwaarders, organisaties enz. en in naam van een geloofwaardig (lees financieel) parkeerbeleid wil GAPA de ongelijke behandeling van de verschillende doelgroepen (w.o. de huisarts) voorkomen. Precies of gerechtsdeurwaarders en politieagenten een vergelijkbaar contract hebben als de huisarts! Toch staat er bij de krachtlijnen van het parkeerbeleid dat er goede parkeermogelijkheden moeten worden voorzien in het stadscentrum voor het "bedrijfsleven". Dus weer dat financiële argument. Om een maximaal rendement te bekomen is op sommige plaatsen het betalend parkeren verlengd tot 22.00 u en is de stad opgedeeld in verschillende parkeerzones met elk een eigen tarief waarbij steeds opnieuw moet betaald worden bij het betreden van een duurdere zone. Van een duurdere zone naar een goedkope zone mag. Dit zogenaamde verjagingsprincipe is net wat de huisarts nodig heeft. Toch heft de stad hoofdelijk een vestigingsaanslagbiljet van 200 euro voor elke zelfstandige praktijkoppervlakte, waarna ook de provincie en de staat gulzig aanschuiven zodat een duopraktijk met een oppervlakte van 150 m² liefst zesmaal wordt belast. Dit aanslagbiljet is doorgaans het enige tastbare contact met de stad. Het gaat hier zonder meer om die goede oude politieke graaicultuur met melkkoementaliteit, scheef gegroeid door een decennialang durende socialistische dictatuur. Zowel de provincie als de stad bieden hiervoor niets in de plaats, laat staan een versoepeling van de parkeermogelijkheden. Verder stelt GAPA dat langparkeerders zoveel mogelijk moeten geweerd worden van de openbare weg en daarom worden verwezen naar ondergrondse parkeergarages die tot de duurste behoren in Vlaanderen. In de stilte van de duisternis volbrengt de geldautomaat feilloos de wens van GAPA met een uurloon van 2 tot 3 euro en een dagprijs van 20 euro. Een mooie vergelijking zijn Sint-Niklaas en Brugge met een uurloon variërend van 0,5 tot 1,2 euro en een dagprijs van 8 euro. Meteen het laatste argument waarbij GAPA meer een financieel- dan een parkeerbeleid voert door te "gappen".

Het kabinet van Ludo Van Campenhout spreekt.

Het kabinet heeft in 2004 uitsluitend overleg gepleegd met de Orde die uiteraard vragende partij was om verlost te worden van dit praktische probleem dat niet meteen behoort tot haar core business. De Orde waakt voornamelijk over de eer en waardigheid van het beroep en gaat zelden de straat op. De Orde bezorgde de lijst met artsen vervolgens aan GAPA. Verder citeer ik: "GAPA heeft geen contact gelegd met de huisartsenverenigingen omdat deze niet dezelfde overkoepelende overlegstructuur konden bieden als de Orde". Een regelrechte kaakslag want het zijn toch enkel de huisartsenverenigingen die de nodige expertise in huis hebben en er zijn er slechts twee: de huisartsenkringen Antwerpen-Centrum en Deurne-Borgerhout. Bij mijn weten leggen andere disciplines

(kinderartsen?) geen huisbezoeken af. Bovendien heeft Beveren, na overleg met de huisartsenkring Waasland, beslist om de huisartsen gratis te laten parkeren. Sterker nog: de Orde wordt belast met een commerciële opdracht en moet bij haar leden het elektronische Smart-Park toestel verkopen. Verder stelt GAPA dat het oneerlijk zou zijn t.o.v. alle leden van de Orde om enkel in Antwerpen afwijkingen toe te staan. Bovendien kan een stedelijke dienst niet ingaan tegen een beslissing van zijn eigen College van Burgemeester en Schepenen. Tenslotte worden we nog maar eens op dezelfde hoop gegooid van kinesisten, deurwaarders, politieagenten, thuiszorg, mantelzorg, EHBO gediplomeerden, thuisverpleegkundigen enz. Verder stelt GAPA dat ze slechte ervaringen heeft met deze vrijstellingen. Op de vraag of dit opgaat voor huisartsen komt geen antwoord. Het laatste houtsnijdend en veelzeggend argument over vrijstellingen heet dan: "We weten wel waar we beginnen, maar we weten niet waar het stopt." Zo, nu weet U het ook en het stopt inderdaad niet zolang er zieken zijn.

Een huisarts spreekt.

Vraag niet steeds wat wij kunnen doen voor de stad. Wij worden reeds voldoende gevraagd. Maar omgekeerd: wat kan de stad ons aanbieden? Als de politie opvorderingsrecht heeft dan eist de huisarts zonder meer parkeerrecht. Dit steunt op het Romeinse rechtsprincipe "do ut des": voor iets hoort iets. Als een gehandicapte terecht een prioritaire plaats voor zijn deur krijgt waarom kan de huisarts die niet krijgen voor een groep van straten want om betalend te parkeren moet men eerst kunnen parkeren. De meeste huisartsen in de stad kunnen zich nog enkel verplaatsen met de fiets. Het is zonder meer een anachronisme dat wij ons niet prioritair moeten verplaatsen in moeilijke en soms ronduit gevaarlijke omstandigheden om na de vaststellingen een hele reeks prioritaire voertuigen te kunnen opvorderen. Voor een stad die zich kosmopolitisch noemt, een wereldhaven bezit en zich zonder verpinken de hoofdstad van Vlaanderen noemt, is haar parkeerbeleid t.o.v. de huisartsen ronduit kortzichtig en inhalig. Zullen die enkele honderden huisartsen (als het er nog zoveel zijn) het Grote Geld opbrengen voor GAPA?

Of zou de stad grootmoedig het voorbeeld volgen van Beveren en Turnhout en uitgroeien tot een mooie Sara die op het einde gelukkig trouwt met de Huisarts?

Patrick, Ludo, Cathy-Ann en Cynthia bedenk dat indien jullie ooit een beroep doen op dringende medische hulp u in de toekomst tevergeefs zult zoeken naar de laatste der Mohikanen omdat uw "doelgroep" uitgestorven zal zijn.

Jan Dockx, huisarts te Deurne

Kinderen op de middelbare school zouden op zijn minst een idee moeten hebben van de klassieken en van de belangrijkste momenten in de geschiedenis. Ze moeten vertrouwd zijn met het religieuze erfgoed....Je moet op school geen tijd verliezen met Mickey Mouse.

Roger SCRUTON, Brits filosoof, KNACK - 04/06/2008

Het linkse nationalisme is springlevend. In Schotland, Catalonië of Baskenland wordt het gedragen door een brede intellectuele elite. Niet zo in Vlaanderen. Hier is het bon ton om te schelden op alles wat ook maar een ietsepietsje Vlaamsgezind is.

Christian DUTOIT, hoofdredacteur Meervoud, - KNACK- 04/06/2008

DE OORLOGSORDE EN DR. ADRIAAN MARTENS (AK 29.02.08)

Dr. Adriaan Martens werd in de zomer van 1940 door secretaris-generaal van Onderwijs Marcel Nijns tot hoogleraar Inwendige Ziekten benoemd aan de RU Gent, in opvolging van Prof. de Stella die emeritus werd.

Men heeft beweerd dat er een beïnvloeding was door de Duitse Militärverwaltung, wat als normaal kan beschouwd worden rekening houdend met het protocol van 12 juni 1940, hoewel Dr. Martens zelf dat steeds ontkend heeft.

Martens werd na de oorlog, in 1945, veroordeeld tot 10 jaar hechtenis wegens "politieke collaboratie", hoewel hij niet echt politiek actief was geweest gedurende W.O. II. Hij kan niet als een "collaborerende professor in een sfeer

van terreur en verklikking" gecatalogeerd worden. Hij was wel activist geweest in W.O. I en was hiervoor bij verstek veroordeeld in 1920.

Door mensen die hem goed gekend hebben wordt Dr. Adriaan Martens geduid als een arts met een hoogstaande opvatting van de ethiek en de deontologie in de geest van Hippocrates en het is aanvaardbaar dat hij de reeks eigenschappen die een geneesheer moet bezitten, zoals vermeld in het artikel, belangrijk vond.

Dr. Raymond Lenaerts, Mortsel

**NOG OVER DE OORLOGSORDE EN DE TRAGISCHE DOOD VAN DR. DEBERSAQUES
A.K. 22/02/08 tot 07/03/08**

Dr. Frans Van Hoof werd beschuldigd en veroordeeld o.m. voor de verklikking van Dr. Debersaques, op basis van een getuigenis, hoewel hij steeds zijn onschuld in deze tragische zaak heeft volgehouden. In zijn boek "Mijn Memoires", uitgave Orion Beveren 1981, schrijft Prof. Dr. Leon Elaut, die zelf nauw betrokken was bij de oorlogsorte, dat hij persoonlijk heeft vastgesteld dat Dr. Debersaques zijn bijdrage voor de orde toch zou betaald hebben. Elaut brengt ook het verhaal van een verzetsstrijder die beweert dat Dr. Debersaques, die tot het verzet behoorde, zou

verklikt zijn door een vriend van hem, die in feite een opsporingsagent van de S.D. was en later zelf door het verzet werd neergeschoten. Dr. Debersaques werd door de Duitsers opgeëist voor de organisatie Todt in Frankrijk. Bij een ontvluchttingspoging werd hij opgepakt en kwam in het concentratiekamp Buchenwald terecht, waar hij ten gevolge van een wondbesmetting zou overleden zijn.

Dr. Raymond Lenaerts, Mortsel

**DE OORLOGSORDE:
LESSEN VOOR DE TOEKOMST - NAWOORD**

In hun reactie (AK 1909) op mijn commentaar (AK 1905) op hun minireeks (AK 1897, 1899 & 1901) over de oorlogsorte, stippen Dr. Yves Louis en Marc Verschooris aan dat hun reeks in feite maar ongeveer een kwart vertegenwoordigde van de oorspronkelijke tekst. Het is dus best mogelijk dat de drastische inkorting sommige van hun inspanningen om een genuanceerd verhaal te schrijven, voor een groot stuk teniet heeft gedaan.

Vervelend is echter dat zij in mijn commentaar gelezen hebben dat "de oorlogsorte misschien als een uiting van goed bestuur moet gezien worden". "Moet" dan nog wel! Dit is niet wat ik heb bedoeld, en evenmin wat ik geschreven heb. Hier volgt de letterlijke tekst: "de oprichting van deze oorlogsorte zelf is misschien zelfs als een uiting van goed bestuur gepercipieerd gezien zij de wet van 1938 leek ten uitvoer te brengen". Let ondermeer op het woord "gepercipieerd" – ik zie dus niet in hoe ik hiermee "ook" te kort door de bocht zou zijn gegaan.

Historici zijn vandaag vaak op zoek naar mythes die zij vervolgens ontcrachten: allicht een nuttige activiteit voor

de geschiedenis als wetenschap. Zoals ik in de inleiding tot mijn commentaar duidelijk heb gemaakt, ben ik in het verleden echter veeleer op zoek naar wat de mensen toen dachten; ook lees ik liefst studies zonder opgeheven vingertje. Ik heb de indruk dat ik daarmee in de buurt zit van collega Schutyser (AK 1909) die op zoek is naar het antwoord op de vraag "Hoe zou ik gehandeld hebben als ik toen had geleefd?" Hoe we er vandaag tegen aan kijken, weet ik ongeveer wel en dit interesseert me maar matig omdat retrospectie nogal gemakkelijk een wit-zwarte activiteit wordt: ik verwacht niet dat we daar ooit veel nuttigs voor de toekomst zullen uit leren. Ik apprecieer het echter dat Dr. Yves Louis en Marc Verschooris in hun volledige studie zoveel mogelijk wit-zwart denken hebben proberen te vermijden, en verlang ernaar om hun werk over de oorlogsorte in zijn volledigheid te leren kennen.

Willem Amery, 2350 Vosselaar

De naoorlogse overlegmachinerie was gericht op het verdelen van macht en geld. Maar zo werkt het niet meer. Het geld is op. Ook de kopstukken van het middenveld moeten vandaag toegeven dat te weinig mensen werken om de kost te verdienen voor medeburgers die niet werken. Alleen weigeren zij vooralsnog de consequentie van die vaststelling onder ogen te zien: een geregionaliseerde aanpak van arbeidsmarkt, fiscaliteit en sociale zekerheid en een verregaande responsabilisering van de deelgebieden.

Rik VAN CAUWELAERT - KNACK - 04/06/2008

puntVL is de vereniging die ijvert voor een Vlaamse gTLD (*generic Top Level Domain* of generische domeinnaamextensie).

Een TLD is het meest rechtse deel van het adres van een webstek, na het laatste punt, bvb. NET in <http://www.puntvl.net/> Er zijn twee soorten TLD's: de ccTLD's (*country code TLD's*, TLD's voor landen) en gTLD's. ccTLD's hebben twee letters (.be, .nl, ...), gTLD's hebben drie of meer letters (.com, .info ...). ICANN is de Amerikaanse instelling die verantwoordelijk is voor het toewijzen van TLD's.

Tot recent voerde ICANN een zeer restrictief beleid ten aanzien van gTLD's. Hun aantal was beperkt en de aanvraagprocedure voor een nieuwe gTLD was zwaar, ondoorzichtig en hield een groot financieel risico in.

Op de ICANN conferentie van juni 2008 werd beslist om dit beleid te wijzigen. ICANN staat nu open voor een onbeperkt aantal nieuwe gTLD's, op voorwaarde dat deze commercieel rendabel en van hoge technische kwaliteit zijn. De aanvraagprocedure wordt ook een heel stuk eenvoudiger, transparanter en voorspelbaarder.

Dit is uiteraard goed nieuws voor regio's die zich willen profileren op het internet maar geen recht hebben op een ccTLD. Naar aanleiding hiervan bevestigde Minister-President Kris Peeters in het Vlaams Parlement aan Mark Demesmaeker dat de Vlaamse Regering positief staat tegenover een Vlaamse gTLD.

Over zo'n Vlaamse gTLD bestaan echter heel wat misverstanden. We lichten er de voornaamste uit.

1. Kan de Vlaamse Regering een gTLD voor Vlaanderen kopen?
2. Moeten we alle gTLD's die verwijzen naar Vlaanderen, in beheer vragen?
3. Vlaanderen zal toch niet kiezen voor een "exclusieve" gTLD zoals de Catalaanse?
4. Koeien.vla?

1. Kan de Vlaamse Regering een gTLD voor Vlaanderen kopen?

Neen.

Enkel een onafhankelijke en neutrale non-profitorganisatie met geen andere activiteiten en doelen dan het beheer van de gewenste gTLD, kan bij ICANN het beheer van een bepaalde gTLD aanvragen en verkrijgen.

Het recht om een gTLD te beheren, betekent trouwens niet dat men die gTLD ook werkelijk "bezit". Indien de beheerder niet voldoet aan de voorwaarden gesteld door ICANN, kan ICANN het beheer opnieuw intrekken en eventueel toewijzen aan een andere kandidaat.

Ter vergelijking: de .be is niet van België. De .be is van ICANN en wordt beheerd door DNS België, een onafhankelijke vzw.

2. Moeten we alle gTLD's die verwijzen naar Vlaanderen (.vla, .vlaanderen, .fla, .flanders, ...) in beheer vragen?

Neen. Sterker nog: we kunnen dat niet.

Het toewijzingssysteem voor gTLD's zit helemaal anders in elkaar dan het domeinnaamsysteem.

Een onafhankelijke instelling kan bij ICANN als sponsor een gTLD aanvragen voor een bepaalde gemeenschap (*community*). Eens die toegewezen is, kan aan die gemeenschap geen tweede gTLD meer worden toegewezen.

Met andere woorden, eens .vla is toegewezen aan de Vlaamse gemeenschap, is het onmogelijk om voor diezelfde Vlaamse gemeenschap ook .vlaanderen, .fla en/of .flanders aan te vragen.

3. Vlaanderen zal toch niet kiezen voor een "exclusieve" gTLD zoals de Catalaanse (enkel voor websites in het Catalaans)?

Vlaanderen heeft, net als Catalonië, onder de huidige regelgeving geen andere keuze.

De gesponsorde gTLD's worden toegewezen aan een bepaalde gemeenschap. De sponsor-beheerder heeft dan de contractuele verplichting om na te gaan dat enkel websites van leden van die gemeenschap geregistreerd worden onder zijn gTLD (of websites die zich richten tot deze gemeenschap of die promotie voeren voor deze gemeenschap of ...).

Dit is eigen aan gesponsorde gTLD's en geldt zowel voor gTLD's van culturele gemeenschappen (.cat) als voor gTLD's van regio's en steden (de toekomstige .berlin).

4. Koeien.vla?

... of wat dacht u van por.no, sh.it, fu.ck, blow.jobs, tout.nu ...?

Voor elke TLD kan in één of andere taal wel een woordspeling (een zogenaamde *domain hack*) gevonden worden in combinatie met een domeinnaam. Deze overwegingen spelen echter niet mee in de keuze voor een bepaalde lettercombinatie.

Volgens de gangbare normen op het internet, kan men voor een culturele of geografische gTLD kiezen voor de volledige naam (.berlin) of voor een afkorting. In dat geval wordt gebruik gemaakt van de eerste letters van de officiële naam in de eigen taal (.cym voor Cymru = Wales). Ook een reeds bestaande officiële afkorting is mogelijk (.nyc voor New York City).

Mogelijke combinaties voor een Vlaamse gTLD in deze optiek zijn o.a. .vla, .vlaa, .vlaanderen. Er moet wel rekening mee gehouden worden dat elke bijkomende letter de gebruiksvriendelijkheid vermindert. .vla is daarom de beste optie.

.vl is de facto onmogelijk omdat een gTLD drie of meer letters telt. Tweeletterige combinaties zijn voorbehouden aan ccTLD's (country code TLD's) waarop Vlaanderen geen aanspraak kan maken.

Meer informatie over TLD's in het algemeen en over de puntVL-campagne: <http://www.puntvl.net/>

Dr. Liesbeth Beckman

V&NZ FEEST

Op 26 april ll. hield het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds een feestelijke opendeurdag in de vernieuwde hoofdzetel op het Hoogstratenplein te Mechelen.

Het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds-Vlaanderen, met erkenningsnummer 203, is een onderdeel van de Landsbond van de Neutrale Ziekenfondsen en telde op 31 december 2007 50.909 leden-titularissen en globaal 74.144 leden.

De gelegenheidstoespraak werd gehouden door Schepen Koen Anciaux van de stad Mechelen.

In zijn welkomstrede beklemtoonde Algemeen Directeur Jürgen Constandt dat het ziekenfonds reeds jaren pleit voor de communautarisering van de ziekte- en invaliditeitsverzekering en dat het totaal ongebonden is van eender welke vakorganisatie of politieke partij. Ter illustratie vermeldde hij dat parlementsleden van zeven verschillende politieke partijen aangesloten zijn.

Mijn eresaluut aan deze groep efficiënte vreedzame vechters voor een Vlaams gezondheidsbeleid en een Vlaamse ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Voor inlichtingen: zie www.vnz.be

Eric Ponette

GEZONDHEIDSDEBAT BRUSSEL

Op initiatief van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en met de medewerking van het Doktersgild Van Helmont, de Brusselse Huisartsenkring, de Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad, het Brussels Overleg Thuiszorg, Pro Medicis Brussel en Zorgnet, werd op 11 juni ll. in het auditorium van de KBC een gezondheidsdebat gehouden met de ambitieuze titel "Brussel magneetregio voor gezondheidszorg". Met meer dan tweehonderd deelnemers uit een brede waaier van belanghebbenden was het meteen een succes.

Als collegelid van de VGC bevoegd voor welzijn en gezondheid situeerde Mevrouw Brigitte Grouwels de uitdagingen en problemen van de Vlaamse gezondheidszorg in Brussel. De gezondheidszorg in Brussel moet op alle niveaus toegankelijk gemaakt worden voor Nederlandstaligen in hun taal. Om dat te kunnen realiseren is er nood aan

meer Vlaamse artsen en verpleegkundigen in Brussel.

Dieter De Court, directeur van Pro Medicis Brussel, sprak over stages voor toekomstige artsen, verpleegkundigen en vroedkundigen. Pro Medicis Brussel werd opgericht om meer Vlaamse zorgverstrekkers naar Brussel te brengen. Al vlug bleek dat acties bij afgestudeerden te laat kwamen. Met het creëren van meer Nederlandstalige stageplaatsen wordt meer succes geboekt en dit moet de aanloop zijn voor een aantal zorgverstrekkers om zich in Brussel te vestigen.

Prof. Marc Noppen, gedelegeerd bestuurder van het UZ Brussel (voorheen AZ-VUB) sprak over de uitdaging om Vlaams te zijn in Brussel en vrijzinnig in Vlaanderen. De mobiliteit blijkt een belangrijke hinderpaal te zijn om personeel in Brussel te houden. Alhoewel het zich op een aantal gebieden benadeeld voelt is het UZ Brussel erin geslaagd goede twee- of meertalige zorg te verlenen en op een aantal vlakken uit te blinken als "centre of excellence".

Bert Van Caelenberg sprak over het aantrekken en behouden van verplegend personeel en vergeleek de toestand in Brussel met vijf andere Europese steden, namelijk Madrid, Parijs, Bratislava, Londen en Boekarest. Op basis van die studie gaf hij als aanbeveling om meer verpleegkundigen naar Brussel te halen: verhoging van de barema's voor wie in Brussel werkt, investeren in huisvesting en goede bereikbaarheid en verbeteren van het imago van het beroep.

Er volgde een levendig debat met als panelleden de ministers Brigitte Grouwels en Steven Vanackere, de professoren Marc Noppen en Koen Milisen, Dr. Milan Roex en Dhr. Dieter De Court, waaruit we enkele gedachten en suggesties willen aanhalen:

- We moeten anderstalige, maar Nederlandkundige artsen en verpleegkundigen, verleiden om mee te stappen in ons project van tweetalige gezondheidszorg.
- Om Brussel aantrekkelijk te maken kunnen we niet steunen op betere verloning, maar moeten we de nadruk leggen op de kwaliteit van de werkomgeving en van de bijkomende opleiding.
- De gezondheidszorg in Brussel moet meer transparant en minder versnipperd worden. De zorgver-

strekkers moeten leren samenwerken.

- De Vlaamse gezondheidszorg in Brussel moet een toonbeeld van kwaliteit worden. We moeten fier zijn op de Vlaamse gezondheidszorg in Brussel.
- We moeten voor de jongeren de drempel verlagen om naar Brussel te komen. We moeten tonen dat ze een toekomst hebben in Brussel.

Na een slotwoord door Dr. Mark Bosquet werd de avond besloten met verdere discussie tijdens een gezellige receptie.

Het was een boeiend en leerrijk debat. Naast de talrijke problemen en uitdagingen werden ook een aantal positieve en bemoedigende evoluties in het licht gesteld. Een eerste zeer bemoedigend feit is dat dit debat mogelijk geweest is, dat zoveel Vlaamse verenigingen samengewerkt hebben en dat er zoveel belangstelling was uit diverse sectoren. De talrijke Vlaamse initiatieven in Brussel op het gebied van welzijn en gezondheid blijken positieve resultaten te geven. Er is meer belangstelling voor het belang van Nederlandstalig zorgaanbod in Brussel, ook bij Nederlandstaligen. Na het onderwijs kan nu ook de Vlaamse welzijns- en gezondheidssector in Brussel uitgroeien tot een toonbeeld van kwaliteit. Dat kan de positie van Vlaanderen in Brussel versterken en kan Brussel aantrekkelijker maken voor Vlamingen.

Robrecht Vermeulen

REGIONALE CIJFERS 2007 LANDSBOND NEUTRALE ZIEKENFONDSEN

De Landsbond van de Neutrale Ziekenfondsen groepeerd 4,1 % van de bij een ziekenfonds aangesloten personen in België en telt 7 ziekenfondsen: 2 in Vlaanderen, 4 in Wallonië en 1 in Brussel.

In 2007 bedroegen de uitgaven per hoofd in Vlaanderen, Wallonië en Brussel respectievelijk 1.230,09, 1.317,31 en 1.337,06 Euro. Het uitgavenverschil Wallonië-Vlaanderen was dus 87,22 Euro per hoofd: een meeruitgave in Wallonië van 7,1 %.

In 2006 bedroeg dat uitgavenverschil 99,04 Euro per hoofd: een meeruitgave in Wallonië van 8,3 %.

In 2007 bedroeg de duur van arbeidsongeschiktheid en invaliditeit per gerechtigde in Vlaanderen, Wallonië en Brussel respectievelijk 15,81, 17,08 en 10,69 dagen. Het verschil in duur tussen Wallonië en Vlaanderen was dus 1,27 dag per gerechtigde of 8 %. In 2006 bedroeg dat verschil in duur 0,87 dag per gerechtigde of 5,6 %.

Eric Ponette

BELGACOM

Belgacom lijkt bereid Belgacomfiliaal Win te verkopen (De Tijd 16.02.08)

Belgacom lijkt bereid om Win, haar Waals dochterbedrijf, gespecialiseerd in telecommunicatie en informatica-netwerken, te verkopen.

Syntigo, het weinig bekende telecom- en informaticafiliaal van de NMBS, onderzoekt het dossier, schrijft zaterdag Le Soir.

Er zijn nog drie kandidaten voor Win: de Zuid-Afrikaanse informaticagroep Dimension Data, het Waalse Tecteo en een groep van drie Waalse investeerders. Volgens een bron dicht bij de raad van bestuur heeft Syntigo beslist om aan Belgacom een memorandum te vragen over de verkoop van Win.

Reactie van lezer:

“Blijkbaar is er geld genoeg of teveel om Waalse (vakbonds-) vrienden plezier te doen.

Ondertussen worden Vlaamse pende-laars dagelijks getraakteerd op te weinig, te korte en verouderde treinen en krijgt de Vlaamse regering het “privilege” om zelf broodnodige investeringen voor te financieren. Arm België, onnozel Vlaanderen.”

Albert Baert

KOSTEN GEZONDHEIDSZORG

Volgens M. De Vos, directeur van het Itinera Institute, onafhankelijke denktank voor duurzame economische groei en sociale bescherming, stijgen de kosten van de Belgische gezondheidszorg sneller en hoger dan de groei van onze economie, en dient daarenboven nog voor 30 % beroep gedaan op privé financiering. En, hoewel de toegankelijkheid voor de patiënt zeer goed is, zou de kwaliteit dan nog eerder middelmatig scoren. Daarenboven zullen de behoeften in de toekomst nog groter worden gezien de vergrijzing, de toename aan chronische ziekten en de evolutie der geneeskunde in de richting van meer geïndividualiseerde, duurdere,

geneeskunde. “De kloof tussen wat budgettair kan en sociaal moet, dreigt steeds groter te worden” (M. De Vos. DT 30-4-08).

We kunnen Itinera helpen.

We beschikken over één Belgische regering, één Vlaamse regering, één Brusselse regering, twee Waalse regeringen (waarin een klein land groot kan zijn!). Elk van deze regeringen beschikt over een uitgebreide staf van medewerkers en ambtenaren die aan de belastingbetaler 2.3 % van het BBP kosten (8 miljard meer dan het gemiddelde in andere kleine Europese landen). KBC-econoom B. Van Craeynest schrijft het toe aan deze ingewikkelde staatsstructuur (waar dus de doorsnee-Belg niet zou van wakker liggen). Immers 9.9 % van de werkende bevolking werkt bij de overheid, in tegenstelling met andere kleine Europese landen waar dit slechts 6.3 % is

(DT 12-6-08).

Of hoe een radicale staatshervorming tot een ‘gezonde’ oplossing kan komen!

Jan Peremans

ZIEKENHUISFINANCIERING*

Begin juni ll. verscheen het bericht dat minister van Volksgezondheid Laurette Onkelinx 1,4 miljard Euro federaal geld toekende aan een spoedprogramma voor de modernisering van de Waalse ziekenhuisgebouwen (DS 07.06.08).

Aan die toekenning zijn twee verwonderlijke aspecten verbonden.

Vooreerst gebeurt de financiering van dit project voor 90 % uit de federale pot en slechts voor 10 % door het Waals Gewest, daar waar de financiering van hospitaalgebouwen normaal

Ballon-Kyphoplastie

Een nieuwe behandeling voor wervelcompressiefracturen

Kyphon Europe
Cluster Center
Leuvensesteenweg 369/6
1932 Zaventem, Belgium
T +32 (0)2 766 1661
F +32 (0)2 731 7049
E-mail: info@kyphon-eu.com

WWW.KYPHON-EU.COM

KYPHON
AHEAD OF THE CURVE™

M1082-01NLI

voor 60 % door de gemeenschappen en maximaal voor 40 % door de federale overheid gebeurt.

De vermelde 90 % regel werd door minister Rudy Demotte in de nadagen van Verhofstadt II als uitzonderingsregel ingevoerd in het kader van regionale samenwerkingsverbanden tussen ziekenhuizen.

Een eerste vraag is: zal de federale verdeelsleutel (40 Wallonië/60 Vlaanderen: DS 09.06.08) toegepast worden inzake die 1,4 miljard? Krijgt Vlaanderen dus 2,1 miljard?

Een tweede eigenaardigheid is dat de 1,4 miljard, die Onkelinx aan Wallonië geeft, het totale budget is dat voor die gebouwen kan worden uitgegeven tot 2015, zodat ze niet enkel de huidige doch ook minstens de volgende regering engageert.

De tweede vraag is dan: wil Wallonië, nu er nog wat geld in de federale kas is, daaruit snel zoveel mogelijk optrekken voor het bouwprogramma van zijn ziekenhuizen?

Eric Ponette

*Zie ook rubriek briefwisseling

ARTSEN EN SPLITSING SZ

Eén land. Twee naties. Hoe lang nog?

De Artsenkrant publiceerde op 30.05.08 de resultaten van een enquête uitgevoerd bij 700 artsen. Met name werd de vraag gesteld of een splitsing van de sociale zekerheid de oplossing kan bieden voor de financiële problemen en zal toelaten efficiënter te werken. Maar liefst **64 %** van de ondervraagde Vlaamse artsen is voorstander van deze splitsing. De mening van de Franstaligen staat daar echter diametraal tegenover: voor **94 %** is een splitsing geen oplossing voor de gekende problemen. Een Frans "non" als het ware.

Wanneer beide taalgroepen lijnrecht tegenover elkaar staan, wijst dit nogmaals op de noodzaak tot ernstige institutionele hervormingen in de sociale zekerheid in het algemeen en de gezondheidszorg in het bijzonder. Eén enkel beleid voor twee totaal verschillende systemen kan immers geen goed bestuur garanderen. Eens te meer blijkt de taalgrens een zorggrens te zijn.

De staving van deze stelling gaat echter nog ruimer.

Dat lezen we evenzeer af uit de cijfergegevens van de Vlaamse en Franstalige Gemeenschap over het aantal verpleegstudenten, alsook uit de recente regularisatie van alle – in groten getale Franstalige – afgestudeerde artsen.

Over dit laatste kon u al in dit tijdschrift lezen. Nieuw is wellicht dat voor Vlaanderen één verpleegkundestudent per 566 Vlamingen volstaat tegenover één per 365 Franstalige inwoners. Ook op dit vlak is er dus een duidelijk hogere uitgave in de gezondheidszorg in het zuiden van het land. Voeg daarbij het onheil dat afgestudeerde kinesitherapeuten in Vlaanderen door de voorgaande minister van sociale zaken werd aangedaan!

De conclusie is eensluidend.

Zonder splitsing in de gezondheidszorg

is de aanstaande staatsvorming steeds onvoldoende. Hoelang nog blijven twee naties binnen één land geklonken? (vrij naar Cicero)

Geert Debruyne

VLAAMSE ECONOMIE

“Vlaanderen haalt Europese top niet” en “Vlaamse economie staat stil” blokletterde DS op 05.05.08.

Dat bleek uit een vergelijking van de economische prestaties van 125 Europese regio's tussen 1995 en 2005 door de studiedienst van de Vlaamse overheid.

Slechts voor 2 basisindicatoren (arbeidsproductiviteit en scholing werknemers) behaalt Vlaanderen nipt de top en boekt het een vooruitgang in de rangschikking van de 125 Europese regio's ten opzichte van 1995.

Lid worden van het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds... ...is zelf de sociale zekerheid splitsen.

U bent dan niet enkel in orde met de wettelijke verzekering, maar u geniet ook van interessante aanvullende en facultatieve diensten en voordelen. Bovendien geeft u de unitaire machten een krachtig signaal voor een eigen Vlaamse sociale zekerheid!

Lid worden vraagt amper administratieve rompslomp.

Eén telefoontje volstaat, de rest doen wij.

Aarzel geen dag langer en bel gratis: **0800-179 75**

Hoofdzetel

Hoogstratenplein 1 • 2800 MECHELEN

Tel. 015-28 90 90 • e-post: info@vnz.be

Belangrijkste kantoren

Aarschot	Schaluin 99	Lier	Antwerpsestraat 145
Antwerpen	Troonplaats 2	Mechelen	Van Benedenlaan 32
Berlaar	Dorpsstraat 22	Menen	Bruggestraat 152
Boechout	J.F. Willemsstraat 18	Mol	Sint-Paulusstraat 2/1
Brugge	Gistelsesteenweg 113a	Nijlen	Woeringestraat 7b
Gent	IJzerlaan 16	Overijse	Duisburgsesteenweg 149
Haacht	Wespelaarsesteenweg 2b	Ranst	Antwerpsesteenweg 3a/b1
Hasselt	Burg. Bollenstraat 1/4	Roeselare	Leenstraat 3
Heist-o/d-Berg	Kattestraat 45	Sint-Genesius-Rode	Kerkstraat 2a
Herentals	Molenvest 6	Sint-Niklaas	H. Heymanplein 18
Herenthout	Bouwelsesteenweg 17	Tienen	Wolmarkt 9
Ieper	J. Capronstraat 15	Torhout	Elisabethlaan 2/2
Izegem	Kerkplein 8	Turnhout	de Merodelei 81/9
Kapellen	Hoogboomsteenweg 119	Vilvoorde	Schaarbeecklei 47
Kortenberg	Leuvensesteenweg 214	Willebroek	Stationsstraat 22
Kortrijk	Gr. Gwijde van Namenstr. 7	Wommelgem	Kerkplaats 31
		Zandhoven	Oude Baan 1a

Wij zijn ook nog aanwezig in

Aalter, Aartselaar, Asse, Bellegem, Berchem, Berendrecht, Bonheiden, Boom, Bomem, Brakel, Brasschaat, Brussel, Deerlijk, Dendermonde, Dessel, Deurne, Diest, Dilsen-Stokkem, Eddegem, Essen, Geel, Glabbeek, Gooik, Grimbergen, Grobbendonk, Halle, Hamme, Heide, Herent, Herselt, Heusden-Zolder, Hoboken, Hoellaart, Hooglede, Huldenberg, Hulshout, Ingelmunster, Kalinshout, Kapelle-o/d-Bos, Kessel, Kontich, Kraainem, Kruikebe, Kuurne, Laakdal, Lanaken, Ledegem, Leuven, Lint, Lokeren, Lommel, Maldegem, Malle, Meerhout, Meise, Merkssem, Moeskroen, Mortsel, Noordervijk, Olen, Poperinge, Putte, Puurs, Rijkevorsel, Roosdaal, Schoten, Steenokkerzeel, Tervuren, Westerlo, Wetteren, Wevelgem, Wichelen, Wiekvorst, Wilrijk, Wuustwezel, Zemst, Zoutleeuw, Zwevegem en Zwijndrecht.

Vlaams & Neutraal Ziekenfonds

www.vnz.be - 0800-179 75

Voor 3 indicatoren (aantal ondernemers, arbeidskosten en aantal werknemers boven de 55 jaar) doet Vlaanderen het slecht en maakt het weinig vooruitgang in de rangschikking sedert 1995. Voor 3 andere indicatoren (bbp per inwoner, aantal werklozen en uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling) zijn de Vlaamse scores matig, doch in vergelijking met 1995 stagneert het of gaat het zelfs licht achteruit in de rij van de 125.

Wanneer Vlaanderen vergeleken wordt met Wallonië en Brussel, behaalt Vlaanderen de beste score inzake bedrijfsinvesteringen, economische groei en ondernemerschap.

Belangrijker is de vergelijking van Vlaanderen met de drie grote buurlanden: Nederland, Duitsland en Frankrijk. Inzake bedrijfsinvesteringen doet Vlaanderen het beter dan deze drie, doch het scoort minder goed dan Nederland en Duitsland inzake ondernemerschap en het doet het minder goed dan Nederland inzake economische groei.

Besluit: In vergelijking met Wallonië en Brussel doet Vlaanderen het economisch goed, doch in de rangschikking van de 125 Europese regio's kan het beter, vooral wanneer de vergelijking gemaakt wordt tussen 1995 en 2005. Er moet dus een lichtje beginnen branden.

Eric Ponette

RAAD VOOR DRINGENDE GENEESKUNDE

Geen Vlaamse huisarts in de Raad voor Dringende Geneeskunde

In het M.B. van Minister Onkelinx, (Staatsblad 28 mei, 2008) dat de leden aanduidt van deze Raad die de Minister van Volksgezondheid moet adviseren over de organisatie en de werking van de diensten voor dringende hulp en over de opleiding van al wie daar werkt, tellen wij vier (4) huisartsen die allen Franstaligen zijn. Volgens het M.B. werden zij voorgedragen door de representatieve wetenschappelijke verenigingen van huisartsen. Samen met Dr. Marc Moens (B.V.A.S.) kunnen wij ons de vraag stellen wat er mis is gelopen. Is er onwil of onkunde van de F.O.D. Volksgezondheid? Zo hebben de ambulanciers recht op acht zetels in de Raad, terwijl de representatieve artsensyndicaten geweerd worden.

Voor de afwezigheid van Vlaamse huisartsen baart ons, V.G.V., zorgen gezien de steeds weerkerende taaldiscriminatie van Vlaamse patiënten door Nederlandsonkundige hulpverleners in de Vlaamse rand. Minister Onkelinx schijnt zich van federale loyaliteit niet veel aan te trekken. Na haar federaal recupererend kankerplan, na de regularisatie van het teveel van afgestudeerde artsen hoofdzakelijk in Wallonië en Brussel en het afvoeren van de contingentering gaat zij blijkbaar verder, haar eigen weg volgend. Waar blijven onze Vlaamse politieke vertegenwoordigers of zijn het alleen journalisten van Artsenkrant, zoals Peter Backx, die deze flagrante mistoestanden aan de kaak stellen?

R. Lenaerts

GEZONDHEIDSZORG EN GEZONDHEIDSTOESTAND

Gelijke toegang tot de gezondheidszorg betekent nog geen gelijke gezondheidstoestand. Zo betoogt Guy Tegenbos in Artsenkrant (13.05.08).

Hij staft zijn stelling met stevige argumenten: "Hooggeschoolde mannen leven ruim vijf jaar langer dan laaggeschoolde mannen; hooggeschoolde vrouwen leven 3,5 jaar langer dan hun laaggeschoolde seksegenoten." En verder: "Het verschil is nog groter als naar de gezonde levensjaren gekeken wordt. Hooggeschoolden hebben veel meer gezonde levensjaren voor de boeg dan laaggeschoolden; bij de mannen bedraagt het verschil bijna 18 levensjaren, bij vrouwen bijna 25 levensjaren."

Als mogelijke verklaringen stelt hij voorop: verschillen in leefomgeving en levensstijl, evenals het feit dat het preventiebeleid de lagere bevolkingklassen moeilijker bereikt, eerder dan een verschil in gebruik van de gezondheidszorg.

Verder suggereert hij dat analoge mechanismen het verschil in levensverwachting tussen Vlaamse (76,44 j.) en Waalse (73,61 j.) mannen, evenals tussen Vlaamse (82,30 j.) en Waalse (80,66 j.) vrouwen kunnen verklaren. Die stelling werd ook reeds door wijlen Prof. Chris Vandenbroeke van de U Gent verdedigd (Periodiek Nieuwsbrief mei-juni 2001).

Er valt wat te zeggen voor die hypothesen. Een kluit dus voor verder wetenschappelijk onderzoek.

Eric Ponette

DEMOCRATIE EN VERDRAAGZAAMHEID

Men zou het bijna vergeten; goed dat we er aan herinnerd werden door Guy Tegenbos.

In 1979 sloot het Parlement van de Franse Gemeenschap een correct verkozen Vlaams lid uit: Aline Bernaerts.

In 1985 deed de Waalse Gewestraad hetzelfde met de verkozen Vlaming Toon Van Overstraeten uit de Volksunie (DS 21.05.08).

Bij mijn weten gebeurde dat nog niet in het Vlaams Parlement met een verkozen Franstalig lid.

En toch hebben Franstalige politici, daarin aangemoedigd door Franstalige media, het lef om met een uitgestreken gezicht Vlaanderen op het internationale forum te kijk te stellen met de etiketten "antidemocratisch" en "onverdraagzaam".

Om pyrosis en nausea van te krijgen.

Eric Ponette

GMD EN LEEFTIJD

De dekkingsgraad van het Globaal Medisch Dossier (GMD) bedraagt 43 % in Vlaanderen, 18 % in Wallonië en 15 % in Brussel.

Volgens minister Onkelinx houdt de hogere Vlaamse dekking verband met de oudere bevolking "Want oorspronkelijk konden enkel oudere patiënten een GMD afsluiten. Pas later volgde een uitbreiding naar alle patiënten" tot zover de minister, die erkent dat dit de Waalse achterstand niet helemaal verklaart. (Geert Verrijken, De Huisarts 01.05.08)

Laten we even rekenen.

Eenzijds leren tabellen van het Nationaal Instituut voor de Statistiek dat Vlaanderen in 2000 (beginperiode GMD) 2 % meer +65 jarigen telde dan Wallonië.

Anderzijds bedraagt het bovenvermelde verschil in dekkingsgraad van het GMD tussen Vlaanderen en Wallonië 139 %.

Een parameter met een verschil van 2 % tussen twee groepen zou dan meer dan een verdubbeling (139 %) veroorzaken van een verschijnsel in die beide groepen. Dat moet dan wel een bijzonder krachtige parameter zijn, die vele statistici zal interesseren, ook al zou het slechts om een partiële doch betekenisvolle factor gaan.

Eric Ponette

GEN

Is het GEN een bedreiging voor Vlaanderen ?

Sinds vele jaren worden plannen gemaakt voor een Gewestelijk Expres Net (GEN) rond Brussel. Dit GEN zou in 2012 moeten operationeel zijn en zal, wanneer het voltooid is, bestaan uit snelle en frequente treinverbindingen naar Aalst, Dendermonde, Mechelen, Zaventem, Leuven, Waver, Louvain-la-Neuve, Villers-la-Ville, Nijvel, Halle, 's Gravenbrakel en Geraardsbergen.

Nu zal Vlaams minister Frank Vandenbroucke de invloed van het GEN op de stadsvlucht en op de Vlaamse Rand rond Brussel in kaart brengen. Hiermee zal Vlaanderen zich, rijkelijk laat, ook gaan beraden over mogelijke nadelige invloeden. Een GEN is zeer geschikt om het verkeer naar een grootstad te verbeteren, maar is ook het instrument om de voorsteden verder te laten uitdeinen en om slaapsteden te creëren tot 30 km buiten de stad. Voor de Vlaamse steden rond Brussel mogen we vrezen voor een immigratiegolf van personen die zich daar niet wensen te integreren met als gevolg sociale verdringing, toenemende verstedelijking en verfransing.

De verkeersproblemen rond Brussel zijn zo ernstig dat niemand kan twijfelen aan de noodzaak van beter openbaar vervoer. Het GEN moet er hoe dan ook komen, maar het is hoog tijd om het GEN zodanig uit te bouwen dat ook de belangen van de Vlaamse bevolking gediend worden. Het fileprobleem op de autowegen, maar ook de overbelasting van het spoor zijn voor een deel het gevolg van de centripetale opbouw van ons wegen- en spoorwegnet. Door een betere uitbouw van de weg- en treinverbindingen tussen Vlaamse en Brabantse steden zou een groot deel van het verkeer rond en naar Brussel kunnen vermeden worden. Het is hoog tijd dat Vlaanderen de politieke wil, maar ook de bevoegdheid zou krijgen om de verkeersproblemen aan te pakken met oog op het belang van de bevolking.

Robrecht Vermeulen

STAATSSCHULD

Over de staatsschuld wordt in de media de laatste jaren niet veel meer bericht. De publicatie "Daling staatsschuld hinkt al drie jaar achterop" is daarop

een uitzondering (Guy Tegenbos en Luc Coppens: DS 25.06.08).

De overheidsschuld is het voorbije jaar opgelopen tot 285,8 miljard Euro, een toename met 2,6 %. Dat betekent een schuld van ongeveer 28.580 Euro of 1.152.900 oude BEF per inwoner in België. Dat is niet niks.

Anderzijds is diezelfde schuld afgenomen van 88,2 tot 84,8 % van het bruto binnenlands product. Die paradox wordt o.a. verklaard door de stijging van het bbp.

Doch volgens Prof. Koen Algoed (Vlekho) is een schuldgraad van 84,8 % in 2007 niet schitterend. Hij berekende dat, indien de regeringen in het afgelopen decennium hadden gebruik gemaakt van de rentedaling om de schuld versneld af te lossen, de schuldgraad in 2007 13 procentpunten lager had kunnen zijn.

Nu halen we een niveau dat al in 2004 of kort erna bereikt had moeten worden. Dat betekent een achterstand van drie jaar.

Eric Ponette

BRUSSELSE LEERLINGEN

Zijn leerlingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest onvindbaar?

Onlangs zei Vlaams minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke in het parlement dat van 6000 leerplichtige leerlingen uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet geweten is of ze aan de leerplicht voldoen. Spijbelende jongeren zijn uiteraard geen exclusief Brussels probleem, maar onze onvoltooide staatsvorming maakt de controle in Brussel extra moeilijk.

Onderwijs is een bevoegdheid van de Vlaamse en Franstalige Gemeenschap en dat moet zo blijven. Beide gemeenschappen hebben deze bevoegdheid in Brussel met als klein nevenverschijnsel dat de controle op het spijbelen iets ingewikkelder wordt. Elke leerling mag zich naar keuze inschrijven in een Vlaamse of Franstalige school met als gevolg dat die scholen van mekaar niet weten wie ingeschreven is. Het gezond verstand gebiedt dat ze op dit punt moeten samenwerken. Maar zo eenvoudig gaat dat niet in de politiek of in de administratie. Eerst moet het klein probleempje groot worden, pas dan kan naar een oplossing gezocht worden. Dan moet geprobeerd worden de lijsten van ingeschreven leerlingen samen te voegen en enkel als dat lukt zullen we weten wie in Brussel naar school gaat. Maar daarmee is het probleem nog niet

opgelost, want dan weten we nog niet wie leerplichtig is. Kinderen van illegale inwoners zouden ook moeten onderwijs krijgen en op welke lijst kunnen we die vinden? Het is verheugend te vernemen dat beide ministers nu samenwerken en we zijn benieuwd wanneer ze de 6000 verdwenen leerplichtigen zullen terugvinden.

Robrecht Vermeulen

U weet dat *De Standaard* zijn lezers al tien weken lastig valt met erotische boeken van vrouwelijke auteurs. 'Stoute vrouwen', heet de reeks, een ideetje van meneer de marketeer. Om aan die vuilbekkerij toch nog een klein cultureel tintje te geven, worden de romans in kwestie telkens besproken door een of andere wijsneus die er meer in heeft gezien dan u en ik.

Koen MEULENAERE - KNACK -
04/06/2008

Dit is ons laatste bod. Wie nu neen zegt en weigert over onze voorstellen te spreken, speelt met de toekomst van het land. Wij zijn nu nog bereid om de interregionale en interpersoonlijke solidariteit te behouden. Als het mislukt, sluit ik niets meer uit.

Marianne THYSSEN - DE
STANDAARD - 07/06/2008

Als de voorzitter van de partij van de eerste minister zegt dat ze 'geen enkele optie uitsluit' als er geen akkoord is op 15 juli, dan is dat een mijlpaal in het land. ... Thyssen heeft zelfs openlijk gesproken over het einde van de solidariteit tussen de regio's. De geldkraan naar Wallonië dichtdraaien dus. Geen enkele CD&V'er heeft dit ooit zo gezegd.

Luc VAN DER KELEN - HET
LAATSTE NIEUWS - 09/06/2008

Zo'n corridor is volgens sommige politici levensnoodzakelijk. Want stel je voor, als je van het Waalse Waterloo naar het Brusselse Ukkel rijdt over die schreeuwelijke viervaksbaan, doorkruis je zowat 3,5 kilometer Vlaams grondgebied. Dat moet een vreselijk gevoel geven, zo over vijandig grondgebied rijden. Dat kan je onze Franstalige landgenoten toch niet aandoen.

Peter VANDERMEERSCH - DE
STANDAARD - 17/06/2008

VLAAMS GENEESKUNDIGENVERBOND v.z.w.
SECRETARIAAT: ERGO DE WAELLAAN 3, BUS 14 – 2100 DEURNE-ANTWERPEN
(geopend tussen 09.00 en 13.00 uur)

Antwerpen 9 juni 2008

RED DE SOLIDARITEIT DOOR RESPONSABILISERING(*)

Het Vlaams Geneeskundigenverbond (VGV) en het Aktiecomitee voor een Vlaamse Sociale Zekerheid (AK-VSZ) ijveren voor de toewijzing van de volledige bevoegdheid voor de gezondheidszorg aan de gemeenschappen. Dit in tegenstelling tot de auteurs-collega's van het artikel "Splitsing gezondheidszorg?" (De Huisarts 05.06.08).

Onze argumenten voor die communautarisering zijn: eigen klemtonen, efficiënt beleid en responsabilisering.

Eigen klemtonen

Vlaanderen stopt meer energie dan Wallonië in preventie. Dat blijkt uit de daartoe opgerichte structuren, de gezondheidsdoelstellingen van de Vlaamse regering en de grotere bijval van preventieprojecten zoals vaccinatie tegen hepatitis B bij kinderen en tegen meningitis C, preventieve tandzorg en screeningsmammografie.

Vlaanderen kiest ook meer voor de echelonering met de huisarts als centrale persoon: dat blijkt uit het grotere succes van het GMD, uit de hogere uitgaven voor huisartsgeneeskunde, recent bevestigd in De Huisarts en De Morgen op 29.05.08, en uit de verschillende organisatie van de thuiszorg. Groepspraktijken van huisartsen zijn er ook veel talrijker.

Bovendien geeft Vlaanderen veel meer uit dan Wallonië aan thuisverpleging; omgekeerd besteedt Wallonië meer geld aan specialistische geneeskunde, laboratorium- en andere technische onderzoeken, aan antibiotica en andere geneesmiddelen. Dat wordt niet ontkend door hoger genoemde collega's.

Verder telt Wallonië naar verhouding 14 % meer artsen dan Vlaanderen en maakt Vlaanderen meer gebruik van daghospitalisaties dan Wallonië.

In een gesplitste gezondheidszorg zullen Vlaanderen en Wallonië hun klemtonen nog beter en vrijer kunnen leggen.

Efficiëntie

De huidige bevoegdheidsverdeling tussen federale overheid en deelstaten is inefficiënt.

Enkele voorbeelden. De scheiding preventief/curatief beleid leidt tot een onsamenvangende visie en werking, tot een onderfinanciering van preventie, en is schadelijk voor de bevolking: de kortere levensverwachting in Wallonië heeft te maken met een piek van het sterfterisico tussen 30 en 50 jaar, die waarschijnlijk te wijten is aan minder goede preventie inzake hart- en vaatziekten.

Het huidig gemengd federaal-deelstatelijk ziekenhuizenbeleid (erkenning van ziekenhuizen door de gemeenschappen, infrastructuur betoelaging door de gewesten, werkingssubsidies door de federale overheid) mist cohesie.

De plethora van overheden, die te maken hebben met gezondheidszorg (9 ministeriële instanties) leidt tot trage besluitvorming en administratieve rompslomp voor de veldwerkers.

Daarover zeggen Prof. Temmerman en collega's geen woord. Willen zij terug naar de toestand van vóór 8 augustus 1980 en, samen met de Waalse politieke partijen, de Vlaamse (en Waalse) bevoegdheden voor gezondheidszorg teruggeven aan de federale overheid?

Responsabilisering

In het licht van de vergrijzing, de toenemende medisch-technische mogelijkheden en de ontgroening is een spaarzaam beleid onontkoombaar: nu reeds wordt door de kostenstijging naargelang de bron 28 % (OESO) tot 33 % (WHO) van de medische kosten door de patiënt uit eigen zak betaald.

Responsabilisering zal gemakkelijker lukken op het niveau van de gemeenschappen dan op federaal niveau wegens de meer coherente visie op het eerste niveau: wanneer nu een maatregel federaal wordt voorgesteld, voelt de ene of de andere gemeenschap zich gemakkelijker benadeeld en duikt de geldverslindende wafelijzerpolitiek terug op.

De gemeenschappen moeten minstens geresponsabiliseerd worden voor hun *uitgaven* in de gezondheidszorg: dat heet bestedingsautonomie voor een budget hen toegekend door de federale overheid.

Doch de responsabilisering zal nog toenemen wanneer beide gemeenschappen verantwoordelijk worden voor de verwerving van de *inkomsten*. Het huidige verschil in inkomsten van 21 % tussen Vlaanderen en Wallonië wordt grotendeels verklaard door de veel hogere structurele werkloosheid in Wallonië. Die werkloosheid wordt nu onder meer in stand gehouden door de Vlaams-Waalse geldtransfers en daardoor voelen de Waalse politici en sociale partners minder de noodzaak van een efficiënte werkgelegenheidspolitiek. Die vicieuze cirkel kan slechts doorbroken worden door het responsabiliseren van gemeenschappen en gewesten, dus door de splitsing van de volledige bevoegdheid voor gezondheidszorg en werkgelegenheid.

Door zijn snellere vergrijzing zal Vlaanderen het binnenkort moeilijker krijgen om te zorgen voor zijn vierde wereld.

Solidariteit veronderstelt dus verantwoordelijkheid van ontvanger en gever.

Waarom zou trouwens de interpersonele sociale solidariteit niet op gemeenschapsniveau mogen georganiseerd worden?

Na de toekenning van de financieringsbevoegdheid voor de SZ, of delen ervan, aan beide gemeenschappen kan de Vlaamse Gemeenschap de Franse Gemeenschap helpen om het inkomstenverschil te overbruggen door een onderhandeld voorwaardelijk financieel hulpplan.

Dr. Jan Van Meirhaeghe
Voorzitter

Dr. Robrecht Vermeulen
Ondervoorzitter

Prof. Dr. Eric Ponette
Oud-voorzitter

Mede ondertekend door Dr. Gui Celen (voorzitter AK-VSZ) en door Dr. Liesbeth Beeckman, Dr. Geert Debruyne, Dr. Edward De Sutter, Dr. Jan Dockx, Dr. Chris Geens, Dr. Piet Jongbloet, Dr. Jan Peremans, Dr. Dirk Van de Voorde, Dr. Peter Winderickx

(*) Gepubliceerd in De Huisarts nr. 881 op 19.06.08

Tel. 03/322.28.50 - Fax 03/322.45.14 - KBC 407-3062251-47 - e-post: info@vgv.be - <http://www.vgv.be>

Symposium VGV: "NAAR EEN BLAUWDRUK VOOR EEN VLAAMSE GEZONDHEIDSZORG" (18/10/2008)

SYMPOSIUM
van het
VLAAMS GENEESKUNDIGENVERBOND
in samenwerking met Doktersgild Van Helmont

Antwerpen, 01/07/2008

"NAAR EEN BLAUWDRUK VOOR EEN VLAAMSE GEZONDHEIDSZORG."

Leren uit buitenlandse ervaringen.

ZATERDAG 18 OKTOBER 2008

Vlaams Parlement te Brussel, "De Schelp"

Hertogsstraat 6 (hoek Hertogsstraat/Drukkersstraat)

PROGRAMMA

9u30: **Ontvangst.**

9u45: **Welkomstwoord.**

09u50: **Het Canadese model:** Prof. Gregory P. Marchildon
Canada Research Chair in Public Policy and Economic
History, Johnson-Shoyama Graduate School of
Public Policy, University of Regina, Canada

10u30: **Het Deense model:** Prof. Karsten Vrangbæk
Associate Professor, Department of Political
Science
University of Copenhagen, Denemarken

11u10: **Koffiepauze**

11u30: **Lessen voor Vlaanderen. Conclusies.**
Vergelijking buitenlandse modellen versus het
Belgische model:
Prof. Lieven Annemans (UGent - VUB).

12u00: **Debat:** moderator Guy Tegenbos,
politiek redacteur De Standaard.

12u45: **Slotwoord.**

12u55: **Receptie.**

De buitenlandse sprekers houden hun voordracht in het
Engels.

Er is geen simultaanvertaling.

Accreditering Rubriek 6 Ethiek en Economie 3 CP werden toegekend.

DEELNAMEKOSTEN

Vóór 30/09/2008: € 20,00

Na 30/09/2008: € 30,00

Inschrijven kan:

- o via bijgevoegde antwoordkaart
- o via e-mail door opgave naam en adres en storting

met de medewerking van

Fonds voor Vlaanderen

Algemene Ledenvergadering van het Vlaams Geneeskundigenverbond

Op zaterdag 22 november 2008

Het Pand
Onderbergen 1
9000 Gent

<http://www.ugent.be/nl/voorzieningen/pand>

Voorlopig Programma:

- 14.00h: geleid bezoek aan **Museum voor de Geschiedenis van de Geneeskunde**
www.UGent.be/ge/nl/vakgroepen/museum
Door Em. Prof. Dr. Michel Thiery (Inleiding van 30 minuten en rondleiding van 1.30h).
- 16.00h: Statutaire ledenvergadering met bestuursverkiezingen (tot 17.30h)
- 18.00h: Aperitief (in Het Pand of in het restaurant)

Aansluitend: vriendenmaal in een restaurant juist om de hoek: **Allegro Moderato (Korenlei 7, Gent)**.
http://users.pandora.be/allegroresto/Gent/Gent_indexframe_centraal.htm

'T COMMUNAUTAIR DOSSIER* (V.V.)

wijs: Sous les ponts de Paris (Vincent Scotto)

- 1 -

Het zelfbestuur komt er weldra,
dat is het groot principie,
al meer dan honderd jaar bijna,
bij de mannen van 't schoon verdiep.
Maar een principie dat is de mop,
dat is toch zoiets als een wind:
zolang je kan hou je het op,
totdat j' er u slecht bij bevindt.

't communautair dossier
dat doet ons geen plezier,
dat is precies een café zonder bier
het leidt tot gek politiek potventier
Refrein

- 2 -

Een staatshervorming min of meer,
dat is toch puur bedrog.
We weten: zot zijn doet geen zeer,
betalen doen we toch.
Is een probleem in 't Belgenland,
wat communautair ambetant,
dan schuift men het rap aan de kant,
en steekt men zijn kop in het zand.

't communautair dossier
daarop zijn wij niet fier,
het is de bron van gevloek en getier
het werkt als een rode lap op een stier
Refrein

Refrein:

't communautair dossier
houdt Vlaanderen op een kier
maar daaraan stoort zich de wereld geen zier
't communautair dossier.

- 3 -

De Vlaming is 't Belgisch gepruts,
nu al lang grondig beu.
Verliest de Belg daarbij de kluts,
dan is dat even sneu.
Dan vinden wij in eerlijkheid,
nu is het wel de hoogste tijd,
dan zeggen wij: we zijn bereid,
voor Vlaams onafhankelijkheid.

't communautair dossier
houdt Vlaanderen op een kier,
maar daaraan stoort zich de wereld geen zier,
daarvan krijgt iedereen een apeklief,
't communautair dossier
int'resseert ons nemier,
zie toe hoe ik 't in de vuilnisbak zwier
't communautair dossier.

* Hekellied ingezonden door een VGV-lid

OVV-MEDEDELINGEN

**Persbericht: Over BHV is genoeg onderhandeld.
De parlementaire behandeling mag niet stoppen.**

11 juni 2008

Het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen (OVV) verwerpt de argumentatie van eerste-minister Yves Leterme over de Vlaamse wetsvoorstellen tot splitsing van het gerechtelijk en kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde (BHV). Hij stelt dat *'forcing voeren in het parlement geen oplossing is', 'dat de rechten van de Franstaligen in de Rand moeten worden gegarandeerd'* en *'unilaterale daden verbeteren de zaken niet'* (RTL,26/5; DS 7/5).

Men wrijft zich de ogen uit. Hij zou dus toegeven aan de Franstalige vraag naar voorrechten: grondwettelijk en internationaal voorziene erkende Vlaamse instellingen blijven negeren en het 'extraterritoriaal stemrecht', waarvan Vlamingen niet kunnen genieten, blijven gedogen. Hij zou daarenboven de parlementaire behandeling van het Vlaamse wetsvoorstel vervangen door een werkgroep. Deze zou dan inschikkelijker moeten staan tegenover die voorrechten.

De Franstalige agenda is zonneklaar: voorkomen dat het Vlaamse wetsvoorstel goedgekeurd wordt en de eensgezindheid onder de Vlaamse partijen doorbreken. Want het Vlaamse wetsvoorstel staat sterk omdat het een afdoend antwoord is op de veroordeling door het Grondwettelijk Hof van de bestaande situatie. Overigens, geen enkel ander voorstel voldoet aan alle bezwaren van het Grondwettelijk Hof, tenzij mits extreme en enkel Vlaamse toegevingen. Onaanvaardbaar dus.

De Franstalige voorkeur voor een werkgroep beantwoordt evenmin aan het beginsel van de democratische representativiteit: 'alle' Franstaligen zouden eraan deelnemen, tegen slechts 1/2 tot 2/3 van de Vlamingen. Een 'onderhandelde oplossing' zal er toch niet komen tenzij de Franstaligen er voordeel kunnen uit halen. Dat veronderstelt Vlaamse toegevingen (en het loslaten van de eensgezindheid onder de Vlaamse partijen). Dat heeft voor de Vlamingen dus niets dan nadelen. Ook de bevolking heeft niets aan nog meer complexiteit. Wel aan een eenvoudige en overzichtelijke staatsstructuur en duidelijke, gerespecteerde grenzen. De Vlaamse partijen mogen niet in deze valkuil trappen.

Yves Leterme stelde in de aanvullende regeringsverklaring van 2005 dat *"de Vlaamse meerderheidspartijen in het federale Parlement wetsvoorstellen (hebben) ingediend tot splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde (BHV), maar dat de behandeling van die voorstellen evenwel niet werd voortgezet (...) Door zagezegd niets te vragen en op grond daarvan elk redelijk gesprek over de verdere rechtmatige invulling van het territorialiteitsbeginsel te weigeren, vragen de Franstalige politici in de feiten onaanvaardbaar veel... De Vlaamse regering verwerpt unaniem elk initiatief dat er toe zou leiden dat het grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest wordt uitgebreid, dat de taalwetgeving in Brussel eenzijdig wordt versoepeld, dat inschrijvingsrechten en andere bijkomende voorrechten voor Franstalige inwoners in Vlaanderen worden vastgesteld of dat de Franse Gemeenschap bevoegdheid krijgt in Vlaanderen."*

Dat is nog steeds het breed gesteunde Vlaamse standpunt. Steeds meer Vlamingen willen niettemin verder gaan. De Vlaamse Beweging herhaalt daarom haar eis voor de lopende grondwettelijke oplossing via het Parlement en haar verzet tegen achterkamers. De mobilisering is begonnen.

Renaat Roels, voorzitter

Voor meer informatie, zie Rudi Dierick, politiek secretaris, 0494/58.78.65.

Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen – Passendalestraat 1A – 2600 Berchem
Telefoon: 03 320 06 31 ■ Fax: 03 366 60 45 ■ E-post: secretariaat@ovv.be
Bezoek onze webstek: www.ovv.be

Als wij het Nederlands, waar Vlaanderen zolang voor gestreden heeft, in zijn volwaardige rol willen behouden, als beleidstaal en als landstaal dan is het zaak om die in onderwijs en media in een geaccepteerde, gestandaardiseerde vorm te verspreiden. Ook voor de volwaardigheid in buitenlandse ogen is die standaardvariant absoluut noodzakelijk... Het zou dan ook Vlaanderen sieren als het zich van zijn navelstaarderige gettocultuur kon vrijmaken en onbeschroomd kon kiezen voor een standaardtaal die het met 21 miljoen sprekers wil delen.

Ludo BEHEYDT, hoogleraar Nederlandse taalkunde en cultuur UC Louvain en bijzonder hoogleraar Cultuur der Nederlanden Universiteit Leiden, -DE STANDAARD- 20/06/2008

De kritiek van de Europese politieke leiders op de 'domme Ieren' die nu tegen het verdrag van Lissabon gestemd hebben, klinkt dan ook hypocriet. Als 'Europa' als ondoorzichtig en vrijheidsbedreigend overkomt, dan is dat mede hun schuld. Ze moeten zich echt toch eens gaan afvragen wat er aan de hand is als zelfs in de stichtende landen van de EU referendums over Europa op een 'neen' uitdraaien. Dat getuigt van een gebrek aan vertrouwen in de eigen regeringen die Europa aanprijzen.

Mia DOORNAERT - DE STANDAARD - 20/06/2008

Willen de Vlamingen een gratis hospitalisatieverzekering en nog veel meer?

Het bedrag van de ziektekosten dat niet meer door de mutualiteiten wordt terugbetaald, loopt steeds hoger op.

Het bedrag dat de Vlamingen in de pot van de Sociale Zekerheid storten is veel groter dan het bedrag dat zij in de vorm van sociale uitkeringen ontvangen. In totaal is het verschil 4 miljard euro per jaar.

Volgens de laatst gekende gegevens (over 2005) bedroeg het verschil in de sector van de Ziekte- en Invaliditeitsverzekering 1,4 miljard euro.

Wat zouden wij met dit bedrag kunnen doen indien de Ziekte- en Invaliditeitsverzekering zou gesplitst worden?(1)

1. **Wij zouden aan alle inwoners in Vlaanderen gratis een degelijke kostendekkende hospitalisatieverzekering kunnen geven.**
2. plus: **Wij zouden 50 nieuwe rusthuizen met 100 bedden kunnen financieren. In één klap gedaan met de wachtlijsten.**
3. plus: **Wij zouden voor alle personen met een handicap de uitkeringen kunnen verhogen met 15 % en hun vakantiegeld verhogen met 500 euro.**
4. plus: **Wij zouden het tekort aan opvangplaatsen voor personen met een handicap in één jaar kunnen oplossen. Gedaan met wachtlijsten.**
5. plus: **Wij zouden de Vlaamse Zorgverzekering gratis kunnen geven of de uitkeringen met de helft verhogen.**

Er zijn nog veel andere mogelijkheden. De uitkeringen zouden kunnen rekening houden met andere criteria zoals het totaal inkomen, het inkomen onder de armoedegrens, het invaliditeitspercentage, e.a. Een deel van de bedragen zou aan andere doelgroepen kunnen besteed worden.

Of, in plaats van een gratis hospitalisatieverzekering zouden we het remgeld bij dokters, apothekers, kinesitherapeuten, en het persoonlijk aandeel in de verpleegdagprijzen, enz. kunnen afschaffen.

Het is echter niet aan ons, maar aan de politici, om een bestemming te geven aan het extra geld dat beschikbaar komt.

Of vinden de Vlamingen dit niet belangrijk? Liggen ze er niet van wakker? Zijn dit geen echte problemen? Zijn dit maar symbolen? Of zijn dit maar borrelnootjes? Wie heeft het hen al gevraagd?

Zouden de Vlamingen niet tenminste moeten ingelicht worden over deze mogelijkheden?

(1) De transfers bestaan al meer dan 30 jaar en zullen ook in de komende tientallen jaren blijven bestaan. Wij ijveren al jaren voor een splitsing van de Sociale Zekerheid. Wij doen dit op basis van ernstige argumenten, voorwaarden voor goed bestuur en onafhankelijk van iedere politieke partij. En vooral omdat wij bekommerd zijn om de sociale en materiële belangen van alle Vlamingen.

Persbericht AK-VSZ (05. 2008) De voordelen van de transfers in Wallonië en Brussel

In de laatste Nieuwsbrieven hebben wij objectieve informatie gegeven over de omvang van de transfers in de Sociale Zekerheid. Om niet te goochelen met miljoenen en miljarden euro's hebben wij deze transfers vertaald in concrete voordelen voor de Vlamingen indien de Sociale Zekerheid zou gesplitst worden. Sommigen vinden deze voordelen niet belangrijk. Anderen vinden ze ongelooflijk groot. Sommigen willen de Sociale Zekerheid splitsen, anderen niet. Veel meningen bevinden zich tussen de extremen. Wij achten de Vlamingen vrij en zelfstandig genoeg om hierover te oordelen.

Wat betekenen deze transfers voor de ontvangers in Brussel en Wallonië?

% van de sociale uitkeringen in Wallonië en Brussel dat door de Vlamingen betaald wordt (in 2003, op basis van gegevens van de Vlaamse administratie)

Sector	In Wallonië (in %)	In Brussel (in %)
Kinderbijslagen	16	40
Ziekte- en Invaliditeit	11	33
Werkloosheid	22	40
Arb. Ongevallen, Beroepsziekte en div.	15	50
Pensioenen	9	27
TOTAAL	13	34

De Vlamingen betalen dus 13 % van alle sociale uitgaven in Wallonië en 34 % van alle sociale uitgaven in Brussel. De grootste oorzaak van deze aanzienlijke transfers zijn:

- langs de kant van de uitgaven: de werkloosheid die in Wallonië meer dan het dubbele en in Brussel meer dan het driedubbele bedraagt van deze in Vlaanderen
- langs de kant van de bijdragen: het groot verschil in tewerkstellingsgraad. Respectievelijk 55,4 % en 53,2 % in Wallonië en Brussel t.o.v. 62,9 % in Vlaanderen

Sedert 2003 zijn deze verschillen nog toegenomen.

De arbeiders en bedienden in deze Gewesten zijn niet verantwoordelijk voor de soms schrijnende en in ieder geval onhoudbare toestanden. Maar wie is dan wel verantwoordelijk? Wie solidariteit opeist kan verantwoordelijkheid niet afwijzen.

Aan Dokter Gui Celen,
Voorzitter AK-VSZ

5 juni 2008

Met veel aandacht heb ik uw brief gelezen waarin u met klem protesteert tegen de aanpak inzake preventie door de federale minister Onkelinx in haar federaal kankerplan.

U stelt terecht dat de federale minister onder de vorige federale regering recuperatiepogingen heeft ondernomen op het vlak van preventieve gezondheidszorg. Op het structurele vlak hebben die pogingen niets opgeleverd.

Ik kan u verzekeren dat thans aan Vlaamse zijde het duidelijke voornemen bestaat om in het licht van de tweede fase van de Staatshervorming de beweging naar communautarisering van de gezondheidszorg verder te zetten.

Wat het preventieluik van het federale kankerplan betreft, heb ik volgende standpunten ingenomen:

1. Initiatief 3 gaat over vaccinatie van jonge meisjes met het vaccin tegen Humaan Papilloma Virus ter preventie van baarmoederhalskanker. Minister Onkelinx wil de terugbetaling via RIZIV uitbreiden voor meisjes van 12 tot 18 jaar. Vlaanderen wil dat vaccin zelf verdelen en gratis aanbieden aan meisjes van eerste jaar secundair (waarbij RIZIV 2/3 en Vlaamse overheid 1/3 betaalt). Ik aanvaard dit terugbetalingssysteem enkel als overgangmaatregel en verwacht de invoering van de verdeling via de Gemeenschappen tegen het begin van het schooljaar 2009-2010.
2. Initiatief 5 gaat over de screening via uitstrijkjes naar baarmoederhalskanker. De organisatie daarvan is een Gemeenschapsbevoegdheid. Vlaanderen wil de terugbetaling door RIZIV beperkt zien voor vrouwen van 25 tot 64 jaar en om de drie jaar (als vorige uitstrijkje normaal was) en een goed uitnodigingssysteem ontwikkelen.
3. Initiatief 6 gaat over het aanbieden van een gratis check-up om de drie jaar voor iedere 25-plusser. De Vlaamse Huisartsen en de Vlaamse overheid vinden dit geen goede maatregel omdat dergelijk systeem niet evidence based is.

Ik hoop hiermee mijn standpunt te hebben verduidelijkt. Deze stellingname breng ik zelf aan bod tijdens de Interministeriële Conferenties. Indien onvoldoende rekening wordt gehouden met de Vlaamse visie, dan zal ik inderdaad aan de Vlaamse Regering voorstellen om dit aan te kaarten op het Overlegcomité.

Steven Vanackere
Vlaams Minister van Volksgezondheid

Er moet iets gebeuren met de manier waarop dit land wordt gefinancierd. Al die Franstaligen die Belgische vlaggen hebben uitgehangen, moeten beseffen dat het federale niveau langzaam financieel doodbloedt.

Patrick DEWAEL - DE STANDAARD - 21/06/2008

Maar we mogen niet langer elke regionalisering blijven zien als een blinde aantasting van de solidariteit. ... waarom kan er geen staatsindeling komen waarbij een nieuwe verdeling van bevoegdheden gecombineerd wordt met een volwaardige dialoog tussen de regio's met wederzijdse solidariteit?

Herwig JORISSEN, voorzitter Socialistische Metaalvakbond, - DE STANDAARD - 24/06/2008

Grote literatuur stelt op indirecte manier de vragen waar elke generatie mee worstelt.

Luc DEVOLDERE, hoofdredacteur Ons Erfdeel, -DE STANDAARD - 25/06/2008

Wie zich economisch en sociaal ergens thuis wil voelen, wie het beste wil voor zijn kinderen, wie niet gediscrimineerd wil worden, moet de taal van zijn omgeving spreken.... De helft van de werkloosheid in Vilvoorde heeft te maken met Nederlandsonkundigheid.... Vragen dat inwoners van Vlaanderen Nederlands praten is geen discriminatie, maar juist een remedie tégen discriminatie.

Paul GEUDENS - DE GAZET VAN ANTWERPEN -
26/06/2008

Er moet ook in het Noors gezongen worden, niet alleen in het Italiaans. Dit instituut moet een vast punt in het Noorse culturele leven worden. Dat kan alleen als het een Noors accent krijgt. Als je niet internationaal georiënteerd bent, wordt je snel provinciaals, maar als je het nationale niet koestert, ben je thuisloos.

Björn SIMENSEN, artistiek directeur opera Oslo, -NRC-HANDELSBLAD - 03/07/2008

De Gravensteengroep vraagt niets anders dan dat Europese en dus internationale regels ook in ons land worden gerespecteerd. Het territorialiteitsbeginsel maakt daar deel van uit, als de politieke basis voor een vreedzaam samenleven in federaal verband. Maar ook het respect voor de meerderheidsregel behoort tot die regels, evenals de politieke verantwoordelijkheid van de bestuurders voor het gevoerde beleid.

www.gravensteengroep.org -DE STANDAARD - 04/07/2008

Dé vaststelling van het afgelopen jaar is dat er geen Belgische politieke elite meer is. België is politiek ook geen land meer. Het bestaat uit twee landen en twee verschillende politieke elites die één gezamenlijke regering moeten vormen maar totaal andere visies hebben op wat die moet zijn en doen.

Guy TEGENBOS - DE STANDAARD - 04/07/2008

MUSEUM VOOR GESCHIEDENIS VAN DE GENEESKUNDE

Ter gelegenheid van onze statutaire ledenvergadering bezoeken we op zaterdag 22 november het *Museum voor Geschiedenis van de Geneeskunde* gevestigd in het Pand te Gent. Het gaat hier om een collectie die tot de belangrijkste van Europa behoort. Dit museum is ongeveer 15 jaar geleden opgericht door de Stichting Jan Palfijn, samen met de *'Bibliotheek Medische Cultuur'*. Met Koning Willem I, die in 1817 het "Cabinet d'instruments de chirurgie" financierde, gaat hieraan een rijke geschiedenis vooraf. Het *Museum Scientiarum Historiae* werd in 1948 opgericht in het Stedelijk Museum voor Schone Kunsten. Het werd nadien als *'Museum voor de Geschiedenis van de Wetenschappen'* ondergebracht in twee herenhuisen in de Korte Meer. Na de tentoonstelling *'Gent: 300 jaar geneeskunde'* in 1990 rijpte de gedachte om het versnipperde en verwaarloosde rijke patrimonium in het Pand samen te brengen. Na 20 jaar restauratie werd het in 1991 voltooid.

Het museum bestaat uit een grote zaal en twaalf kloostercellen. In de grote zaal zijn twee verzamelingen ondergebracht. De verzameling Van Biervliet (1859 – 1945), hoogleraar experimentele kwantitatieve psychologie, bevat toestellen voor de bestudering van zintuiglijke waarnemingen, meting en registratie van reacties van zenuwen, spieren enz. De tweede verzameling is een schenking door Deneffe (1835 – 1908), hoogleraar chirurgie en oogheelkunde. Het is een wereldberoemde verzameling antieke instrumenten uit de Grieks-Romeinse geneeskunde.

Het tweede deel van het museum bestaat uit twaalf kloostercellen waarin telkens een medische discipline wordt behandeld. Bij de algemene heilkunde (cel 3) zijn het amputatieinstrumentarium in gebruik tijdens de Slag van Waterloo (1815) en dat van een Duitse legerchirurg tijdens WO1 de blikvangers. Een andere verzameling gaat over verloskunde (cel 6) met o.m. griezelige instrumenten gebruikt om een embryotomie uit te voeren en zo het leven van de moeder te redden. In Cel 7 is er een gynaecologische verzameling betreffende de eeuwenlange zoektocht naar anticonceptie. In cel 12 wordt Dr. J. Guislain terecht geëerd voor zijn baanbrekend werk en de bouw van het eerste ziekenhuis voor geestesgestoorden. Verder zijn er cellen ingericht over anti- en asepsis, anesthesie, reanimatie, fysiologie, huidziekten, paleopathologie (de verzameling P. A. Janssens), geneesmiddelen en oogheelkunde (met hulde aan J. Francois).

Het museumbezoek wordt voorafgegaan door een audiovisuele inleiding over de geschiedenis van de geneeskunde van de oudheid tot het einde van de 19de eeuw. Tenslotte kunnen we niet voorbijgaan aan het imposante voormalige klooster van de Dominikanen, het Pand, dat door de RUG werd aangekocht in 1963 en aldus werd gered van afbraak. De restauratie duurde ongeveer 20 jaar en vergde een investering van ruim 10 miljoen euro. Nu is het een polyvalent cultureel centrum.

De Orde der Dominikanen werd opgericht in 1216. Aanvankelijk vestigden zij zich in de omgeving van het Utenhoveshospitaal dat door het toenemend aantal zieken overgebracht werd naar de Bijloke. Het vrijgekomen hospitaal werd in 1228 de kern van het nieuwe klooster dat stelselmatig werd uitgebreid. In 1566 ging de beroemde bibliotheek verloren tijdens de Beeldenstorm. Daarbij werden zoveel boeken in de Leie geworpen dat 'men de rivier droogvoets kon oversteken'. De Dominikanen waren bijzonder gehaat door de Hervormingsgezinden omwille van hun bestrijding van de ketterij en meedogenloze inquisitie. Na de Pacificatie van Gent (1576) werden zij verdreven en keerden pas terug na de herovering van Gent door de Spaanse legerbenden (1584). De Franse Revolutie luidde het einde in en in 1797 werden klooster en kerk openbaar verkocht aan enkele oudkloosterlingen. Wegens financiële problemen werd het klooster in 1823 weer doorverkocht en het zou meer dan 130 jaar dienst doen als een reusachtige huurkazerne, met zoveel kamers als maar mogelijk. In 1860 werd de kerk uit 1240, ooit één van de mooiste van Gent, wegens verval afgebroken. In 1955 werd het gebouw onbewoonbaar verklaard en kwam er een einde aan de verkrotting en de mensonwaardige bewoning. In 1963 werd de RUG eigenaar.

Het slechts vierjarig bestaan van een Calvinistische universiteit in het Pand tijdens de Gentse Calvinistische Republiek (1580-1584), was de directe aanleiding voor Koning Willem I om de wederoprichting van de Gentse universiteit te vragen, met de realisatie ervan in 1817.

U gelieve ook deze datum alvast te reserveren in uw agenda.

Jan Dockx

Tentoonstelling CoBrA in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten te Brussel

Samen met het Doktersgild Van Helmont nodigen we U op zaterdag 13 december uit voor een geleid bezoek aan de tentoonstelling CoBrA in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten te Brussel. Om 14.00 u. zal Mevr. Dr. Anne Adriaens-Pannier, departementshoofd en conservator, een inleidende voordracht houden. Na de grote Cobra tentoonstelling in het PMMK te Oostende in 1991 is het nu de beurt aan Brussel om aan deze zeer gewaardeerde en succesvolle kunstbeweging aandacht te schenken.

Cobra is een vereniging van kunstenaars, gesticht in Parijs in 1948. De naam is samengesteld uit de beginletters van Copenhagen, Brussel en Amsterdam. Hun symbool werd een opgerolde slang. Aan de wieg stonden de Denen Asger Jong en Pederson, de Belgen Dotremont en Noiret en de Nederlanders Appel, Corneille en Constant. Nadien hebben andere kunstenaars zich aangesloten zoals o.a. Claus, Alechinsky en Cox. Cobra was vooral een strijdende beweging die zich afzette tegen de traditionele opvattingen, meer in het bijzonder tegen het geometrische in de kunst, en hiermede meer alternatieve en anarchistische wegen verkende. Het uitgangspunt was: in een tijdsgeest na WO II, gekenmerkt door de bevrijding en de daaropvolgende periode van Koude Oorlog, een betere, vernieuwde maatschappij creëren door het ontwikkelen van een nieuwe beeldtaal.

Met de spontaneïteit van een kind werd een dynamische wereld van kleur en vorm geschapen. De beweging werd in 1951 ontbonden maar de basisgedachte leefde voort in het werk van de kunstenaars die elk hun eigen weg gingen. Deze beweging, buiten Europa nog altijd weinig bekend, kan worden beschouwd als een uitloper van het surrealisme of als een Europese variant van het abstract expressionisme, toen actueel in de Verenigde Staten. Deze tentoonstelling beperkt zich tot 150 werken, uitsluitend uit deze periode met een historisch overzicht. Samen met documentair materiaal zoals brieven, teksten, tijdschriften, boeken enz. biedt zij ook een brede kijk op kunst en tijdsgeest in deze na-oorlogse periode waarin een waarachtig Europees bewustzijn tot stand kwam.

Na de tentoonstelling zullen we gewoontegetrouw napraten in het Museum Café.

Jan Dockx

Voor inlichtingen en ticketreservatie gelieve eerst contact op te nemen met het secretariaat van het VGV

Ergo de Waellaan 3, bus 14 – 2100 Deurne-Antwerpen

Tel: 03/322.28.50 – Fax: 03/322.45.14

TENTOONSTELLINGEN

BINNENLAND

Georges Vantongerloo tot 31.08

Museum voor Moderne Kunst, Romestraat 11, Oostende
Beeldhouwer, schilder en architect met een geometrische abstracte stijl. Vervaardigde dynamische composities met blokvormige elementen.

www.pmmk.be

The Royal Collection tot 21.09

Paleis voor Schone Kunsten, Regentschapstraat 3, Brussel
Vlaamse meesters uit de collectie van de Britse koningin. Zie ook VGV bezocht.

www.fine-arts-museum.be en www.expo-royalcollection.be

Red Star Line tot 28.12

Nationaal Scheepvaartmuseum, Steenplein 1, Antwerpen
Deze tentoonstelling brengt het verhaal van de Red Star Line tussen 1873 en 1934.

<http://museum.antwerpen.be>

Mens, cultuur, oorlog tot 07.09

In Flanders Field Museum Lakenhallen, Grote Markt, Ieper

De tentoonstelling belicht de aanwezigheid van soldaten uit andere continenten die meevochten in de Westhoek tijdens WO I.

www.inflandersfield.be

BUITENLAND

Parijs

De soldaten van de eeuwigheid: het leger van Xi'an (tot 14.09)

www.pinacothèque.com

Brave little Belgium tot 15.11

Memorial Museum Passchendaele 1917

Het accent op deze tentoonstelling is gericht op de gebeurtenissen tijdens het eindoffensief precies 90 jaar geleden.

www.passchendaele.be

Nikon Press Photo Award tot 30.09

Musée de la Photographie, Avenue Paul Pasteur 11, Charleroi.

Het loont beslist de moeite, ter gelegenheid van deze tentoonstelling, het vernieuwde museum te bezoeken dat met 80.000 foto's en meer dan 3 miljoen negatieven tot het grootste behoort van Europa.

www.musephoto.be

Cobra (07.11.08 tot 15.02.09)

Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Regentschapstraat 3, Brussel

De 60ste verjaardag van de oprichting van de COBRA beweging. Zie ook VGV bezocht.

www.fine-arts-museum.be

Nijmegen

Luxe en decadentie. Leven aan de Romeinse goudkust, internationale toptentoonstelling met kunstschaten uit Napels. (23.08.08 tot 04.01.09)

www.museumhetvalkhof.nl

Jan Dockx

Weet u nog, het Vlaamse schooltje van Komen-Moeskroen, ooit Vlaams gebied, sinds de jaren '60 veroverd door Wallonië? Vlaamse ouders moesten daar met hun kinderen letterlijk spitsroeden lopen. Betaalt Wallonië voor de school zoals Vlaanderen wel doet voor de Franstalige scholen rond Brussel? Neen, Wallonië betaalt geen euro, de school krijgt in ruil enkel tegenwerking.

Luc VAN DER KELEN - HET LAATSTE NIEUWS - 05/07/2008

Picardie is een landstreek ten noorden van Parijs op een goed uur rijden, ten zuiden van de Belgische grens met een aantal gotische kathedralen als grootste toeristische troef. Deze behoren tot het mooiste van wat onze West-Europese cultuur heeft voortgebracht. Vanaf de schitterende baai van de Somme in het westen tot in de Thierache tussen Maubeuge en Laon in het oosten ontstond een bouwcultuur in de late middeleeuwen, die de wetten van de hemel en van de zwaartekracht leek uit te dagen: Werelderfgoed van een uitzonderlijke betekenis! Een reeks laatzomerse concerten in deze unieke plaatsen aanbieden is bijna een vanzelfsprekendheid. Het Festival des Cathédrales de Picardie tussen 6 september en 18 oktober a.s. is dan ook aan zijn 21-ste verjaardag toe. De editie 2008 wordt door enkele krachtlijnen gekarakteriseerd, die grotendeels in de festivaltraditie passen.

Vooreerst is er de “Voyage Musical en Picardie” waarbij een reeks schitterende concerten wordt aangeboden in een gedroomd decor met zowel gevestigde artiesten als jong aanstormend talent. De spits wordt afgebeten door een openingsconcert dat gratis wordt aangeboden, en dan nog wel op het “parvis”, het plein vóór de kathedraal van Amiens. Katia Guerreiro zal er Fado ten gehore brengen en daarna kan men genieten van de voorgevel van dit majestueus polychroom verlichte gebouw; een uitzonderlijk spektakel en een onvergetelijke belevenis!

Het is niet de bedoeling om elk optreden voor te stellen. Toch vernoemen wij enkele bijzondere plaatsen: de kathedraal van Noyon, stad waar Calvijn het levenslicht zag. Daar wordt het accent op de Italiaanse muziek gelegd, zoals trouwens ook in de kerk van Septmonts en in de kastelen van Pierrefonds en Chantilly. Een andere reeks focust de meesterwerken van J.S. Bach. Zo zal Ton Koopman met zijn Amsterdam Baroque Orchestra and Choir de Mis in h-moll uitvoeren in de Eglise St.-Pierre te Senlis, op een boogscheut van Parijs. Musica Fiata, Florilegium met fluitvirtuoos Ashley Solomon, La Venexiana, Douce Memoire, luitist Paul O’ Dette of onze Belgische contratenor Patrick van Goethem, een plejade van vertolkers waar men U tegen zegt! Tussendoor mag men de streekgerechten en regionale culinaire specialiteiten niet versmaden. Het pittige vlees van schapen en lammeren die grazen op de ziltige graslanden bij de Sommebaai, de zoute Maroillekaas uit de Thierache met zijn vele pittoreske *Eglises fortifiées* en natuurlijk ook de *fruits de mer*. Of waarom ook niet een simpele mosselschotel met frieten. Vergeet ook niet dat deze streek steeds sterk met de Vlaamse geschiedenis verweven bleef, ja zelfs gedeeltelijk aan Vlaanderen toebehoorde.

SEMAINE DE LA RENAISSANCE van 16 tot 19 september

In de winterkapel van de Kathedraal van Amiens vinden vier concerten plaats, voorafgegaan door een inleiding en gevolgd door een gratis buffet, alles integraal opgenomen door France Musique. Wie doet beter! Dit luik wordt gesponsord door het label Harmonia Mundi. Dit jaar wordt de wisselwerking tussen de Westerse- en Oosterse cultuur belicht. Voor “*Orient, Occident, Influences et Filiations*” is slechts een beperkt aantal plaatsen voorzien. Tijdig reserveren is dus gewenst!

Tenslotte zullen de Collegiale kerk St Vulfran en de St Sepulcre kerk te Abbeville hun poorten openen voor het 8-ste EUROPESE CONCOURS voor koren en kinderkoren, een confrontatie waaraan vocale ensembles uit Denemarken, Slowakije, Servië, Nederland, Polen en Tsjechië zullen deelnemen. Traditioneel daarbij hoort ook nog de creatie van een nieuw gecomponeerd groot koorwerk. De opdracht hiertoe werd toevertrouwd aan Louis de Pablo. De creatie van ‘*Martinus*’ op 5 oktober wordt door Orange gesponsord en is gratis toegankelijk. Volgens de overlevering gaf Martinus, een Romeins officier in Amiens, tijdens een koude winter de helft van zijn mantel aan een arme stumperd. In heel wat Franse kerken en kloosters wordt deze heilige nog steeds bijzonder liefdevol vereerd. Na de wereldpremière van ‘*Martinus*’ zal men de prijzen uitreiken van dit 8ste concours. Al deze activiteiten kan men ook in diverse formules genieten, doch alle mogelijkheden en informatie is natuurlijk ook terug te vinden op www.festivaldescathedrales.com; telefonische informatie is te bekomen op het nummer 0033.322 22 44 94.

Luc Schaefferbeke

De Franstaligen blijven zich met hun eis om gebiedsuitbreiding en een geografische band tussen Brussel en Wallonië geopolitiek voorbereiden op een splitsing van het land, tegenstrijdig genoeg net datgene wat ze proberen te voorkomen.

Wim WINCKELMANS - DE STANDAARD - 05/07/2008

Het systeem kan niet functioneren als de minderheid vindt dat zij gewoon op alles een vetorecht heeft. In een democratie heeft ook een meerderheid haar rechten. Op termijn zal de wet van het getal altijd doorwegen.

Karel DE GUCHT - DE STANDAARD - 05/07/2008

Er is in Franstalig België een opbod bezig waarbij Vlaanderen wordt geportretteerd als in zichzelf gekeerd, egoïstisch, arrogant, discriminerend en zelfs erger, nazistisch of racistisch. Franstalige politici maken ons consequent zwart in het buitenland, ... De Franstaligen in dit land zouden eens moeten beseffen dat ze een unieke partner hebben: ik ken geen enkel ander volk dat afstand heeft gedaan van zijn meerderheid, en als er nu pogingen zijn om het getal te doen spreken, is dat omdat op tien, vijftien jaar vragen, verzoeken en verzuchtingen enkel een 'neen' is gevolgd. ... Vlaanderen vraagt meer autonomie om in een globale wereld snel te kunnen inspelen op nieuwe uitdagingen. Dat is een legitiem verlangen, het is het recht van iedere gemeenschap.

Luc VAN DER KELEN - HET LAATSTE NIEUWS - 11/07/2008

KUNSTSCHATTEN UIT WALLONIË VAN VROEGER EN NU
Paleis voor Schone Kunsten 17 mei 2008

Met 30 belangstellenden van VGV en het Doktersgild Van Helmont werd een bezoek gebracht aan deze schitterende tentoonstelling. De curator Laurent Busine is zowat de Waalse evenknie van Jan Hoet. Zijn opdracht was een waardige tegenhanger te organiseren van de expositie "Van Ensor tot Bosch" door de Vlaamse Kunstcollectie, een vereniging van de drie grote Vlaamse Musea Antwerpen, Brugge en Gent. Typisch voor Vlaanderen zijn de georganiseerde musea in stedelijke centra, hetgeen onbestaande is in Wallonië met een eerder artificiële en geen homogene constructie. Dit wil de tentoonstelling ook evoceren: een verzameling van zeer uiteenlopende kunstenaars en niet homogeen uitgebouwd. Drie jaar lang ging Laurent Busine op zoek naar voorwerpen uit gekende, maar vooral onbekende kerken, kleine religieuze centra en onbekende musea. Elke zaal heeft een onderwerp, poëtisch onderlijnd met teksten, die uitnodigen om samenlevingen te vergelijken met b.v. verschillende voorwerpen uit diverse kunstperioden.

De tentoonstelling is in de pers gunstig onthaald maar het aantal bezoekers bleef ondermaats. Ten onrechte heeft men gedacht dat het om een religieuze tentoonstelling ging. Het gaat daarentegen over een verhaal van menselijke gevoelens waarbij mensen godsdienst scheppen naar hun eigen imago. Laurent Busine maakt vergelijkingen door te provoceren. Zijn uitgangspunt is: Wie is een Waal? Een Waal is niet iemand die geboren is in Wallonië, maar diegene die er leeft en werkt. Zo reizen Jacques du Broeucq en Lambert Lombard naar Italië om bij hun terugkeer de renaissance te introduceren in Luik. Maar Busine veralgemeent en stelt vragen over het menselijk bestaan. Wie zijn we? Wat is leven en dood? Wat is onze herkomst en wat biedt de toekomst? Tijdloze vragen zonder een definitief antwoord. Bijzondere aandacht gaat naar de presentatie waarvoor een binnenhuisarchitect werd aangetrokken. De sokkels zijn zo opgebouwd dat alle kunstvoorwerpen van dichtbij op ooghoogte kunnen worden bewonderd. Daarbij maakt hij zeer handig gebruik van glazen stolpen waardoor de kunstvoorwerpen een menselijke dimensie verkrijgen.

In de eerste zaal hangt een foto van de Zwitserse fotograaf Beat Streuli waarbij een man, een vrouw en een kind of een familie met vader en moeder zich onbewust hebben laten fotograferen als een Bijbelse verwijzing. Ernaast hangt een prachtig gotisch Christusbeeld van een anoniem kunstenaar.

In de tweede zaal hangt ook een romaanse Christus, eveneens van een anoniem kunstenaar, met opvallend grote handen verwijzend naar de mijnwerkers uit de Borinage. Ernaast recent werk van Jean-Pol Godart die, als psychiatrische patiënt, met zijn kruisen expressie geeft van zijn eigen lijden.

In de volgende zaal zijn een aantal reliekschrijnen onder stolpen geplaatst en zo gerangschikt dat ze als het ware een dorp vormen. Hét hoogtepunt van het Maaslands edelsmeedwerk van de 11de en 12de eeuw, afkomstig is uit rijke kerkgemeenschappen te Doornik en Luik is hier te zien. Het verfijnde romaans rasterpatroon wordt geconfronteerd met hetzelfde fragiele patroon in gips van de hedendaagse kunstenaar Michel Francois dat de kwetsbaarheid van het leven uitbeeldt. Verder is er werk van Robert Campin die naar Antwerpen reisde, hét artistieke centrum van Europa tijdens de renaissance. Kunstenaars waren genoodzaakt zich zo mobiel mogelijk op te stellen om hun beroep te kunnen uitoefenen.

In de volgende zaal ligt het accent op het doorgeven van kennis, typisch voor de renaissance. Centraal staat Jacques du Broeucq, architect van o.m. Karel V en beeldhouwer, die de renaissance uit Italië meebracht. Drie albasten evangelisten zijn uitgewerkt met een verbluffende zin voor detail. Zij tonen het genot waarmee de beeldhouwer deze werken realiseerde. Ernaast een confrontatie met vier evangelisten, als restanten van een schrijn uit Firenze. Verder staat er een prachtig schrijn uit de kathedraal van Doornik met email, zilver en edelstenen. Een zeer bijzonder romaans reliekschijn o.v.v. een duif, symbool van de Heilige Geest, om de melk van de Heilige Maagd te bewaren. De edelsmeedkunst door Hugo van Oignies is van absolute topkwaliteit. Zeer aandoenlijk is ook het kinderbedje met Jezus uit de 15de eeuw van een anonieme kunstenaar, afkomstig uit een vrouwenklooster te Marche les Dames, een evocatie van het moederinstinct. De dood, op verschillende wijzen uitgebeeld, is onderwerp van de volgende zaal. Een gotisch grafbeeld met aan de voeten een treurende hond. Deze wordt vergeleken met een recente foto van een kind dat zijn hond streelt. Een topwerk van Michel Francois vertoont een ridder zonder hoofd, die zijn schedel vasthoudt en geconfronteerd wordt met een langzaam opbrandende kaars.

Groot is het contrast met de volgende zaal over volksdevotie, niet over grote kunstenaars. Er zijn schrijnmadonna's uit Lotharingen, werken van Henry met de Bles met de brand van Sodoma (Antwerpen), Jan Gossaert (Henegouwen) en typische landschappen van Joachim Patenier met de Vlucht naar Egypte. Zeer bijzonder is de Meester van Waha met een zeer atypische zwierig gebeeldhouwde madonna. Het schitterende schrijn uit de kathedraal van Doornik met romaans gotische kenmerken vormt een hoogtepunt van edelsmeedkunst. Dit schrijn is niet in Doornik te bezichtigen, omdat het deel uitmaakt van de niet toegankelijke kerkschat. De kathedraal staat op instorten en wordt nu gerestaureerd.

De volgende zaal is een ode aan de schoonheid van de vrouw. Centraal staat een magistraal beeld van Maria Magdalena door Jacques du Broeucq. Te Bergen hangt het op 6 m hoogte en het is de verdienste van Busine om het in Brussel op ooghoogte te exposeren, om de toeschouwer volop te laten genieten van de prachtige details. Verder is er een bijzondere relikwie met de schedel van de heilige Dagobert en zijn er indringende foto's van Juan Paparella over dode vogels met het identificatie etiketje uit het museum van Buenos Aires.

De voorlaatste zaal gaat over heiligen die vooral een lokale functie hebben, zoals de heilige Ursula, patroonheilige van de schippers, Sint-Hubertus door de Meester van Waha, een monumentale Christoffel, een schilderij van Patenier en een samengesteld schilderij door Henry met de Bles en Lambert Van Noort.

In de laatste zaal domineren twee reusachtige tapijten uit de 15de eeuw, gemaakt te Doornik. Het is voor het eerst herenigd met het exemplaar uit het Vaticaan. Het zijn luxueuze mobiele fresco's, geweven op basis van tekeningen gemaakt door schilders. Het onderwerp is een cyclus over Christus vanaf het Oordeel tot en met de Kruisiging. Christus op de ezel is een ander pronkstuk uit Louvain-La-Neuve. Verder zijn er reliekschrijnen in de vorm van het er in bewaarde voorwerp.

Een duidelijk minpunt zijn de begeleidende teksten, uitsluitend in het Engels.

Jan Dockx

THE BRITISH ROYAL COLLECTION OP 14.06.08

Van Bruegel tot Rubens 16.05 tot 21.09.08

Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België

www.expo-royalcollection.be

Met ruim 60 belangstellenden bezochten we deze schitterende tentoonstelling na een inleidende voordracht door de curator Dr. Van Der Auwera. Hij wees ons op de bijzonder mooie catalogus in het Nederlands, Engels en Frans met prachtige reproducties en teksten door Desmond Shawe-Taylor en Jennifer Scott, twee Engelse kunsthistorici. Als buitenlandse observatoren beschrijven zij op een bijzonder objectieve en daarom zeer interessante wijze de bloeitijd van Antwerpen en de tragische scheiding van de Nederlanden in Noord en Zuid.

De verzameling van de Britse koningin omvat ongeveer 7000 schilderijen en een onschatbare collectie tekeningen van Leonardo Da Vinci en Michelangelo en werd samengesteld door de Britse kroon over een periode van 500 jaar. Koningin Elisabeth II is echter niet de eigenares van de collectie maar wel verantwoordelijk voor het beheer ervan. De Royal Collection Trust wordt volledig gefinancierd door ticketverkoop en telt meer dan 300 medewerkers. Deze collectie is doorlopend te bezichtigen in de koninklijke residenties zoals Buckingham Palace, Windsor Castle, Hampton Court Palace, het Palace of Holyroodhouse in Edinburgh, e.a. Dat deze werken speciaal aangekocht of gemaakt werden voor de koninklijke residenties maakt de presentatie ervan uniek. Elders in Europa zijn immers de kostbaarste schilderijen uit de kastelen terechtgekomen in musea. Wisselende exposities vinden plaats in de speciaal daarvoor gebouwde Queen's Galleries te Londen en Edinburgh.

De tentoonstelling omvat 51 uitgelezen schilderijen van voornamelijk Vlaamse meesters uit de 15de tot de 17de eeuw met meesterwerken van Hans Memling, Quinten Metsys, Jan Gossaert, Pieter Breugel de Oude, Paul Bril, Pieter Paul Rubens en Antoon Van Dyck aangevuld met 14 werken uit de Koninklijke Musea. Deze Vlaamse meesters vormen een bijzonder onderdeel van de Royal Collection aangezien Rubens en Van Dyck de schilderkunst introduceerden in Groot-Brittannië. Daarom sluit deze expositie naadloos aan bij de vorige tentoonstelling, British Vision, over de ontwikkeling van een onafhankelijke Britse kunst.

Er hangen schitterende portretten van Hans Memling en Quinten Metsys. Van Dyck is vertegenwoordigd met religieuze composities en portretten en David Teniers met dorpskermissen, w.o. de Sint Joriskermis. Een bijzondere aantrekkingskracht gaat uit van Rubens' werken met een prachtig zelfportret, een briljant portret van een onbekende vrouw, een schitterend gedetailleerd portret van Antoon Van Dyck en met drie van zijn beste landschapstaferelen: 'de zomer', 'de winter' en 'de boerderij te Laken'. Maar het hoogtepunt is zonder twijfel Pieter Breugel de Oude met 'de Volkstelling te Betlehem' en 'de Moord op de Onnozele Kinderen'. Pieter Breugel de Oude legateerde bij testament zijn kartontekeningen aan zijn twee zonen. Het kopiëren van deze tekeningen was een echte atelierarbeid uitgevoerd door 16 schilders die enkele jaren geleden reeds onderwerp waren van een tentoonstelling, eveneens door het VGV bezocht. Deze kopijen werden in Antwerpen op een kunstmarkt geëxposeerd waarbij kopers uit gans Europa hun bestellingen konden plaatsen. Zo bestaan van 'de volkstelling' 124 kopijen. Het hier tentoongestelde schilderij is zonder twijfel een kritiek op het Habsburgse bewind. Op de herberg staat het wapenschild met dubbele adelaar en op de tafel voor de herberg schrijft men niet in voor de volkstelling maar worden belastingen betaald. Verder toont het schilderij verwijzingen naar het Oude Testament dat reeds aankondigt wat er gaat gebeuren in het Nieuwe Testament. Een lepralijder, geïsoleerd in het midden van het dorp, symboliseert het menselijk egoïsme dat primeert op de solidariteit.

'De kindermoord', geschilderd in 1567, toont een besneeuwd dorpje in Vlaanderen, waarschijnlijk verwijzend naar de harde winter van 1564-1565. Van dit schilderij bestaan 168 kopijen. Merkwaardig is dat deze kopijen op de huidige kunstmarkt meer waard zijn dan originele schilderijen van zijn broer Jan Breugel. In de Britse versie is de titel 'de Plundering van een Dorp' waarbij centraal in het schilderij een groep lansiers staat toe te kijken hoe soldaten een dorp leeg plunderen. Van de moord op de onnozele kinderen is echter weinig te merken. Het schilderij werd begin 17de eeuw overschilderd: de kinderen werden kalkoenen, ganzen en geiten, de aanvoerder van de Spaanse lansiers was niemand minder dan generaal Granvelle die, herkenbaar aan zijn lange baard, in dienst was van de bloeddorstige Hertog van Alva. Deze aanpassingen kwamen er nadat het schilderij opgenomen was in de collectie van Rudolf II van Praag. Het schilderij was eigenlijk bedoeld als een politiek pamflet gericht tegen de brutaliteit van het nieuwe regime. Op een vroege kopie van de hand van zijn zoon, die er naast wordt getoond, zijn duidelijk de dode en levende kinderen te zien.

Deze tentoonstelling was eerder te bewonderen in de Queen's Gallery te Edinburgh en reist nadien door naar de Queen's Gallery te Londen.

Het VGV verbreedde in het museumcafé op uitnodiging van het Doktersgild Van Helmont.

Jan Dockx

ALS ORPHEUS ZINGT..... De klassieke Oudheid in de West-Europese muziek.

PIETER BERGÉ en MARK DELAERE

2008, 208 bladzijden, formaat:

165 x 240 mm, garen genaaid

Uitgever: Davidsfonds, Leuven.

Recensie: Els Baert-Van den Eynde

ISBN: 978 90 582 6511 1

Prijs: € 29,50

Bespreker: Els Baert-Vandeneynde

Het lijkt me geen toeval dat deze “opstellen voor en door Ignace Bossuyt”, in de neventitel aldus vermeld, nu verschijnen. Ze spelen namelijk inhoudelijk perfect in op een aantal programma's die in een recent verleden door bekende operahuizen en muziekfora opnieuw hernomen werden. Met nieuwsgierigheid en belangstelling ben ik dus gaan lezen.

De bedoeling van de samenstellers is enerzijds een huldebetoon aan Ignace Bossuyt, eminent hoogleraar Musicologie, die naast zijn onderzoekswerk in dit domein ook steeds getracht heeft deze kennis mee te delen, niet alleen aan collegae en studenten, maar evenzeer aan de “gedreven” muzikliefhebber. Deze muzikliefhebber hopen de samenstellers aan te spreken met thema's uit de Oudheid die in de loop der tijden een muzikale verklanking kregen onder velerlei vorm.

Het onontbeerlijke en hier schitterend geschetste historisch overzicht is van de hand van Ignace Bossuyt zelf. Hier komen zowel de musicoloog - kunsthistoricus als klassieke filoloog aan bod. Zonder hierbij in detail te gaan, lijkt mij dit het gedroomde overzicht omtrent dit thema, dat ik warm wil aanbevelen aan elke zanger, professioneel en liefhebber. Als je deze muziek echt wil genieten of een vertolking ervan wil brengen die blijft nazinderen, is historische en culturele voorkennis een bijna absolute vereiste. De kans daartoe wordt hier wel rijkelijk aangeboden.

In de verdere hoofdstukken komen dan een achttal grootmeesters met bekende werken aan bod, die meer of minder uitgebreid worden toegelicht, al naargelang de auteur: Cl. Monteverdi, G.F. Haendel, Chr.W. von Gluck, H. Berlioz, R. Strauss, I. Stravinsky, L. Nono.

Het ligt buiten het bestek van deze bespreking om alle kapitels te behandelen. Maar graag spreek ik een voorkeur uit voor de hoofdstukken met bijzonder interessante visies over Monteverdi, Haendel en Gluck. Dit wellicht omdat hun opera- en oratoriummuziek mijn persoonlijke voorkeur genieten. Toch hebben de overige kapitels mij ook geboeid, omdat ze het werk vaak vanuit een ander gezichtspunt bekeken of vergeleken, en toelieten de interpretatie ervan bij te stellen. Een pluspunt voor deze bundel is ook dat de uitvoeringen besproken worden per hoofdstuk, waarbij recente opvoeringen en opnames ook ter sprake komen, wat de actualiteit ten goede komt.

Ik wil graag sommige van deze hoofdstukken, in hun vlotte leestrant geschreven, terugvinden als introductie tot de voorstelling van de opera zelf. Zij horen perfect thuis in de wereld waar kunstenaar en liefhebber eenzelfde schoonheidservaring delen, de ene als uitvoerder, de andere als toehoorder.

BRUSSEL-BRUXELLES-BRUSSELS

De hedendaagse stedelijke landschapschilder is een fotograaf

Vlaamse Gemeenschapscommissie met bijdragen van Stefan De Corte, Johan Swinnen, Nedjma Hadj en Martine De Clercq en met foto's van Michael De Lausnay, Bart Dewaele, Bram Goots, Joris Prikken, Hans Roels en Steven Van Leeuw

2008, 146 bladzijden, 88 illustraties,

formaat : 330 x 230 mm

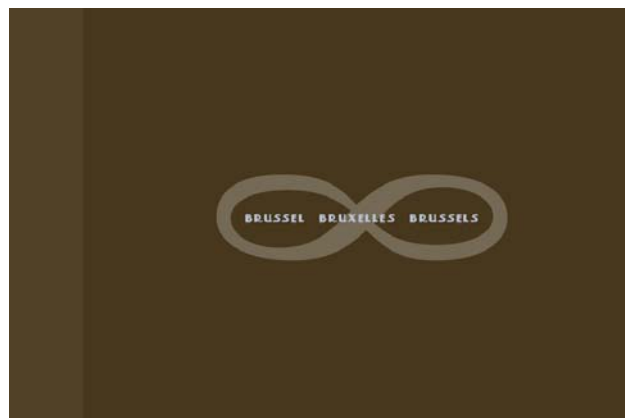
Uitg.: Vlaamse Gemeenschapscommissie,

Saintelettesquare 17, 1000 Brussel

ISBN NUMMER : 978 90 759 1504 4

Prijs: € 39,95

Bespreker : Robrecht Vermeulen

‘Brussel-Bruxelles-Brussels’ is het nieuwe fotoboek over Brussel, uitgegeven door de Vlaamse Gemeenschapscommissie. In 1998 liet de VGC, in het kader van de promotie-campagne “Wonen in Brussel”, 99 buurten beschrijven in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In 2005 werd aan 6 fotografen de opdracht gegeven dit in kaart te brengen. De foto's zijn aangevuld met drietalige teksten, Nederlands, Frans en Engels.

Vanuit vier verschillende invalshoeken geven de teksten een sferbeeld van wat Brussel is, van wat Brussel zou kunnen zijn, en waarom we van Brussel kunnen houden. Zij benadrukken de verscheidenheid van Brussel en zijn bewoners. Vanuit deze talrijke wijken moet de stad van de toekomst worden uitgebouwd en een gemeenschap groeien. Met 88 prachtige foto's worden verschillende wijken en aspecten van Brussel in beeld gebracht: toeristische trekpleisters, maar ook gewone huizen en straten en vooral gewone mensen.

Dit is geen toeristische gids en ook niet zomaar een fotoboek. Met de foto's wil het een boodschap uitdragen die bij de campagne “Wonen in Brussel” hoort. Het wil de lezers aanzetten om van Brussel te houden en er te komen wonen. Zeer verschillende wijken worden in beeld gebracht, veel mooie plekjes en een aantal woonwijken waarvan men kan houden en waar men zelfs zou willen wonen. De globale fotografische benadering van Brussel en de uitzonderlijke kwaliteit van de foto's geven dit boek een belangrijke archiefwaarde. Met zijn drietalige teksten en zijn grote verscheidenheid is het ook een zeer geschikte kennismaking voor buitenlanders.

**DE KERK BLOOST
PLEIDOOI VOOR EEN
GEDURFDER BELEID
JÜRGEN METTEPENNINGEN**

2008, 188 bladzijden, geen
illustraties

Formaat : 145 x 170 mm
Uitgever : Davidsfonds, Blijde
Inkomststraat 79, 3000 Leuven,
www.davidsfondsuitgeverij.be
ISBN 978-90-5826-524-1

Prijs: € 19,95

Bespreker: R. Vermeulen

Jürgen Mettepenningen is doctor in de theologie en kerkhistoricus. Met deze achtergrond maakt hij een diepgaande analyse van de huidige problemen van de kerk en dit vooral van de kerk in Vlaanderen. Hij neemt daarbij duidelijk de positie in van een gelovige die bezorgd is om de kerk en die ervan houdt. Vanuit dat standpunt schuwt hij geen kritiek op de te conservatieve kerkleiders of hun al te voorzichtige houding. Hij doet daarbij voorstellen die op heel wat vlakken afwijken van het officiële standpunt van de hogere kerkleiding, zonder in negatieve kritiek te vervallen. Hij onderzoekt acht domeinen waarin de kerk voor uitdagingen staat, o.a. de verhouding tot de staat, de wetenschap, het lijden. Hij onderzoekt hoe de kerk de verschillende generaties kan aanspreken, hoe zij haar imago in de media beter kan verzorgen, en hoe zij moet werken om maatschappelijk relevant te zijn. Hij bespreekt het belang van de liturgie, moraal en spiritualiteit. Op al deze vlakken is zijn kritiek vrij zacht. Tot slot komt hij tot wat hij noemt “de hete hangijzers” en dat zijn: het priesterschap voor vrouwen, homoseksualiteit en euthanasie. Inzake deze hete hangijzers komt hij tot een duidelijk pleidooi voor een meer gedurfd beleid. Dit boek brengt uiteraard geen pasklare oplossingen voor de crisis in de kerk. Het is wel een zeer goede denkoefening en zou gelezen moeten worden door al wie bekommerd is om de toekomst van de kerk in Vlaanderen.

**GROOTMEESTER IN
COMMUNICATIE
KARLIEN VANDERHEYDEN
EN VERONIQUE WARMOES**

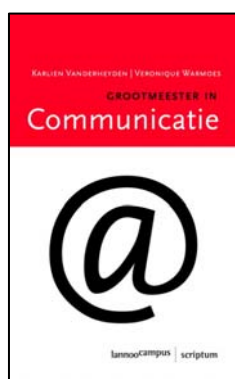
2007, 174 bladzijden,
formaat: 135 x 215 mm
Uitgever: LannooCampus Scrip-
tum, Naamsesteenweg 201 3001
Leuven

www.lannoo-campus.com

ISBN 978 90 774 3212 9

Prijs: € 22,50

Bespreker: Jan Dockx

Dit is het derde van de vooropgestelde zeven delen dat verschijnt in de reeks “Grootmeester in management” en waarvan de auteurs zijn verbonden aan de Vlerick Leuven-
Management School. Mondelinge, schriftelijke en elektronische communicatie hebben elk hun voor- en nadelen en zijn vooral afhankelijk van de interpretatie door de ontvanger. De boodschap dient daarom correct te zijn, eenvoudig, aangepast en respectvol voor de mening van de ontvanger. Verder wordt er aandacht besteed aan de vier soorten

communicatiestijlen: als leider, als coach, als criticus en als luisteraar. De perceptie komt niet steeds overeen met de realiteit. Actief luisteren met goede achtergrondinformatie kan dit probleem verhelpen.

Een belangrijk onderdeel van de dagelijkse communicatie is de feedback waaruit de ontvanger een belangrijk leereffect kan halen. Om dit alles te verwerven is het belangrijk om zowel verbale als non-verbale communicatievaardigheden te ontwikkelen. Daartoe kan dit helder geschreven boek zeker bijdragen.

TRINITY

Carl De Keyzer

2008, 151 bladzijden,
Fotoboek met toelichting;
formaat 305 x 245 mm
Roularta Books,

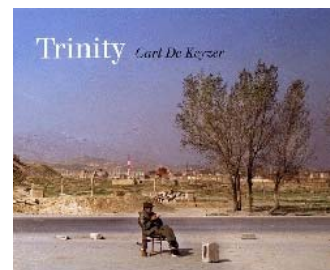
Roeselare,

www.roulartabooks.be

ISBN: 978 90 5466 844 2

Prijs: € 49,90

Bespreker Karin Ponette

Trinity is een fotoboek van Magnum-fotograaf Carl De Keyzer. Het is een drieluik in “Tableaux d’Histoire, Tableaux de Guerre en Tableaux Politiques”. Het centrale thema is de alomtegenwoordigheid van macht en geweld. Het boek is zowel in het Nederlands als het Engels geschreven.

De naam die Carl De Keyzer bedacht voor zijn project is in de geschiedenis van de westerse kunst verbonden met de vernieuwing van de beeldtaal. Met zijn fotografie zoekt hij in deze documentaire een synthese tussen kunst en journalistiek. We zien in Trinity de artistieke drievuldigheid. Het artistieke element zit subtiel verweven zowel in de kleuren van de foto’s als in de keuze van de thema’s.

Geschiedenistaferelen

De foto van het bal voor Europese prinsessen genomen in 1998 in Frankrijk heeft iets sprookjesachtigs.

Andere opmerkelijke foto’s zijn: Italië, Vaticaan - heilige communie met kerstmis, 1993; België, Brussel - begrafenis van Koning Boudewijn, 1993; Rusland, Moskou - campagne presidentsverkiezingen Boris Jeltsin, 1996.

De oorlogstaferelen zijn heel suggestief en spreken tot de verbeelding. Zowel in foto als in titel ligt het extremisme vervat, namelijk de uitersten van een door geweld vernielde maatschappij. Opmerkelijk zijn:

het voormalig paleis van de koning in Afghanistan, Kaboel 2004, bijna volledig vernield, met een stoel ervoor waarop een soldaat zit; Afghanistan, Meymaneh 2004 – de plek waar vrouwen werden gestenigd ten tijde van de heerschappij van de Taliban; Angola Kuito 2004 – opgraving van kinderlijken; Liberia Monrovia 2004 – voormalig vijfsterrenhotel Ducor Palacem, nu een tehuis voor vluchtelingen.

In zijn politieke taferelen slaagt De Keyzer erin het artistieke element op te roepen, veel weg hebbend van een tableau vivant, bijvoorbeeld: de vijfde zitting van het Tiende Nationale Volkscongres in Beijing; het Europees Parlement in Straatsburg, dat met zijn helrode kleuren doet denken aan de tuin van Alice in Wonderland.

Kort samengevat: het boek is een hoogstandje van symbiose tussen fotografie en kunst.

**LACH NIET KHANOEM
VROUWENHUIS IN
AFGHANISTAN**

JENNIE VANLERBERGHE

2007, 166 bladzijden,

formaat: 175 x 240 mm

Dagboekfragmenten met
kleurillustraties

Uitgever: Roularta Books, Roeselare,

www.roulartabooks.be

ISBN 978 90 5466 8237

Prijs: € 21,90

Bespreker: K. Ponette

De auteur is journaliste, vrouwenrechtenactiviste en tevens initiatiefnemer voor de oprichting van een vrouwenhuis in Afghanistan. Dit is de rode draad van het boek. Pax Christi reikte haar in 2006 de titel uit van Ambassadeur van de Vrede. "Lach niet Khanoem" in het Farsi wil zeggen: "Lach niet Mevrouw". Het boek in zes onderdelen doet verslag van de geschiedenis van het vrouwen centrum, opgericht in 2002. Het wordt aangevuld met dagboekfragmenten van Europese medewerksters en met een situatieschets van het vrouwen centrum 2007-2008. Het besluit met achtergrondinformatie over Afghanistan.

Het vrouwenhuis werd opgestart in 2002 te *Istalif* (letterlijk: de boomgaard) en is gesitueerd op 48 km boven Kaboel. In 2003 werd het centrum geopend. Het bestaat uit vier entiteiten, namelijk onderwijs, landbouw, productie en medische verzorging. Het is nu een internationale NGO. De projecten zijn toegespitst op alfabetiseringsklassen en kippenprojecten voor mannen, naast een naaiatelier en ceramiekafdeling voor vrouwen.

Medische verzorging is meer dan welkom. Vrouwen bevallen nog steeds thuis zonder dokter of vroedvrouw, met tot gevolg, een immense kindersterfte. De levensverwachting van de vrouw is 42 jaar. Op vele plaatsen is er geen stromend water; hygiëne en lichaamsverzorging zijn afwezig. Gevallen van tbc en hepatitis werden vastgesteld. Landbouwprojecten en medische verzorging zijn duidelijk een constructieve stap in ontwikkelingshulp en blijken ook succesvol te zijn.

Het onderwijs voor vrouwen en de typisch vrouwelijke productieprojecten zijn nog veel complexer. De cultuur verschilt grondig met onze Europese visie. Vergeten we niet dat in Afghanistan verstoting gangbaar is en dat de kinderen aan de vader worden toegewezen. Zo zien veel kinderen hun verstoten moeder nooit meer terug. In en rond Kaboel zijn er momenteel meer dan een miljoen weduwen en bedelaarsters, deze laatsten zijn hoofdzakelijk verstoten vrouwen. Huwelijken worden niet uit liefde gesloten maar worden bij familiebesprekingen gearrangeerd. De geboorte van een meisje is nog altijd een vervelende anekdote.

Wellicht is oprichting van een vrouwenhuis wel hoog gegrepen en het is niet verwonderlijk dat het personeel bedreigd werd door de lokale mannenbevolking. Bijzonder leerrijk is de bijlage met achtergrondinformatie in een notendop over de historische evolutie van de 25 miljoen inwoners tussen 1879 en 2002, waarvan er 80 % soenniten en 15 % sjiïeten zijn.

Het boek is luchtig gepresenteerd en als geïllustreerd fotoboek zeer geslaagd. Een aanrader voor al wie zich wenst te verdiepen in de Afghaanse cultuur.

**DE PERS IN BELGIË
ELS DE BENS EN KARIN
RAEYMAEKERS**

2007, 504 bladzijden, formaat 180 x 245 mm

Uitgever: LannooCampus, Naamsesteenweg 201, B-3001 Leuven

www.lannoo-campus.com

ISBN 978 90 209 62505

Prijs: € 44,95

Bespreker: Jan Dockx

Deze herwerkte derde editie is een uniek standaardwerk over de Belgische dagbladders. Deze updating gaat over recente verschuivingen binnen de mediagroepen, over nieuwe kranteninitiatieven, over de concentratie van dagbladen en de groeiende concurrentiestrijd om lezers en adverteerders aan te trekken. Verder wordt uitgebreid aandacht besteed aan de invloed van de digitalisering op het journalistieke eindproduct. Tenslotte wordt het statuut van de journalist, de nieuwe Raad voor Journalistiek en de nieuwe wet op de bescherming van de journalistieke bronnen beschreven. Dit boek bestaat uit twee grote delen.

In het eerste deel wordt de analyse van de Belgische dagbladmarkt uiteengezet met een historisch overzicht en worden een aantal veel gebruikte parameters in de dagbladeconomie toegelicht die een beter inzicht bieden over lezers, adverteerders, distributie en productie.

In het hoofdstuk over de organisatie van het journalistieke beroep (pag.223) wordt de Vlaamse Journalistenvereniging (VJV) niet vermeld. Deze vereniging, die ondertussen 40 jaar bestaat, is opgericht voor diegenen die de journalistiek in bijberoep uitoefenen. Zij geeft het driemaandelijkse tijdschrift "De Nieuwe Tydinghe" uit. Voor een dergelijk standaardwerk, dat uitsluitend handelt over media, is dit een zeer ernstige tekortkoming die in een volgende editie beslist moet rechtgezet worden. Deel 1 besluit met een toekomstvisie voor het Belgische dagblad. Er is een neerwaartse trend en daardoor een concentratiebeweging waardoor een bikkelharde concurrentie ontstaat. Als gevolg van fusies zijn de dagbladondernemingen uitgegroeid tot partijpolitiek ontvoogde multimediagroepen. Cruciaal is de impact van de reclameinkomsten op het voortbestaan van de krant waarbij de reclamekoek zal versnipperen door de fragmentatie van de mediemarkt. De rol van de journalist om de informatie te selecteren en structureren wordt belangrijker. In dit digitale tijdperk moet de krant enerzijds visueel investeren in foto's, kleur en lay-out en anderzijds in meer visie, meer duiding en vooral in duidelijk scheiden van ernstig en faitdivers nieuws. Tenslotte blijft het regionale nieuws zeer belangrijk. Hoedanook, de digitale krant en het internet zijn geen echte bedreiging voor de krant.

Het tweede deel gaat over de gedetailleerde doorlichting van de vijf mediagroepen met aandacht voor historiek, eigenheid en de huidige situatie van de verschillende dagbladen.

Beide auteurs zijn verbonden aan de Universiteit Gent, vakgroep communicatiewetenschappen waarbij Els De Bens hoogleraar-emeritus is.

GEZONDHEIDSECONOMIE VOOR NIET-ECONOMEN

LIEVEN ANNEMANS

2007, XIV + 104 bladzijden,

formaat 140 x 220 mm

Uitgever: Academia Press; Eekhout

2, 9000 GENT,

info@academiapress.be;

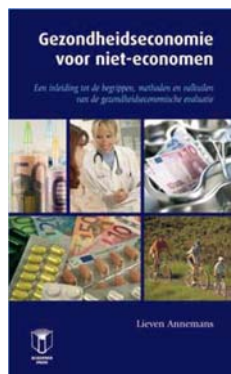
www.academiapress.be

ISBN 978 90 382 1160 2; NURI

863

Prijs: € 29.00

Bespreker: J. Van Meirhaeghe

Onderhavig boek kreeg als ondertitel: “Een inleiding tot de begrippen, methoden en valkuilen van de gezondheidseconomische evaluatie” en is bestemd voor zorgverstrekkers (artsen, apothekers, verpleegkundigen, kinesisten en andere gezondheidswerkers) en tevens voor mensen die professioneel actief zijn in de gezondheidszorg. Gezondheidseconomie is de discipline die zich bezighoudt met toepassing van economische principes en theorieën op gezondheid en gezondheidssector.

Met zijn boek wil Professor Annemans de principes en methoden van de *gezondheidseconomische evaluatie* verduidelijken, en tevens een positieve visie overbrengen omtrent de rol van het economisch denken in de gezondheidszorg. Hij toont aan hoe gezondheidseconomie kan bijdragen tot betere beslissingen in de gezondheidszorg en daardoor tot betere gezondheidszorg. Het doel is immers “produceren” van gezondheid, m.a.w., het realiseren van gezondheidswinst. Zo leren we dat betere gezondheidszorg niet per se goedkopere gezondheidszorg betekent en dat gezondheidseconomie niet gelijk staat met besparing.

Het toenemend belang van de gezondheidseconomische evaluatie bij het nemen van beslissingen in de gezondheidszorg wordt uitgediept, en we maken kennis met enkele termen die gezondheidseconomen hanteren zoals werkzaamheid, doeltreffendheid of effectiviteit en doelmatigheid. Onderscheid en draagwijdte ervan worden geïllustreerd met praktische en sprekende voorbeelden. Via noodzakelijke uitleg over definities, principes en methodes wordt het vakjargon geleidelijk aan ingelepeld. De terminologie is zeer bevattelijk uitgelegd, met name door gebruik van herkenbare voorbeelden. We leren wat een QALY is (quality adjusted life years) of in het Nederlands: ‘aan kwaliteit aangepaste levensjaren’. Retrospectieve en prospectieve evaluaties, concept en techniek van de medische beslisboom worden uitgelegd en kritisch besproken. Sommige begrippen, waaraan men bij het lezen van publicaties wel eens te vlug voorbijgaat, krijgen eindelijk een degelijke uitleg, bijvoorbeeld: het Hawthorne effect, selectiebias, de Delphi techniek, het Markov model, enz... En voor wie er meer wil over weten zijn er zeer gerichte verwijzingen naar verdere literatuur of internet.

Met de lectuur van dit boek heb ik persoonlijk veel bijgeleerd. Als minpuntje wil ik vermelden dat de lay-out en de schikking van de tabellen en figuren beter kan.

Met het VGV streven we naar een eigen Vlaamse gezondheidszorg. Het is meer dan nodig dat we over gezondheidseconomie een woordje kunnen meespreken en aan de kar duwen om dat doel te bereiken. Dit boek is een uitstekend hulpmiddel voor het verwerven van noodzakelijke basiskennis.

WAT ZIT ER IN MIJN GENEN?

JEAN-JACQUES CASSIMAN

2008, 256 bladzijden, illustraties

en tekeningen, garen genaaid

Uitgever: Davidsfonds/Leuven

ISBN: 978 90 5826 5173

prijs: € 22,50

Bespreker: Piet Hein Jongbloet

Ter gelegenheid van zijn emeritaat als hoogleraar in de menselijke erfelijkheid aan de K.U. Leuven publiceerde J-J Cassiman dit interessante boek. Het bestaat uit een compilatie van hoofdstukken geschreven door een plejade van medewerkers. De huidige inzichten betreffende de genetica worden erin behandeld, alsook een blik naar de toekomst. Het blijft – en steeds meer – een enorme uitdaging om de microkosmos van genen, DNA en RNA, stamcellen en de moderne gentechnologieën in een duidelijke taal uit te leggen voor de leek. Dit wordt nog moeilijker in relatie met de betreffende afwijkingen of ziekten en hun eventuele behandeling. Hetzelfde geldt voor de wisselwerking tussen genen en omgevingsfactoren, een nog achtergebleven gebied in onze kennis, ook epigenetica genoemd. Het zal zeker nuttig zijn geweest om Wim Daems als wetenschapsjournalist hierbij te betrekken.

De auteurs zijn in deze poging zeker geslaagd, hoewel enige biologische kennis de lezer toch wel van pas zal komen. Enkele aanzetten tot vernederlandsing van wetenschappelijke terminologie, zoals ‘overkruising’ in plaats van ‘*crossingover*’ zijn zeer welkom, maar begrippen zoals ‘wobble-posities’ zullen maar weinigen duidelijk worden.

Een tiental hoofdstukken komen aan de orde. Interessant is dit over populatiegenetica (III), waarin een sluiert wordt opgelicht inzake de ‘*Out of Africa*’ theorieën en de tocht van de prehistorische mens in Azië, enerzijds langs de Zuid-Oost route tot in Australië en Nieuw Zeeland en anderzijds langs de Noord-Oostelijke route tot in Noord en Zuid-Amerika. Verder worden enkele futuristische scenario’s geschetst over ‘genen en kanker’ en de eventuele voorkoming hiervan (VII). Het zelfde geldt voor ‘genetisch determinisme’ en de maakbaarheid van de hersenen waarin een rooskleurig beeld wordt voorgespiegeld, bijv., over eventuele vaccinatieprogramma’s bij de ziekte van Alzheimer (VIII). Tenslotte ook een paar lezenswaardige hoofdstukken over patiëntenrechten (IX) en ethica (X) met betrekking tot de genetica. Dit laatste hoofdstuk behandelt o.a. het ‘recht van weten’ bij bepaalde erfelijke ziekten die zich pas op latere leeftijd openbaren, maar ook het ‘recht van niet weten’, en verder ook het ‘recht op geheimhouding en privacy’. Enkele pagina’s over ‘DNA en rechtbanken’ met wat achtergronden over wat in de publieke media slechts oppervlakkig aan de orde komt zijn ook lezenswaard.

Het is hier niet de plaats om inhoudelijke opmerkingen te maken, maar het ontbreken van een lijst met definities en een register met verwijzingen naar de tekst lijkt de bespreker een belangrijk tekort. Bovendien lijkt de inlassing van een zogenoemd doorlopend verhaal aan de hand van een virtuele Arend Zoog en zijn vriendin, die opmerkingen moeten maken en de auteurs vragen stellen, een niet onverdienstelijke poging te zijn, maar het komt wat kunstmatig over en zelfs geforceerd.

WORLD PRESS PHOTO 08

Meerdere auteurs

2008, 155 bladzijden, Fotoboek met toelichting; 300 x 230 mm
Roularta Books, Roeselare,
www.roulartabooks.be
ISBN: 978 90 8679 103 3
Prijs: € 19,95
Bespreker: Karin Ponette

Dit fotoboek is het resultaat van een fotowedstrijd. De deelnemers zijn achteraan gerangschikt per deelnemend land. In het voorwoord geeft de juryvoorzitter Gary Knight een toelichting inzake de selectiecriteria. Hij legt de nadruk op het creatieve, vernieuwende element. Het boek is opgedeeld in 10 themata, namelijk mensen in het nieuws, hard nieuws, reportage, hedendaagse kwesties, dagelijks leven, portretten, kunst en entertainment, natuur, sportachtergronden en sport. Voor elk thema worden de eerste, tweede en derde prijs gepubliceerd. De World Press Photo van 2007 vormt het begin van de reeks foto's, voorafgegaan door het curriculum van de winnaar Tim Hetherington, die een soldaat in Afghanistan fotografeerde, een thema dat vorig jaar heel wat stof heeft doen opwaaien.

De behandelde onderwerpen zijn heel uiteenlopend, typerend voor onze hedendaagse maatschappij en een weergave van treffende gebeurtenissen in 2007. Hierbij enkele onderwerpen van foto's die mij persoonlijk bijzonder getroffen hebben: het conflict tussen Turkse overheid en militante strijders van de Koerdische arbeiderspartij (PKK); de toestand in Colombia waar zowel vrouwen als hulpverleners, verdacht van steun aan guerrillero's, slachtoffer werden van geweld. Verder: een foto van de voormalige premier Benazir Bhutto, raketten afgevuurd op Israël van uit Gazastad, onlusten in Zimbabwe en Keniaanse politiemannen in Nairobi, die demonstranten achtervolgen tijdens onlusten en plunderingen.

Het boek is niet enkel doorspekt met geweld: er zijn tevens artistieke portretten van vrouwen in Kaboel, pretparken in Italië, een verhalenverteller die zijn publiek vermaakt in een theehuis in China, volksreligie van Maria Lionza in Venezuela en yogabeoefenaars in de stad Varanasi in India. Er zijn ook foto's over de natuur en sport met zijn beoefenaars. Naargelang de interesses zal dit boek ongetwijfeld telkens met andere ogen worden bekeken, wat het uitermate boeiend maakt.

HANDBOEK GEZONDHEIDSPROMOTIE EVENWICHTIG ETEN EN GEZOND BEWEGEN ERIKA VANHAUWAERT

2007, 200 bladzijden,
formaat: 170 x 240 mm
Uitgever: LannooCampus Naam-
sesteenweg 201, 3001 Leuven
www.lannoo-campus.com
ISBN 978 90 209 73297
Bespreker: Jan Dockx

Een gezonde en fitte levensstijl is gesteund op de combinatie van een evenwichtige voeding en voldoende beweging. Gezondheids promotie kan maar succesvol worden als er een gedragsverandering ontstaat t.o.v. voeding en beweging. Bewustwording van foute gewoonten is daartoe een absolute vereiste. Door de ontwikkeling van nieuwe vaardigheden moeten mensen enerzijds worden gemotiveerd en beloond voor een gezonde levensstijl. Anderzijds moet een gerichte omgevingsstrategie deze gezonde keuzes als vanzelfsprekend voorstellen. Het boek sluit af met een hoofdstuk over de actieve voedingsdriehoek als voedingsmodel die op een begrijpelijke manier de dagelijkse behoefte aan voedingsmiddelen en lichaamsbeweging voorstelt en recent in 2004 standaard is geworden. Deze is opgebouwd uit voedingslagen die zeven essentiële groepen bevatten en elk een specifieke kleur meekrijgen. De losstaande kleine top bevat een blanco restgroep die niet essentieel is voor een evenwichtige voeding. Deze steunt op drie basisprincipes: evenwicht, variatie en matigheid. Hierbij wordt ook rekening gehouden met voedingsfouten zoals een vezelarme voeding en een te hoog vetgebruik. Dit model werd in 2004 geperfectioneerd door uitbreiding van de voedingsdriehoek met een bewegingslaag om het belang aan te geven van dagelijks matig intensief bewegen. Tevens werden visuele weergave en begeleidende teksten aangepast.

UITGAVEN VGV

Autokenteken

- Decalco € 2.00,- + € 0.54,- Port
- Aluminium € 3.00,- + € 0.54,- Port

Fiscaal dagboek € 25.00,- + € 1.62,- Port

Aan Vlaamse kant worden voorstellen geformuleerd om de federale overheid financiële ademruimte te bieden en om de gewesten en gemeenschappen te responsabiliseren. Aan Franstalige kant wijst men elke responsabilisering van de deelgebieden af en formuleert men enkel voorstellen om de federale overheid en Vlaanderen leeg te melken ten voordele van Wallonië en de Franse Gemeenschap.

Brigitte GROUWELS -NIEUWSBRIEF www.brigittegrouwels.com - 11/07/2008

Lange tijd was Vlaanderen slachtoffer van Franstalige arrogantie. En de Belgische staat, ontstaan in 1830-1831, droeg gedurende een eeuw bij tot de actieve verfransing van Vlaanderen... Als de Franstaligen, die spontaan meer aan de eenheid van België gehecht zijn dan de Vlamingen, willen dat België blijft bestaan, volstaat het niet Belgische vlaggen in de straten te hangen. Ze moeten afstand nemen van hun linguïstieke superioriteitscomplex.

André-Mutien LEONARD, bisschop van Namen, -KATHOLIEK NIEUWSBLAD (Nederland) - 18/07/2008

Kennis van de taal is bij ons een veel grotere uitdaging dan in andere landen. Ze is sociaal belangrijk, voor de integratie en de dialoog. Ik heb er begrip voor om die eis te stellen, in de Wooncode of bij de verkoop van die woningen in Zaventem.

Jan RENDERS - DE STANDAARD - 19/07/2008

IN MEMORIAM

IN MEMORIAM DR. JOZEF HUYGHE

Rede uitgesproken door Prof. Dr. Dirk L. Brutsaert, Gewezen Voorzitter (2004-2006) van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, op de begrafenisplechtigheid van Dr. J. HUYGHE.

Met het totaal onverwacht overlijden van Dr. Jef Huyghe -en dit amper een tiental dagen na zijn 86ste verjaardag- rouwt de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB) om het afscheid van een bijzonder eminent erelid en gewezen voorzitter.

In de Paasdagen van vorig jaar hadden Dr. Huyghe en zijn ruime familiekring reeds afscheid moeten nemen van een geliefde echtgenote, moeder en grootmoeder. En nu, eveneens in de nadagen van Pasen, heeft de echtgenoot, vader en grootvader, haar vervoegd.

Jozef Huyghe was geboren in Antwerpen op 15 maart 1922 en zijn huwelijk met Elisabeth Betty Vandeweyer werd gezegend met zes kinderen en twaalf kleinkinderen, waar zij beiden zo trots en tevens zo bezorgd om waren.

In 1945 promoveerde collega Huyghe aan de KU-Leuven tot doctor in de genees-, heel- en verloskunde. Aansluitend specialiseerde hij zich in de chirurgie bij wijlen Prof. Appelmans.

Buitenlandse studieverblijven in Oslo in 1949, in de USA in 1964, New Delhi in 1973, en tweejaarlijkse postgraduaatcursussen in London vormden hem tot een bekwame en alomtgewaardeerde chirurg.

Hij was lid van het Belgisch Genootschap voor Heelkunde, de Vlaamse Vereniging voor Gastro-Enterologie, la Société Belge de Gastro-Entérologie, l'Association Française de Chirurgie, en hij was tevens Fellow van het International College of Surgeons in London.

In 1976 werd hij corresponderend lid van de KAGB en promoveerde in 1980 tot titelvoerend lid. Op zijn verzoek werd hij in 2005 erelid.

Zijn gehechtheid aan ons genootschap was exemplarisch. Zijn publicaties in de Verhandelingen van de KAGB getuigden van een buitengewone praktijkervaring: in 1975 over 'entero-vesicale fistels', in 1977 over 'het rectumcarcinoom: onze ervaring met 242 gevallen', in 1983 over 'automatische suturen in de heelkunde', en in 1986 over 'heelkundige behandeling van ulcus duodeni: status praesens'. Maar het meest in het oog springend was zijn enigszins visionaire inaugurale rede bij de aanvaarding van het voorzitterschap van de KAGB in 1995, met als titel "Chirurg: unde venis? Quo vadis?"

Uit deze rede citeer ik enkele markante passages.

"-Zal de chirurg als chef-programmeur vanuit zijn zetel of per satelliet of vanuit een ruimte die meer weg heeft van een industriële montage-hal dan van een operatiezaal, computer gestuurde ROBODOC's bedienen?"

-Zal de Minerva-robot de taak van de neurochirurg herleiden tot het vervangen van sensoren en instrumenten?"

-Zullen de xenotransplantaten de homotransplantaten vervangen en ze voor iedereen toegankelijk maken wanneer de ultieme droom van de immunologen nl. de totale transplantatietolerantie verwezenlijkt is?"

-Zal de voorspelling van Watson en Crick bewaarheid worden dat we tegen 2020 onze eigen DNA-diskette zullen kunnen aankopen bij de apotheker om haar thuis rustig te kunnen ontleden? En als onze toekomst niet meer in de sterren ligt maar in onze genen en de gen-therapie het therapeutisch arsenaal zal beheersen, dan vraagt men zich: waarheen met de conventionele geneeskunde, of nog, zal de chirurg de 'dépanneur' worden van de onvolmaaktheden en de mislukkingen van de nieuwe technologie?"

-Verder dromend kan men zich afvragen waar de chirurg nog de handvaardigheid zal kunnen verwerven, als hij vanuit zijn zetel de doorgestraalde informatie uit binnen- en buitenlandse universitaire centra langs één van de 64 TV-kanalen op CD kan vastleggen? Of zal de robotische Rostock-hand de handvaardigheid en de waardevolle tastzin efficiënt kunnen compenseren?..."

In al zijn geschriften legde Dr. Huyghe steeds een milde ironie, maar ook soms rake typering en scherpe analyses, zoals het een chirurg past.

Ook buiten de KAGB was Dr. Huyghe actief, o.m. was hij Voorzitter van de Koninklijke Maatschappij voor Geneeskunde van Antwerpen in de periode 1973-1976. Ook het Vlaams Geneeskundigenverbond kon op zijn medewerking een beroep doen als lid van de Raad voor Advies.

Evenwel, navelstaarderij was hem vreemd. Getuige daarvan zijn inzet voor Artsen Zonder Vakantie. In totaal zou hij acht zendingen naar Congo uitvoeren: de eerste keer in april 1989 een maand na zijn 67ste verjaardag, de laatste keer naar Rwanda met bijna fatale afloop. Collega Huyghe was namelijk in Rwanda in 1994, net op het moment dat de genocide uitbrak. Hij werd net op tijd ontzet door de paracommando's en samen met de twee andere teamleden gerepatriëerd.

Op 22 oktober 2005 trad onze betreurde confrater een laatste keer op het publieke forum van de KAGB. Wie was er immers beter geplaatst dan Dr. Jef Huyghe om een hoogstaande lofredre te houden bij het overlijden van zijn 'mentor' Dr. Jef Van Damme, eveneens lid van de KAGB.

Samen met talrijke collega's Academieleden wil ik ook graag persoonlijk getuigen dat de samenwerking met ons betreurde erelid Dr. Huyghe steeds als bijzonder aangenaam ervaren werd, wegens diens bescheidenheid, zijn vriendelijkheid en dienstvaardigheid, evenals zijn objectief en rustig maar vaak heel scherp oordeel, enkele jaren terug als KAGB-Voorzitter, en meer recent nog als lid van de KAGB Commissie Financiën, en als lid van de Selectiecommissie voor nieuwe KAGB-leden.

De Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België rouwt om dit verlies en deelt haar oprecht medeleven mee aan de achtbare familie.

Prof. Dr. Dirk L. Brutsaert

BRIEFWISSELING

Vraag van mevrouw Lieve Van Ermen aan de eerste minister en aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over “de modernisering van de Waalse ziekenhuizen” (nr. 4-360): 12 juni 2008

Mevrouw Lieve Van Ermen (LDD). – Ik wil minister Onkelinx en eerste minister Letermé enkele vragen stellen naar aanleiding van een recent artikel in *De Standaard* van Guy Tegenbos over de beslissing om 1,4 miljard euro toe te wijzen aan de Waalse ziekenhuizen. In *Le Soir* konden we bovendien een euforisch artikel lezen over deze fameuze ‘chèque-cadeau’.

Mevrouw Onkelinx geeft 1,4 miljard euro federaal geld voor een spoedprogramma voor de modernisering van de Waalse ziekenhuisgebouwen.

Dit federale initiatief is bijzonder interessant voor de gewesten en gemeenschappen omdat de financiering gebeurt op basis van de 90/10-ratio. Nu blijkt dat de federale regering reeds belangrijke toezeggingen heeft gedaan aan de Waalse ziekenhuissector. Wallonië zou nu reeds kunnen beschikken over middelen die een budgettaire impact hebben op de begroting tot 2015.

Dit lokt uiteenlopende reacties uit aan beide zijden van de taalgrens en vraagt om enige uitklaring met betrekking tot de federale loyaliteit.

De Vlaamse ziekenhuizen en artsen hebben hierop furieus gereageerd.

In het Vlaams Parlement verklaarde minister Vanackere gisteren weliswaar dat er niets aan de hand is, maar dat hij op het Overlegcomité toch zal aanklaarten dat de Vlaamse toelage gebetonneerd is. Er is dus wel degelijk iets aan de hand.

Welke waterdichte garanties kan de regering nu geven dat Vlaanderen in de toekomst zijn rechtmatige aandeel kan krijgen? Welk standpunt zal de federale regering hierover innemen op het Overlegcomité?

Zijn de minister en de eerste minister van oordeel dat deze eenzijdige beslissing bijdraagt tot het oplossen van de communautaire spanningen die ons land, de regering en het beleid gijzelen?

Mevrouw Laurette Onkelinx, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid. – Vooreerst wil ik zeggen dat de vragen me verbazen. Het akkoord met Wallonië en de bedragen waaraan wordt gerefereerd zijn immers ingeschreven in wat men de bouwkalender noemt. Dat systeem is reeds 20 jaar van kracht. Het is wettelijk gereguleerd door verschillende koninklijke en ministeriële besluiten en werd bovendien met de gemeenschappen en gewesten besproken in de Interministeriële Conferentie van Volksgezondheid. Ik wil hier het algemene kader van de bouwkalender in herinnering brengen.

Teneinde het behoud van een kwaliteitsvolle ziekenhuisinfrastructuur te kunnen garanderen, neemt de federale overheid, conform de bepalingen van het koninklijk besluit van april 2002, voorheen het ministerieel besluit van 2 augustus 1986, de ziekenhuisinvesteringen met betrekking tot onroerende goederen en medisch en niet-medisch materiaal ten laste via de afschrijvings-

lasten en hierbij horen de financiële lasten, te financieren via het budget van financiële middelen van de ziekenhuizen. Teneinde het jaarlijks noodzakelijk budget voor deze financiering te kunnen programmeren wordt rekening gehouden met een bouwkalender. Het gaat om een bedrag dat het aandeel van de federale overheid voor alle subsidieerbare investeringen van het Rijk dekt.

De regels met betrekking tot de vaststelling van investeringen, die subsidieerbaar kunnen zijn, zijn vastgesteld in het ministerieel besluit van 11 mei 2007 tot vaststelling van de maximumprijs die in aanmerking kan worden genomen voor de subsidiëring van nieuwbouwwerken, uitbreidingswerken en herconditioneringswerken van een ziekenhuis of een dienst.

Het koninklijk besluit van 1 maart 2007 tot wijziging van het koninklijk besluit van 13 december 1966 tot bepaling van het percentage van de toelagen voor de opbouw, de herconditionering, de uitrusting en de apparatuur van de ziekenhuizen en van zekere voorwaarden waaronder ze worden verleend, creëert de mogelijkheid om voor prioritaire projecten de federale financiering te verhogen van 40 % naar 90 %.

Deze bouwkalender is voor een periode van tien jaar vastgesteld, waarbij het federale bedrag verdeeld is tussen de verschillende gemeenschappen en gewesten.

De verdeling van dit bedrag en de bijbehorende regels worden besproken op een interkabinettenwerkgroep van de Interministeriële Conferentie van Volksgezondheid die, zoals u weet, alle ministers bevoegd voor deze materie samenbrengt.

Hieruit is een protocolakkoord voortgekomen dat in wettelijke en reglementaire teksten is vertaald.

De huidige bouwkalender dekt de periode 2006 tot 2015 en vertegenwoordigt een jaarlijks bedrag van 7,58 miljoen euro. Dit bedrag is identiek, buiten inflatie- en constructie-index, aan het bedrag van de bouwkalender van de vorige periode 1995-2005, die over drie regeringsperiodes liep. Hetzelfde geldt voor de verdeelsleutel tussen de gemeenschappen en gewesten.

Het protocolakkoord met betrekking tot deze bouwkalender is goedgekeurd op 19 juni 2006 en de inhoud ervan werd vertaald in bovengenoemde reglementaire bepalingen.

Het bedrag van het Rijk is als volgt onderverdeeld. Voor de Vlaamse Gemeenschap wordt 4.351.678.000 euro uitgetrokken, of 57,41%.

Voor het Waals Gewest is dat 2.380.120.000 euro of 31,40%. Voor de Franse Gemeenschap is dat 0,77% en voor de Franse Gemeenschapscommissie eveneens 0,77%. Voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie bedraagt het 8,57% en voor de Duitstalige Gemeenschap 1,08%.

Dat is het maximale bedrag dat in het federale budget voor de ziekenhuizen kan worden ingeschreven en de gemeenschappen en gewesten mogen het hun toebedeelde budget niet overschrijden.

Het Waals Gewest heeft zijn investeringen tot 2015 gepland conform de termijn van de bouwkalender en binnen de enveloppe.

Daardoor is de federale bijdrage voor Wallonië niet hoger. Dit is op geen enkel ‘bilateraal’ akkoord gebaseerd en is volkomen transparant. Als bewijs hiervan verwijs ik ook naar het voorstel dat werd ingediend tijdens de laatste werkgroep van de IMC, die in mei samenkwam om een opvolgingstabel van de werken, met al dan niet prioritair karakter, goed te keuren.

Dan heb ik nog enkele cijfers van de eerste minister. Als de Vlaamse Gemeenschap dezelfde redenering zou volgen, krijgen de Vlaamse ziekenhuizen voor dezelfde periode 3,2 miljard euro, waarvan opnieuw 40% of 1,3 miljard afkomstig is uit de federale middelen en de rest, 1,9 miljard, door de Vlaamse Gemeenschap wordt bijgepast.

Mevrouw Lieve Van Ermen (LDD). – In een huwelijk bijvoorbeeld zijn er ook bilaterale akkoorden, maar het kan toch niet dat bij een echtscheiding een van beide partners nog even snel de bankrekening leeghaalt. Dat gevoel krijg ik hier.

Eisen van gebiedsuitbreiding zijn heilloos. Zo'n vraag om een corridor illustreert alleen maar hoe het debat compleet is afgedwaald. En wat het Minderhedenverdrag betreft, België telt in mijn ogen geen minderheden zoals ze in het verdrag bedoeld zijn.

Frank VANDENBROUCKE - DE STANDAARD - 19/07/2008

Midden juni slaagde de federale regering er zelfs niet in de interministeriële conferentie Volksgezondheid op één lijn te brengen voor een jaarlijkse vaccinatie van meisjes tussen 10 en 13, ter voorkoming van baarmoederhalskanker.... De gratis vaccinatie komt er niet omdat de Franse Gemeenschap weigert om, samen met de Vlaamse Gemeenschap, een derde van de kosten te dragen. Waardoor zowat de helft van de meisjes in die leeftijdscategorie, zeg maar de minderbedeelde helft, verstoken blijft van het dure vaccin.

Rik VAN CAUWELAERT - KNACK 30/07/2008

RAAD VOOR ADVIES

Prof. Dr. Rik Casteels, K.U.Leuven
Dr. J. Daels, Het Vlaamse Kruis
Dr. E. De Bleeker, oud-voorzitter VVMV
Prof. Dr. L. Denis, directeur
Oncologisch Centrum Antwerpen
Prof. Dr. W. Dierick, U.Antwerpen
Dr. C. Geens, voorzitter
Alumni geneeskunde K.U.Leuven
Prof. Dr. Jan Peers, K.U.Leuven
Prof. Dr. P. Van Cauwenberge, rector U.Gent
Prof. Dr. Philippe Vandekerckhove,
gedelegeerd bestuurder Rode Kruis Vlaanderen
Prof. Dr. G. Verdonk, U.Gent
Dr. R. Verhaert, V.V.K.

RAAD VAN BESTUUR

Voorzitter: Dr. Jan Van Meirhaeghe
Ondervoorzitter: Dr. R. Vermeulen*
Secretaris: Dr. Bart Garmyn
Penningmeester: Dr. J. Dockx
Cultuur: Dr. J. Dockx
Leden: Prof. Dr. A. Baert, Dr. G. Celen,
Dr. G. Debruyne, Dr. E. De Sutter, Dr. L. Ide,
Dr. P. H. Jongbloet, Dr. R. Lenaerts*,
Dr. J. Peremans, Prof. Dr. E. Ponette*,
Dr. D. Van de Voorde, Dr. J. Van Meirhaeghe

* oud-voorzitter

Lidgeld V.G.V.

Gewoon lid	€ 45.00
Tot 10 jaar na diploma	€ 20.00
Arts zonder praktijk	€ 20.00
Steunend lid	€ 75.00
Artsenkoppel	€ 50.00
Artsenkoppel (tot 10 jaar na diploma of zonder praktijk)	€ 25.00
Abonnement "Periodiek" voor niet leden	€ 20.00

KBC nr. 407-3062251-47

Secretariaat V.G.V.: Ergo de Waellaan 3 – bus 14
2100 Deurne – Antwerpen - Tel: 03/322.28.50 – Fax: 03/322.45.14
e-post: info@vgv.be - webstek: www.vgv.be
Het secretariaat is open alle werkdagen van 9 tot 13 uur

Uitgave van het VGV

- ⚙ Redactieraad: Prof. Dr. A. Baert, Dr. J. Dockx, Dr. J. Gyselinck, Dr. P.H. Jongbloet, Dr. R. Lenaerts, Prof. Dr. E. Ponette, Dr. J. Van Meirhaeghe
- ⚙ Verantwoordelijke uitgever: Dr. J. Van Meirhaeghe, Koolkerkesteenweg 76, 8340 Oostkerke
- ⚙ Hoofdredacteur: Prof. Dr. E. Ponette, Schoonzichtlaan 40, 3020 Winksele-Herent en Dr. P.H. Jongbloet
- ⚙ De gepubliceerde bijdragen verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de auteurs
- ⚙ Drukkerij Jules De Winter, Kleine Markt 13, 2000 Antwerpen, Tel. 03/232.20.22, Fax. 03/225.15.84